MR. P. GAUCYS.
3222 W. 67 ST..
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (1014) LIEPOS - JULY 3 • 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 140, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Kas uždarė gimnaziją?

Turtingieji Amerikos lietuviai, kurių čia esama apie milijoną, neteko vienintelės ir paskutinės lietuviškos gimnazijos, veikusios Kennebunkporte. Ją ištiko toks pat likimas, kaip ir anksčiau įsteigtąsias. Taip buvo su Marijanapolio gimnazija, taip buvo ir su Marijos Augštesniąja Mokykla. Skirtumas kol kas tiktai toks, kad pastarosios nuėjo tarnauti amerikiečių visuomenei ir laikosi jos parama. Prie to reikia pridėti ir Putnamo lietuvaičių bendrabutį, kuris taip pat likviduojamas. **Ir tai įvyko Švietimo ir Šeimos Metais, kai užsimota sustiprinti išeivijos lietuviškąjį švietimą mokyklose ir šeimose. Tai įvyko Amerikoje, kur netrūksta nei lietuvių, nei dolerių.** Tokioj Vakarų Vokietijoj, kurią palikome karo sugriautą ir kurioje liko, palyginti, negausus lietuvių būrys, — Vasario 16 gimnazija laikosi ir šiandieną. Ne tik laikosi, bet ir plečiasi! Pastatyti nauji rūmai klasėms, o dabar planuojamas statydinti naujas bendrabutis. Mokinių skaičius, panašiai kaip ir Kennebunkporte, svyruoja tarp 70 ir 100. Tiesa, Vasario 16 gimnazija gauna V. Vokietijos vyriausybės paramą ir yra šelpiama amerikiečių lietuvių. Valdžios paramos Tėvų pranciškonų gimnazija neturėjo, kaip jos neturi ir visos kitos nevaldinės mokyklos. Bet ar jos reikėjo? Ar lietuvių visuomenė yra nepajėgi išlaikyti tokią instituciją? Atrodytų — taip, nes Tėvų pranciškonų vadovybės pranešime minimi dideli nuostoliai, kurių nebegali pakelti gimnazijos išlaikytojai. Taigi, arba Amerikos lietuvių turtingumas yra mitas, arba jų lietuviškumas.

* * *

Ligšiolinė patirtis su lietuviškom gimnazijom rodo, kad greičiau Amerikos lietuvių plačiųjų masių tautiškumas yra mitas. Daug rašyta apie jų paramą besikuriančiai nepriklausomai Lietuvai, apie jų pastangas išlaikyti Amerikoje lietuviškumą, apie jų aukas šalpai. Visa tai tiesa, bet kai pažvelgiame į švietimo sritį, matome klaikią tuštumą. Tėvai negaili didžiausių sumų angliškoms amerikiečių mokykloms, kuriose mokosi jų vaikai, bet abejingai žiūri į lietuvišas gimnazijas ir aplamai mokyklas. Nei tėvai, nei vaikai negalvoja, kad lietuvių kalbos jiems tiek daug reikia. Jei vaikas šiek tiek pramoksta lietuviškai, tėvai džiaugiasi ir nemano reikalauti daugiau. Dar šiaip taip įperšama šeštadieninė mokykla, bet lietuviška gimnazija — sunkiai. **Pastarosios reikšmę suprato tiktai išskirtinio sąmoningumo šeimos. Dėlto plačiųjų sluogsnių domesys lietuviškai gimnazijai nebuvo didelis.** Tai matyti pvz. kad ir dabar, skelbiant pranešimą apie gimnazijos uždarymą. Mūsų išeivijos kultūriniame gyvenime tai sukrečiantis faktas, tačiau spaudoje paskelbtas kaip eilinis, nereikšmingas įvykis. Nežymūs tarptautiniai įvykiai spausdinami pirmajame puslapyje stambiom antraštėm, o gimnazijos uždarymas atžymimas paprastu nekrologu, atspaustu nežymioje vietoje. Kai miršta žymus veikėjas, susilaukia nepalyginti daugiau dėmesio nei institucija, kuri per 13 metų daugelio asmenų pastangomis lietuvybei daug pasidarbavo — paruošė gana gausų būrį sąmoningų lietuvių.

* * *

Visa gimnazijos uždarymo tragika glūdi kietame Amerikos lietuvių abejingume. **Ir kai kyla klausimas — kas uždarė gimnaziją, atsigirsta aiškus atsakymas: tai padarė ne pranciškonai, o lietuvių visuomenė.** Tėvai pranciškonai, atvykę iš Europos, pilni energijos, lietuviškos dvasios, — metė pagrindines savo jėgas į lietuvišką gimnaziją. Kunigai nepabūgo gana ilgų papildomų studijų Amerikos universitetuose, kol gavo valstybės reikalaujamus diplomus. Vadovybė sumaniai telkė kapitalą, kurio šimtus tūkstančių investavo gimnazijos ir kitų su ja susijusių patalpų statybon. Buvo atliktas milžiniškas darbas, kuris, atrodė, pūstels gaiviu, stipriu lietuviškumo vėju ir tai ilgam laikui — bent dviem ar trim kartom. Įdėta daug pastangų sutelkti jaunimui. Švietimo, kultūros ir sporto programa stovėjo augščiau už kaimynines gimnazijas. Ir visdėlto po 13 metų reikia rašyti nekrologą. Sakoma, gimnazija buvusi įkurta perdaug nuošalioje vietoje. Galimas dalykas. Bet kiek tokių nuošalių gimnazijų yra Amerikoje ir visos pilnos! Pvz. kad ir Marijanapolis, kur mokinys moka ne $700, o $2400! Be to, lietuvių centrų N. Anglijoj ir kaimyninėse srityse apstu. **Visa tai verčia manyti, kad lietuvių visuomenė neįvertino tos svarbios institucijos, pakankamai nesidomėjo, o jos darbininkų net nepastebėjo.** Pvz. Švietimo ir Šeimos Metų proga šeštadieninių mokvklų mokytojai buvo atžymėti specialiais diplomais. O Tėvu pranciškonu gimnazijos mokytojai, jos steigėjai, kurie tiek aukojosi lietuviškam švietimui, ar kada nors gavo koki atžymėjimą? Popierius, žinoma, nedaug reiškia, bet visuomenės domesys gali būti lemiamas. **Pr.G.**

KANADOS ĮVYKIAI

RINKIMUS LAIMĖJO SOCIALISTAI

Manitobos provincinius rinkimus netikėtai laimėjo socialistai — naujųjų demokratų partija, išstūmusi iš valdžios konservatorius. Šiuose rinkimuose visos trys pagrindinės partijos turėjo naujus vadus. Naujiesiems demokratams pergalę atnešė 33 metų amžiaus buvęs profesorius Ed Schryer, žadėjęs pusiau sumažinti sveikatos draudos įmokas ir įsteigti valstybinę draudą automobilių vairuotojams. Sveikatos drauda šeimai Manitoboje atsieina tik $120 į metus, Ontario provincijoje — $177, Britų Kolumbijoje — $150. Ar E. Schreyer galės įvykdyti savo pažadus, yra kitas klausimas, nes jo partija parlamente turės 28 atstovus, konservatoriai — 22, liberalai — 5, kreditistai — 1, o vienas atstovas save laiko nepriklausančiu jokiai partijai. Taigi, jungtinė opozicija gali sustabdyti valdžios planus vieno balso dauguma. Lig šiol Manitobos rinkimuose svariausias būdavo ūkininku ir gyvulių augintojų balsas, bet šį kartą NDP daug pasekėjų surado Winnipege bei kituose miestuose. Už naujuosius demokratus balsavo ir ūkininkai, nusivylę kasmet didėjančiomis neparduotų grūdų atsargomis.

Australijos vidaus reikalų ministeris J. Niksonas, vadovaves senatorių ir parlamento narių delegacijai Kanadoje, įspėjo Otava atsisakyti perdaug idealistinių pastangu komunistinės Kinijos diplomatinio pripažinimo klausime. Jis patarė reikalauti iš Kinijos atitinkamų nuolaidų. Kanada neturėtų nutraukti diplomatinių ryšių su Čiangkaišeko Formoza, o Kinija turėtų įsipareigoti užbaigti Vietnamo karą, panaudodama savo įtaką Hanojuje. Komunistinės Kinijos diplomatinis pripažinimas esąs svarbus žingsnis, nes pasaulis Kanadą laiko viena savo pagrindinių tvirtovių. J. Niksonas patarė didesnį dėmesį skirti Azijai, kur, jo nuomone, gali prasidėti trečiasis pasaulinis karas. Dabartinį Kanados dėmesį Azijai jis pavadino šnekėjimo stadija, kai tuo tarpu reikėtų ne žodžių, o darbų ir įsipareigojimų.

Antrus metus iš eilės tradicini Šv. Jono Kr. parada Montrealyje trukdė separatistai. Šiemet pirmuoju smuiku grojo nelegalią demonstraciją surengęs Populiarusis Išlaisvinimo Frontas, kurio nariai sudaužė parade vežtą Šv. Jono Kr. statulą, dalino atsišaukimus, prez. R. Niksoną vadinančius žmogžudžiu, premjerą P. E. Trudeau — išdaviku ir reikalaujančius nepriklausomybės Kvebekui. Demonstrantai taipgi daužė langus, vartė šiukšliu dėžes. Už grotų šiemet atsidūrė 20 demonstracijų dalyvių, 6 policininkai buvo sužeisti.

Krašto apsaugos ministeris L. Cadieux pranešė parlamento nariams kad sekančių trejų metų laikotarpyje Kanados 98.000 vyrų kariuomenė bus sumažinta

(Nukelta į 7 psl.)

Šiais metais baigusieji Vasario 16 gimnaziją. Iš kairės: Antanas Juodzevičius, Petras Buračas, Petras Nevulis

Nuotr. K. J. Dėdino

PRANEŠIMAS IŠ NIUJORKO

Dabartiniai planai ir darbai

Veikėjų simpoziumas

Apie VLIKo planus bei darbus visuomenė nedaug težino ir dėlto kaikas mano, kad jis nieko neveikia. Iš Eltos informacijų betgi matyti, kad VLIKas, šalia įprastinių, pastovių darbų, atlieka bei planuoja ir naujus. Praėjusį pavasarį Niujorke VLIKo iniciatyva buvo surengtas simpoziumas Lietuvos laisvinimo ir su jos žmonėmis bendravimo klausimais. Visa eilė referentų gvildeno opiuosius klausimus. Jų tarpe buvo: V. Meškauskas, dr. K. Karvelis, dr. St. Bačkis, dr. J. Gimbutas, A. Rinkūnas, A. Kasulaitis, V. Vaitiekūnas. Pirmininkavo V. Sidzikauskas ir dr. J. Girnius. Beveik dvi dienas trukusiose diskusijose plačiai buvo apžvelgtas ypač ryšių klausimas su okupuotos Lietuvos žmonėmis ir pasikeista nuomonėmis. Pasirodė, kad pagrindiniuose dalykuose visų nuomonės yra vienodos, nors netrūko ir skirtingų niuansų įvairiais klausimais. Simpoziume dalyvavo apie 30 asmenų — politikų, visuomenės veikėjų ir spaudos žmonių. Atrodo, kad toks sudėtinis problemų svarstymas buvo naudingas ir dalyviams, ir VLIKo nariams, daugiau susiduriantiems su opiaisiais politiniais klausimais.

Jaunimo simpoziumas

Birželio 7-8 dienomis Niujorke VLIKas surengė kitą simpoziumą jaunosios kartos veikėjams, kurių buvo 26. Juo norėta supažindinti jaunuosius su Lietuvos laisvinimo problemomis, VLIKo veikla, organizacija, metodais. Atskiriems klausimams buvo pakviesti pranešėjai. VLIKo vicepirm. J. Audėnas kalbėjo apie Lietuvos laisvės kovos organizacinę sandarą. Jis aptarė visas laisvinimo srityje dirbančias pajėgas — diplomatiją, VLIKą, Lietuvos Laisvės Komitetą, Amerikos Lietuvių Tarybą, Pavergtųjų Europos Tautų Seimą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone patarėjas dr. St. Bačkis paaiškino diplomatijos veiklą, sunkumus, nesant savos vyriausybės. Dr. J. Puzinas kalbėjo apie dabartinę būklę Lietuvoje, okupacinę santvarką, kompartijos vaidmenį, rusinimą, religijos persekiojimą, švietimą ir pan. Apie konkrečias VLIKo veiklos galimybes kalbėjo jo pirm. dr. J. K. Valiūnas, pabrėždamas VLIKo ryšį su Lietuva ir jo tęstinuma, kuris vra pripažįstamas ir kaikurių užsienio vyriausybių. Dr. A. Budreckis gyvai aiškino, kaip paruošti pranešimus spaudai, kaip pasiekti reikiamą redaktorių ar radijo direktorių, kaip paruošti žinias informacijų agentūroms, kaip užmegzti pažintis su laikraštininkais ir pan. Pasirodė, kad jaunieji veikėjai gyvai domėjosi svarstomais klausimais. VLIKo valdyba numato surengti ir daugiau panašių simpoziumų.

Brošiūra apie Lietuvą

Daug kas pageidauja lengvai prieinamos literatūros anglų kalba apie Lietuvą. Neseniai išleista apžvalginė Lietuvos istorija "Lithuania 700 Years", redaguota dr. A. Geručio. Bet ji masėms nėra prieinama dėl savo apimties ir kainos. VLIKas yra suplanavęs išleisdinti informacinę brošiūrą "Lithuania: How Much We Know About Her?" Tai bus naujai perredaguota laida brošiūros "Lithuania". Numatyta išleisti 50.000 egz. ir imti po 10 ct. už brošiūrą. Ji bus tinkama dalinti kitataučiams įvairiuose parengimuose.

Baigiamas ruošti spaudai ir kitas stambesnis leidinys anglų kalba apie Lietuvos okupaciją, aneksiją, jos užkulisius ir t. t. Tai bus diplomatinių 162 dokumentų rinkinys, liečiąs 1939 m. Maskvos-Berlyno susitarimą padalinti Rytų Europą ir Pabaltijo valstybes. Dokumentai buvo surankioti Vašingtone kongreso bibliotekoje. Šiuo metu leidiniui rašomas įvadas.

Lietuviai — ukrainiečiai

Šių tautų bendradarbiavimo mintis keliama jau nuo seno, tačiau tikrovėje ji dar nėra plačiai vykdoma. VLIKo tarybos posėdyje birželio 23 d. šis klausimas buvo specialiai svarstomas. Pranešimą padarė tam reikalui jau anksčiau sudaryta komisija. Iš jos pranešimo paaiškėjo, kad VLIKas ukrainiečiams skiria daug dėmesio: jų spaudai siuntinėjami angliški Eltos biuleteniai, lankomasi vienų pas kitus švenčių progomis. VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas palaiko glaudų ryšį su jų vyriausiais veikėjais ir su Ukrainos prezidentu tremtyje. Diskusijų metu VLIKo tarybos nariai pageidavo, kad bendradarbiavimas su ukrainiečiais nesiribotų viršūnėmis, bet plėstųsi toliau, ypač organizacinėje plotmėje.

Šv. Kazimieras Lenkijai?

Itališkoji "Elta-Press" paskelbė žinią, kad naujame liturginiame kalendoriuje, kurį neseniai paskelbė Vatikanas, Šv. Kazimieras pažymėtas kaip Lenkijos šventasis, o Šv. Juozapatas — Rusijos. Ar tai kalendoriaus paruošėjų klaida, ar sąmoningas lenkų įtakos prasikišimas, kol kas neaišku. Itališkasis Eltos biuletenis, redaguojamas mons. V. Mincevičiaus, akivaizdžiai parodo kaikurių Vatikano žmonių nenuoseklumą. Pvz. Vatikano 1958 m. išleistame pašto ženkle įrašyta: "Casimirus primarius Lithuaniae patronus", o naujame kalendoriuje tas pats Šv. Kazimieras priskirtas Lenkijai. Tame kalendoriuje yra ir kita klaida: rašoma, kad Šv. Kazimieras miręs Vilniuje, o iš tikrųjų turėtų būti Gardine (palaidotas Vilniuje). Taip pat nėra pagrindo priskirti Šv. Juozapatą Kunčevičių Rusijai. Jis yra sietinas su Gudija ir Lietuva.

Jau nepirmas kartas Vatikane prasiskverbia lietuviams nepalankios informacijos. Lenkų įtaka Vatikane jau nuo seno buvo stipri. Nemažesnė ji ir dabar. Lenkija turi du kardinolus, o Romoje — vysk. J. Rubiną, kuris yra vyskupų sinodo sekretorius. Keliai lietuvių informacijai Vatikane, pasirodo, nėra lengvi. **Kor.**

Lietuvių jaunimo stovykla Manitoboje

Atvyksta torontiečių grupė, prie kurios prisidės ir kiti

Šią vasarą Oak Point, Man., "Ąžuolyne" rengiama Kanados lietuvių jaunimo stovykla. Nors dauguma stovyklautojų atvyks iš Ontario, bet tikimasi susilaukti po keliolika dalyvių ir iš kitų Kanados provincijų. Stovyklavietė, kuri yra Winnipego lietuvių parapijos priežiūroje, turi 70 akrų žemės su keletu pastatų, jų tarpe — 10 kambarių vasarnamį. Oak Point yra mažas miestelis prie Manitobos ežero pietinio kranto. Nuo Winnipego tik 60 mylių kelio — gero, naujai nutiesto plento. Aplinkės čia gražios, pasižyminčios lygumomis, kurios yra buvusios priešistoriniais laikais Agassiz ežero dugnu.

Visi winnipegiečiai stropiai dirba, ruošdamiesi stovyklai, ir laukia atvykstančių stovyklautojų bei svečių. Stovyklos paruošiamiesiems darbams atlikti sudarytas 11 asmenų komitetas.

Ši stovykla įvyks rugpjūčio 17-24 dienomis. Sekmadienį, rugpjūčio 17 d., 11 v. ryto, įvyks bendros Mišios Winnipego lietuvių bažnyčioje. Stovyklos laužai bus rugpjūčio 23-24 d.d. vakarais. Ruošiamos stovyklos vedėju bus torontietis Petras Regina, kapelionu — kun. St. Kulbis, o rengėjų komiteto pirmininku ir ryšininku — kun. J. Bertašius. Stovyklos mokestis: vienam asmeniui $45, dviem — $80 ir trim arba daugiau (iš tos pačios šeimos) — $100. Į šią sumą įeina ir kelionės bilietas, nes yra gautas papiginimas iš CNR geležinkelio bendrovės.

Stovyklon atvykstantieji iš Ontario ir rytinių provincijų registracijos lapus gali gauti pas P. Reginą, 1596 Crediton Pkwy., Port Credit, Ont.; iš vidurio ir vakarų Kanados — pas Rev. J. Bertašių, 432 Elgin Ave., Winnipeg 2, Man. Registracijos blankai grąžintini iki liepos 15 d. Svečiai iš tolimesniųjų vietų, kurie šia proga norėtų aplankyti stovyklą ir Manitobą, gali iš anksto kreiptis nakvynių ir kitų informacijų reikalais pas Miss D. Januška, 4-590 Simcoe St., Winnipeg 3, Man.

Šiai stovyklai ruošiamasi visomis jėgomis, bet jos pasisekimas priklausys ne vien nuo rengėjų, bet ir nuo pačių stovyklautojų — su kokia nuotaika ir kokiomis vertybėmis jie atvažiuos ir kaip sugebės pasidalinti su kitais. Čia bus gera proga susipažinti vakarų, vidurio ir rytų Kanados lietuviškam jaunimui, geriau pažinti šį kraštą ir praleisti tą savaitę gryname ir sveikame ore.

Winnipego lietuvių veidus ir jų gyvenimą yra praskaidrinę — solistė J. Lustikaitė. "Gyvataro" šokėjai ir lietuvių skautų atstovai čia vis įvykstančioje metinėje Kanados skautų džamborėje. Mes visada stengėmės būti jiems vaišingi, o jie — svečiai atsilygindavo mums savo dainomis, šokiais ir juokais. Darome ką galime ir tikimės, kad ir šį kartą svečiai ir šeimininkai bus patenkinti. **Ev. f.**

Pasaulio įvykiai

EGIPTAS NUTRAUKĖ SUTARTĮ SU PASKUTINE VOKIEČIŲ GRUPE, kuri prez. G. A. Nasseriui gamino lengviausią pasaulyje naikintuvą. Šio lėktuvo planus buvo paruošęs žymusis lėktuvų konstruktorius dr. W. Messerschmittas, o variklį pagamino austras F. Brandneris. Pagal savo dydį variklis yra du kartus pajėgesnis už gaminamus kituose kraštuose. Naikintuvas "HA-300" turėjo pasiekti 1.600 mylių greitį per valandą. Jis būtų buvęs gerokai pranašesnis už sovietinius "MIGus" Egipto aviacijoje ir Izraelio naudojamus prancūzų gamybos "Mirage" naikintuvus. Pirmasis modelis jau buvo paruoštas bandymams. Spėjama, lėktuvo gamyba sustabdyta sovietų diplomatinio spaudimo dėka. Toje įmonėje dabar bus surenkami sovietų "MIG-21" tipo naikintuvai, o vokiečių pagamintasis greičiausiai bus atiduotas sovietams. Vokiečiai technikai gavo įsakymą išvažiuoti iš Egipto iki birželio pabaigos. Prieš keletą metų panašus likimas ištiko raketų gamybos specialistus prof. W. Pilz, P. Goercke, E. Saenger, kurie II D. karo metais su Wernher von Braun Hitleriui gamino "V-1" ir "V-2" raketas. Ši trijulė prez. G. A. Nasseriui pagamino keletą dviejų dalių raketų, bet jos nebuvo panaudotos prieš Izraelį. Jų gamybą nesėkmingai bandė tęsti vokiečių paruošti egiptiečiai.

JAV prez. R. Niksonas su Kanados premjeru P. E. Trudeau atžymėjo Šv. Lauryno jūrkelio dešimtmetį ir, pasinaudodamas proga, aplankė Montrealio parodą "Žmogus ir jo pasaulis". Grįždamas į Vašingtoną, prez. R. Niksonas Niujorke padarė pareiškimą, kad po "Apollo XI" erdvėlaivio skrydžio į mėnulį jis aplankys Filipinus, Indoneziją, Tailandiją, Indiją ir Pakistaną, rugpjūčio pradžioj vyks į komunistinę Rumuniją. Baltųjų Rūmų spaudos sekr. R. Zieglerio pranešimu, vizitui į Rumuniją buvo gautas prez. N. Ceausescu kvietimas per Rumunijos ambasadorių Vašingtone. Apie šį vizitą Kremlius iš anksto nebuvo painformuotas, nes JAV vyriausybė Rumuniją laiko nepriklausoma valstybe. Prez. R. Niksono kelionių tikslas yra taikos problemos. Rumunijoje jam bus įdomu išgirsti, kaip į taikos reikalus žiūri Maskvai pataikauti nemėgstantis rumunų kompartijos vadas N. Ceausescu.

Prancūzijos naujasis premjeras J. Chaban-Delmas pristatė parlamentui savo ministerių kabinetą. Šia proga tartame žodyje jis žadėjo siekti didesnės Europos vienybės, sužadindamas naujų vilčių Britanijai įstoti į Bendrąją Rinką. J. Chaban-Delmas taipgi žadėjo būti ištikimas Atlanto Sąjungai, amerikiečių ir prancūzų tautų draugystei. Nutylėjimas įtampos Artimuosiuose Rytuose įtaigoja, kad Prancūzija pristatys Izareliui 50 nupirktų "Mirage" naikintuvų, už kuriuos dolerius jau gavo buvęs prez. De Gaulle, vėliau pakeitęs nuomonę ir sustabdęs lėktuvų pristatymą. Prancūzija sėkmingai išbandė 1.550 mylių nuotolio raketas, kurios pakeis atominėmis bombomis apginkluotus "Mirage" naikintuvus. Šias raketas taipgi gaus vienintelis prancūzų atominis povandeninis laivas "Le Redoutable".

Artimuosiuose Rytuose pastebima vis didėjanti įtampa. Izraelio kariuomenės dalinys susprogdino svarbiausią Jordanijos irigacijos kanalą, už kurį arabų partizanai žydam atsilygino bombomis Haifos uoste. Čia jiems pavyko susprogdinti keturių naftotiekių vamzdžius, jungiančius naftos valyklą su Haifos uostu. Krašto apsaugos ministeris M. Dayan grasino skelbti visuotinę mobilizaciją ir ruoštis naujam karui, jeigu nebus sumažinta dabartinė įtampa. Keturi Izraelio naikintuvai birželio 17 d. buvo pasirodę virš Egipto sostinės Kairo. Nors jų skridimą sekė egiptiečių radaras, į juos nebuvo iššauta nė vieno šūvio. Egiptiečių naikintuvai pakilo gerokai pavėlavę. Dėl nerangumo buvo atleisti du Egipto aviacijos augštieji karininkai. Prez. G. A. Nasseris įsakė iš pagrindų peržiūrėti priešlėktuvinę apsaugą.

Prahoje pasirodė slaptų atsišaukimų, raginančių gyventojus artėjančias sovietų invazijos metines atžymėti pasyviomis demonstracijomis. Komunistų partijos dienraščio "Rude Pravo" pranešimu, tokių priemonių jau ėmėsi kaikurie kompartijos padaliniai provincijoje. Surinkto nario mokesčio jie nepersiunčia centriniam kompartijos iždui. Kaikurių įmonių darbininkai Prahoje atsisakė mokėti nario mokestį savo unijoms, pasipiktinę unijų vadų pritarimu prosovietinei Čekoslovakijos politikai, kurį jiems įsakė A. Dubčeką pakeitęs G. Husakas.

Ispanija nutraukė paskutinius ryšius su Gibraltaru. Sienos uždarymas birželio 9 d. bedarbių eiles Ispanijoje padidino 4.800 ispanų, darbus turėjusių Gibraltare. Praėjusią savaitę Ispanijos užsienio reikalų ministerija sustabdė susisiekimą su Gibraltaru keltu, kuriuo pasinaudodavo nemažas skaičius turistų. Šios spaudimo priemonės turi tikslą susigrąžinti Gibraltarą, 1713 m. Utrechto sutartimi atiduotą Britanijai. Gibraltaro 35.000 gyventojų 1967 m. pravestame memorandume pasisakė už tolimesnius ryšius su Britanija ir atmetė prisijungimo prie Ispanijos mintį.

Sovietų Sąjunga ir Irakas pasirašė sutartį naftos pramonei plėsti. Sovietai įsipareigojo už $70 milijonų parūpinti Irakui šaltinių gręžimo mašinas ir įrenginius naftai valyti. Specialistai Irako naftos pramonei bus apmokomi Sovietų Sąjungoje.

Švedijon atvyko naujai paskirti Š. Vietnamo ir komunistinės Kinijos ambasadoriai, bet JAV ambasada vis dar neturi ambasadoriaus, kuris buvo atšauktas dėl antiamerikietiškų demonstracijų. Komunizmo garbintojai liepos 4, JAV Nepriklausomybės Dieną, prie amerikiečių ambasados organizuoja beveik ištisą parą truksiančias demonstracijas, kurių metu bus skaitomos Vietnamo kare žuvusių amerikiečių karių pavardės. Prez. R. Niksonas per pusę metų nerado reikalo paskirti naują ambasadorių Švedijai. Šis faktas Š. Vietnamui diplomatiniu pripažinimą suteikusiems švedams nėra malonus, nes iš komunistinės Kinijos buvo gauta žinia, kad kiniečiai planuoja atsisakyti pokalbių su amerikiečiais Varšuvoje, kur susitikdavo abiejų kraštų ambasadoriai, ir juos tęsti Stockholme. Šis pakeitimas bus padarytas dėl lenkų kompartijos vado W. Gomulkos aštrios kalbos prieš komunistinę Kiniją kompartiju suvažiavime. Kinija nori atsilyginti Lenkijai ambasadoriaus atšaukimu.

Rodezijos baltųjų rasistų patvirtinta negrų daugumos teises ignoruojanti konstitucija privertė Britaniją nutraukti paskutinius ryšius su buvusia kolonija, kuri be Britanijos pritarimo yra pasiskelbusi nepriklausoma respublika. Britanijos gubernatorius H. Gibbs išvažiuoja iš Rodezijos. Salisburyje bus uždaryta Britanijos atstovybė. Jos piliečių reikalais rūpinsis JAV konsulatas.

Amerikiečių žvalgybos duomenimis, Š. Vietnamas pastaruoju metu sumažino kariuomenės infiltraciją į P. Vietnamo teritoriją, bet gerokai padidino maisto ir karinių reikmenų tiekimą per neutralios Kambodijos Sihanoukville uostą. Iš čia aprūpinami Š. Vietnamo kariai ir partizanai Mekongo upės deltoje, centriniam. P. Vietname.

Alžerijoje širdies smūgiu mirė buvęs Katangos ir Kongo premjeras M. Čombė, 1967 m. pagrobtu lėktuvu iš Ispanijos atskraidintas į Alžerijos kalėjimą. Kongo vyriausybė ji buvo nuteisusi mirti, bet Alžerija atsisakė išduoti.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė—$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

Garsėjam vaidais ir darbais

Specialus pranešimas apie Vokietijos Lietuvių Bendruomenės dieną

Sklinda garsas po visą pasaulį, kad Vokietijos lietuviai savo tarpe labai vaidijasi. Yra tam garsui ir pagrindo. Tačiau būtų klaida manyti, kad vaidais visa veikla ir užsibaigia. Va, birželio 13—15 dienomis Romuvoje įvykęs Lietuvių Bendruomenės apylinkių vadovų suvažiavimas parodė, kad mokama dalintis nuomonėmis, svarsti klausimus ir liktis taikoje. Į Vokietijos LB valdybos kvietimą atsiliepė didesnė apylinkių vadovų dalis. Iš oficialiai veikiančių 35 LB apylinkių į Hüttenfeldą suvažiavo atstovai iš 22, o iš vienos buvo atsiųstas pranešimas raštu. V. Vokietija yra sutvarkyta federaciniais pagrindais. Tai atsiliepia ir į lietuvių bendrumoenę. Prie kiekvieno krašto (provincijos) vyriausybės yra paskirti krašto valdybos įgaliotiniai — iš viso 10. Jie irgi buvo kviesti į posėdžius. Atvyko 7. Kiek liūdniau su vargo mokyklėlėmis. Jų buvo atstovaujama tik viena, nors šiuo metu vėl veikia 7 (prieš du mėnesius, kai vyko krašto tarybos posėdžiai, buvo tik 4).

Vieni veikia, kiti ne

Darbo posėdžiai pradėti penktadienio vakare (VI. 13). Trumpą atidaromąjį žodį tarė valdybos vicepirm. kun. Bronius Liubinas, ant kurio pečių buvo sukrauti visi paruošiamieji darbai. Techniškus darbus atliko reikalų vedėjas J. Lukošius. Išklausius namų šeimininko — Vasario 16 gimnazijos direktoriaus Vinco Natkevičiaus sveikinamojo žodžio, sekė apylinkių vadovų pranešimai — 22, iki pusiaunakčio. Apibendrinimų mėgėjams nebūtų lengva visus 22 pranešimus sukišti po viena kepure. Yra apylinkių, kuriose vyksta labai gyva veikla, ruošiami minėjimai, seminarai, leidžiami biuleteniai, veikia vargo mokyklos, nariai užtenkamai pinigų sudeda veiklai. Yra ir tokių, kuriose tik vegetuojama, skundžiantis, kad nėra pinigų, kad neaplanko krašto valdybos nariai, kad trūksta inteligentinių pajėgų. Tie skirtumai išplaukia iš įvairių priežasčių. Daugiausia, žinoma, apylinkių veikla priklauso nuo jos narių sudėties. Kur yra veikli ir apsukri vadovybė, kur gyvena aktyvus kunigas, kur yra sveikų idealistų, — ten gyva bei veikli ir Bendruomenė.

Įgaliotiniai

Įgaliotiniai prie kraštų vyriausybių turi taip pat skirtingas sąlygas. Yra vyriausybių, kurios svetimšalių veiklą finansiškai remia, yra ir tokių, kurios neduoda nė grašio. Duosniausios vyriausybės sėdi Duesseldorfe (Nordrhein Westfalen) ir Stuttgarte (Baden Wuerttemberg). Jų parama siekia tūkstančius, o kartais net jų dešimtis per metus. Bepigu ten būti įgaliotiniu, tačiau, aišku, reikia pasitempti veiklai, nes už lėšas galima atsiskaityti tik tikrą veiklą įrodančiais dokumentais. Pasakėlių ministerijoje nepapasakosi ... Yra kraštų, remiančių truputį: Bavarija (Miunchen), Schleswig Holstein (Kiel), Niedersachsen (Hannover), Rheinland Pfalz (Mainz); yra ir tokių, kurie nieko neduoda: Hamburg, Bremen, Saarland, Hessen.

Pareigūnų pranešimai

Krašto valdybos pirm. inž. Jonas K. Valiūnas kalbėjo apie Bendruomenės esmę ir jos tikslus. Suminėjo socialinius, kultūrinius ir lietuvybės išlaikymo uždavinius. Nusiskundė palinkimu į vaidus, skatino į vienybę, paremtą pagarbą kitam žmogui ir kitai nuomonei. Priminė Vasario 16 gimnaziją, kuri nesanti prasta, ką įrodė jos kad ir šių metų baigiamieji egzaminai, kur prie švietimo ministerijos komisijos egzaminus išlaikė visi 3 kandidatai.

Vicepirm. kun. Bronius Liubinas kalbėjo apie švietimą ir kultūrinę veiklą apylinkėje. Buvo paliesta šeima, kaip lietuvybės perteikėja, apgailestaujant, kad Vokietijos lietuvių tarpe tik iš dalies tai atitinka gyvenimo tikrovę. Svarstyti vargo mokyklų rūpesčiai ir sunkumai: psichologiniai, kai vaikui neaišku, kam jam reikalinga tokia kalba, kuria jis beveik su nieku negali kalbėti — nei su draugais, nei su namiškiais; techniški, kadangi šeimos gyvena išsisklaidžiusios didžiuliuose plotuose, o savaitėje, be sekmadienio, nėra nė vienos laisvos dienos, kadangi Vokietijoj mokyklose pamokos būna ir šeštadieniais. Kelta keliaujančių mokytojų mintis. Kultūrinėje veikloje suminėti knygynėliai ir aplamai knygos, laikraščiai ir skaityklos, parengimai su kultūrine programa, liaudies menas ir t. t. Šuabejota, ar tikslinga leisti tiek daug biuletenių — kaikuriose apylinkėse net po du.

Narys jaunimo reikalams stud. **Andrius Šmitas** referavo apie lietuvių jaunimo problemas ir veiklą. Konstatavo, kad tik mažas jaunuolių skaičius domisi lietuviškumu. Jieškojo to priežasčių, dalį kaltės priskirdamas besivaidijantiems seniams, dalį mišrioms šeimoms, dalį neplaningai veiklai. Planuojama perorganizuoti jaunimo sekciją, kuri dabar sudaryta organizacijų pagrindu. Jų dauguma veikia tik Vasario 16 gimnazijoje. Reikia jaunimą organizuoti per apylinkes.

Ižd. Jurgis Barasas aiškino organizacinės veiklos techniką, o sekretorė Ona Bartusevičienė, kuriai pavesta organizuoti vaikų vasaros stovyklą, kvietė veikėjus rūpintis, kad šeimos siųstų į tą stovyklą savo vaikus.

Diskusijos

Dalyviai gyvai reiškė savo mintis ir nuomones tiek apylinkių vadovų, tiek krašto valdybos

(Nukelta į 7 psl.)

LIŪDNOS METINĖS

Š. m. liepos 9 d. sueina lygiai metai, kai mirtis netikėtai išskyrė iš mūsų tarpo mūsų mylimą brolį, dėdę, vieną Dainavos stovyklavietės steigėjų ir pirmąjį jos administratorių

A. A. KUN. BRONIŲ DAGILĮ.

Metinių proga, liepos 9, trečiadienį, už jo sielą bus atnašaujamos šv. Mišios: 9 val. ryto Dievo Apvaizdos bažnyčioje Detroite, Mich; 8 val. ryto šv. Barboros bažnyčioje Dearborn, Mich.; pradedamos tą dieną gregorinės šv. Mišios pas T. T. pranciškonus Greene, Maine.

Nuoširdžiai prašome visus buvusius jo draugus bei pažįstamus, kas gali, dalyvauti pamaldose arba prisiminti a. a. kun. Bronių Dagilį savo maldose, nes jis taip karštai mylėjo ir tarnavo Bažnyčiai, Tėvynei ir žmonėms. Užmiršdamas save, nesiekdamas jokios garbės, kukliai, pilnas gilios kunigiškos meilės gyveno ir dirbo tik kitiems, mielai patarnaudamas visiems, visados ir visokiuose reikaluose. O Dainavos stovyklavietei, kuri buvo jo pradėta, dirbo iki paskutinės savo gyvenimo dienos.

Mylimas kunige Broniau, Tu palikai mus skaudančiomis širdimis peranksti ir staiga — neįvykdęs visų savo planų ir neturėdamas progos pasakyti net sudiev ... Mūsų širdys, neužmiršdamos Tavęs, gyvena liūdesiu.

Viešpatie, būk jam gailestingas!

Sesuo, broliai ir giminės

Mirus mūsų brangiai žmonai ir mamytei
MARCELEI JONUSIENEI,
nuoširdžiai dėkojame visiems lankiusiems laidotuvių namuose ir palydėjusiems į kapines. Taip pat nuoširdžiai esame dėkingi užprašiusiems šv. Mišias ir užjautusiems mus liūdesio valadoje.

Dėkingi visiems —

Vyras ir dukterys

Mielą kolegę LAIMĄ SENKEVIČIENĘ
ir šeimą, **MAMYTEI** mirus, nuoširdžiai
užjaučiame —

Toronto Maironio mokyklos mokytojai

A † A
PETRONELEI ŽILIENEI
mirus, jos dukras — TERESĘ VILTRAKIENĘ, LAIMĄ SENKEVIČIENĘ ir anūkę ELENĄ AUGUSTINAVIČIENĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

A. K. Ratavičiai — **E. M. Grincevičiai**
M. B. Povilaičiai — **B. B. Dirsės**
H. S. Kairiai — **Z. P. Augaičiai**
M. ir Vl. Miceikos

MAMYTEI mirus,
LAIMAI SENKEVIČIENEI ir šeimai
reiškiame nuoširdžią užuojautą —

S. J. Andruliai

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Popiežius Paulius VI,** kalbėdamas apie ryšio bei informacijos priemones ir šeimą, pabrėžė, kad "šeimos turi ne tik reikšti savo pageidavimus ir kritiką, bet ir parodyti supratimą tiems, kurie dažnai įtemptu darbu teikia jų kultūrai bei pramogai diena iš dienos tiek daug įvairių dalykų". Tačiau ryšio priemonių vadovai savo ruoštu "irgi turi žinoti bei gerbti šeimos poreikius. Kartais tai iš jų pareikalauja daug drąsos ir didelio atsakomingumo". Ryšio priemonės "turi vengti to, kas gali pakenkti šeimos tvarkai, laimei, pastovumui ir išsilaikymui." "Kiekvienas pasipriešinimas pagrindinėms šeimos vertybėms, ar tai būtų erotika, žiaurumai, skyrybos, ar antisocialumas jaunimo tarpe, yra tuo pačiu pasipriešinimas žmonijos gerovei ir bendruomenės gėriui." "Ryšio priemonių piktnaudojimas gali atnešti šeimos vertybių nuosmūkį", todėl reikia "taip formuoti sąžines, kad ryšio bei informacijos šaltiniai būtų išmintingai panaudojami kultūriniam tobulėjimui. Jie turi "mokyti žmones pažinti, įvertinti ir pamilti vertybes, kurios dažnai nežinomos ar paniekinamos, tačiau yra bendruomenės jėga ir pažiba, kaip pvz. pasišventimas augštesniam idealui, aukos vertė, slaptas kasdieninis gyvenimo heroizmas."

★ **Liuteronų Bendrija Amerikoje,** įsteigta 1952 m., praneša, jog praeitais metais pirmą kartą jų skaičius sumažėjęs 7.953 nariais. Dabar jie turi 3.280.083 tikinčiųjų.

★ **Kardinolo Gabriel Garrone** vadovaujama studijų kongregacija Romoje buvo sušaukusi pasaulio katalikų universitetų atstovus pasitarimams. Dalyvavo 31 delegatas, kurių tarpe ir 7 amerikiečiai: kun. Neil McCluskey iš Notre Dame, kun. Robert Henle — Georgetown, kun. Michael Walsh — Fordham, kun. John McGrath — St. Mary's College, brolis Gregory Nugent — Manhattan College. Be to, Notre Dame universiteto prezidentas kun. Theodore Hesburgh dalyvavo pasitarime kaip Tarptautinės Katalikiškųjų Universitetų Federacijos pirmininkas. Tai pirmas įvykis Katalikų Bendrijoje, kad Bendrijos vadovybė tartųsi su katalikų švietimo vadovais. Pasitarimuose buvo pasisakyta, kad "universitetai turi savo įstatus, kurie išplaukia iš universitetų prigimties bei paskirties" ir kad tie įstatai yra pagrindiniai principai, tvarką universitetų santykius su kitomis bendruomenėmis. "Kiekvienas universiteto varžymas, pažeidžias tiesos siekimą, yra priešingas universiteto paskirčiai ir todėl netoleruotinas." Universitetai esą atsakingi bendruomenei, iš kurios jie yra kilę ir kurioje laikosi, tačiau ir tuo atveju "besąlyginis tiesos jieškojimas" turi būti gerbiamas. Iki šiol katalikiškas universitetas būdavo žinioje to vyskupo, kurio vyskupijoje veikdavo. Suvažiavimas priėmė pasiūlymą, kad visi tokie universitetai būtų išimti iš tiesioginės vietinių vyskupų valdžios ir priklausytų tiesiogiai tos valstybės vyskupų konferencijai.

★ **Kardinolas Francis McIntyre,** 83 m. Los Angeles arkivyskupas, šiomis dienomis susilaukė arkivyskupo pagalbininko su paveldėjimo teisėmis. Juo paskirtas Fresno vyskupas Timothy Manning, 59 m.

★ **Pauliaus VI kelionės Ženevon** rado platų atgarsį spaudoje. Ši jo kelionė buvo pavadinta tiltų statymu. Ženeva yra protestantinių ir ortodoksinių pasaulio Bendrijų tarybos būstinė, Kalvino miestas. Dėlto ir popiežiaus atsilankymas susilaukė dvejopos reakcijos — džiaugsmo ir protesto. Džiaugėsi katalikai ir ekumeninės dvasios protestantai, protestavo — senojo tipo priešininkai, kurie netgi piketavo su plakatais "Nenorim taikos su Roma". Popiežius pagrindinę kalbą pasakyti buvo kviestas Tarptautinės Darbo Organizacijos 50 metų sukakties proga. Čia jis buvo sutiktas labai pagarbiai. Savo 40 minučių kalboje Paulius VI aptarė darbo žmonių problemas, pagyrė Tarptautinės Darbo Organizacijos steigėją prancūzų socialistą Albert Thomas ir tarp kitko citavo naujosios kairės filosofą H. Marcuse, rašiusį apie vienašališką, "vienos dimensijos žmogų", t. y. tokį, kuris gyvena tiktai šia žeme. Protestantinių Bendrijos įsijungimas pasaulio trumpai išdėstė Katalikų Bendrijos laikyseną, popiežiaus atsakomybę ir pabrėžė, kad Katalikų Bendrijos įsijungim sapasaulio Bendrijų tarybon nesąs pribrendęs, susijęs su teologiniais ir pastoraciniais sunkumais. Visdėlto Katalikų Bendrija labai vertinanti pasaulio Bendrijų tarybos darbą, nes tai esąs nuostabus krikščionių sąjūdis. Katalikai ir toliau jieškosią kelio, vedančio visų krikščionių vienybėn, kurios nori Kristus. Paulius VI, lydimas kardinolo J. Willebrands ir kitų, išklausė protestantų būstinėje Šv. Rašto skaitymo ir bendrai sukalbėjo "Tėve mūsų". Ženevos katalikams popiežius atlaikė Mišias aikštėje, kuriose dalyvavo apie 60.000 tikinčiųjų. Protestantų spauda ši popiežiaus vizitą vadina drąsiu žygiu, kuris prieš 10 metų buvo neįmanomas.

★ **Krokuvos kardinolas Karolis Wojtyla** š.m. rugsėjo pradžioje lankysis Kanadoje. Čia išbus apie dvi savaites. Jį pakvietė Kanados Lenkų Kongresas, minis savo veiklos 25 metų sukaktį. Pradžioje buvo kreiptasi į Lenkijos primą kardinolą Steponą Wyszynski, bet šis, negalėdamas pats atvykti, pasiūlė tą misiją Krokuvos kardinolui.

Kun. J. Stš.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Prasmingas ir platus Lietuvių Dienos vardas JAV kolonijose labai dažnai duodamas paprastam parapijiniam bazarui ar eilinei gegužinei.

Tačiau mes, Kanados lietuviai, šia šventę siekiam augštesnių tikslų, stengdamiesi sutraukti ne tik tūkstantinę minią, bet taip pat duodami jai tautinę - kultūrinę programą ir kartu atkreipdami dėmesį į jaunąją kartą, sudarydami ir jai sąlygas kiek plačiau panagrinėti naujas veiklos priemones, išeivijos organizacinę struktūrą ir pan. Be abejonės visi susijungiam bendrame pobūvyje, nes čia, netikėtai susitikus "po šimto" metu nesimatymo su pažįstamais, kažkaip lyg ir palengvėja išeivio dalia, kiek plačiau išsikalbėjus apie uždarbį, apsilankymą Lietuvoj, giminių atsikvietimą iš tėvynės ir t. t.

Šiemetinė Kanados Lietuvių Diena rengiama rugpjūčio 29-30-31 d. d. Hamiltone bus neeilinė: tai lyg ir mažojo jubilėjaus šventė, nes Kanados Lietuvių Diena čia pradėta 1953 m. ir jau pasiekė penkioliktąjį gimtadienį.

Kanados plieno širdis — Hamiltono miestas — paprastai kanadiečių vadinamas ambicingu miestu. Prie to vardo ir visų gyventojų prisitaikė ir vietos lietuviai. Ju aukos mūsu laisvės kovai, šalpai, kultūriniams reikalams paprastai būna rekordinės, o tautinės ir religinės šventės, iškilmingi minėjimai randa atgarsį vietinėj spaudoj, radijo ar televizijos programose.

Tikimasi, kad šiemetinės Kanados LD pasiruošimo darbai, pradėti pavasarį, duos gražius vaisius ne tik šio krašto lietuviams, bet ir mūsų kaimynams, kurie turėtų pasekti šio krašto LD rengimą, padaryti šią šventę ne paprastu kermošium su balionais, bet gilesnės prasmės iškilme.

Šiemetinė Lietuviu Diena rengiama jaunimo ženkle. Ji bus pradėta rugpjūčio 29 d. Kanados lietuvių jaunimo suvažiavimu, paskaita, diskusijom. Savo viršūnę ji pasieks šeštadienį, kai vėl bus plačiai diskutuojami jaunosios kartos uždaviniai ir tikslai išeivių lietuvių gyvenime. Bendras jaunosios ir vyresniosios kartos atstovų simpoziumas dar plačiau nurodys ateities darbus lietuviškoj dirvoj, dar stipriau paskatins studentiškąjį jaunimą isijungti į lietuviškąjį organizacinį darbą, nes iuk pasitraukusiųjų eiles turi užimti nauji veikėjai.

Nebus užmirštas ir sportas, dailės paroda ar didysis pobūvis kareivinių salėj, nebus užmiršta ir plati meninė programa, kurią atliks tik jaunosios meninės jėgos — Metropolitan operos solistė L. Šukytė, Hamiltono "Gyvataras", Toronto "Birbynė" ir jauroji aktorė D. Kudabaitė.

Tad iš anksto Hamiltonas kviečia visus lietuvius Darbo Dienos savaitgali praleisti to miesto svetingoj lietuvių kolonijoj.

K. B.

RAUDONOJI LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoj L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai **VLADAS MINGĖLA**

(Tęsinys iš pr. numerio)

Pragaras baliuje

Vasilijus su savo draugais dažnai ruošdavo baliukus - išgertuves. Savaime aišku, tokie "pasilinksminimai" neapsieidavo be manęs. Kartą mane prašė Vasilijus atsivesti savo draugę. Mano draugė irgi buvo trylikos metų. Jos vardas Vera. Ji buvo irgi labai graži mergaitė Bet šis "pasilinksminimas" uždėjo antspaudą, sakyčiau juodą dėmę, ant viso mano gyvenimo. Pasišlykštėjimas, koktumas apima mane tik prisiminus tą "pasilinksminimą" ir ruso meilę, Vasilijaus meilę, kuriam aš tikėjau, nes tai buvo pirmoji mano meilė. Turiu pasakyti, jog tame pobūvyje dalyvavo septyni MVD ir raudonosios armijos karininkai. Gi mes tebuvome dvi: Vera ir aš. Kai atėjome, tie visi kariškiai jau buvo gerokai įkaušę. Visi mudviem buvo paslaugūs ir be paliovos ragino mus gerti alkoholį. Greit abi praradome sąmonę. Ir šiandien aš nieko negaliu atsiminti, kas su mumis nutiko. Tą vakarą aš patyriau kokie žiaurūs ir negailestingi kartais esti vyrai. Juo blogiau, kad mes tik buvome vaikai. Ir kai atgavau sąmonę, maldavau rusų pasigailėjimo. Bet niekas mudviejų nepasigailėjo. Po kelių valandų, man ir Verai esant be sąmonės, naktį buvome išmestos visiškai nuogos į gatvę. Kai pabudome, supratome. Štai ką padarė mano mylimasis Vasilijus su manim! Mes ėmėm šaukti, prašyti drabužių. Pagaliau ši tą iš aprangos dalykų jie išmetė pro langą. Bet mano sąmonė vėl dingo ... Neatsimenu, kas man parūpino automobilį, kur dingo Vera, kas mane nuvežė ligoninėn. Tik kitos dienos pavakary ant mano lovos krašto sėdėjo mano tėvai ir tolėliau — gailestingoji sesuo.

Po to mano tėvas buvo beveik išprotėjęs: bėgiojo iš vienos raudonosios armijos įstaigos į kitą ir vis prašė žiauriuosius MVD karininkus ir politrukus nubausti. Jis juos koliojo, vadindamas banditais, mongoliškais žmogėdromis. Jis nesuprato ką daro. Tuoj po to tėvas prarado gerą darbą. Pagaliau "už šmeižimą" raudonosios armijos buvo išmestas iš komunistų partijos. Jam paklausus, kodėl atėmė partijos bilietą, buvo aiškiai pasakyta: "už niekinima raudonosios armijos šlovės", "už komunistų partijos garbės dėšimą", "už rusų kultūros žeminimą". Bet niekas tu niekšų nebuvo nubaustas. Kas juos baus? Juk jie visi, tie sovietiniai žmonės — rusai neprinažista jokių dorovės dėsnių. Mano tėva padarė juodadarbiu: jis turėjo dirbti sunkiausius darbus, kad išlaikytų šeimą, o gaudavo juokingai mažą atlyginimą.

Išvykstu į Prahą

Kritusi į purvą, netekusi mergautinės garbės, neturėjau kur dėti akių. Chorovo priemiestis buvo nedidelis — visi mane pažinojo. Po minėto negarbingo, tragiškai skaudaus įvykio daugelis čekų su užuojauta pirštais mane badė gatve einant. Tėvai, pasitarę su savo giminėmis, kurie gyveno Prahoje, nutarė mane perkelti į prekybos mokyklą. Čia aš buvau įrašyta į komjaunuolius. Labai pasikeitė laikai. Mokytojų moksleiviai negerbė: jie liko palaidų vaikigalių pajuokos objektu. Jokios drausmės niekas nepripažino. Mokyklos viešpačiais ir valdytojais tapo komjaunuoliai. Mokytojai neturėjo teisės, kad ir blogiausiam mokiniui, komjaunuoliui, žemų pažymių rašyti. Dukart savaitėje turėjome marksizmo-leninizmo pamokas.

Mano nelaimė ir nesėkmė sekiojo mane iš paskos. Mano nelaimė — grožis. Kadangi aš buvau visoje mokykloje gražiausia, ir mokytojai, ir mokiniai kovojo dėl mano palankumo ir bėginėjo paskui mane, pataikavo.

Slaptoj organizacijoj

1948 m. vasario mėnesį, t. y. tuo laiku, kai Čekoslovakijoje galutinai įsiviešpatavo komunistų partija, mūsų mokyklos politinių mokslų mokytojas — politvadovas įrašė mane slapton politinėn organizacijon. Šios slaptos organizacijos nariai turėjo uždavinį pranešinėti savo politvadovui visa, ką tik išgirsdavo iš mokinių, jeigu jie blogai atsiliepdavo apie komunistų partiją, apie raudonąją armiją arba apie Sovietų Sąjungą. Taigi, mūsų pareiga buvo savo draugus—moksleivius išdavinėti. Kuo gi jie nusikalsdavo? Tik tuo, kad jų tėvai buvo senosios, laisvosios ir demokratinės Čekoslovakijos šalininkai. Nusikaltimu buvo laikoma taip pat, jeigu jų tėvai buvo religingi ir lankė pamaldas.

Kai mano tėvai sužinojo, jog ir aš esu panašios išdavikiškos komunistinės šnipinėjimo organizacijos narė, labai nusiminė. Tėvas mane išbarė ir sugėdino. Pagalvojusi pareiškiau politvadovui, jog nenoriu savo draugų išdavinėti, be to, pridėjau, kad iš viso šnipų amatas žemina žmogų. Už paminėtą drąsų pareiškimą buvau įrašyta į juodą sąrašą.

Naujas politvadovas

1948 m. balandžio mėnesį prekybos mokyklon atkėlė naują politvadovą. Jis vadinosi Francišek Fuska; buvo neužauga, negražaus veido ir dar kuprotas. Jis visad niršo ant visų ir greičiausia pats savęs nekentė. Reikalavo iš kiekvieno mokinio ypatingo komunistinio budrumo. Sakydavo: "Akylai klausykit ką sako mokytojai, apie ką kalba jūsų draugai ir draugės mokiniai. Žinokite, jog esate naujai sužydėjusios socialistinės tėvynės, pergalingai žygiuojančios į pasaulinį komunizmą, ausys ir akys. Komunistai nepripažįsta jokių buržuazinių prietarų, jų nevaržo jokie giminystės ryšiai. Tad įdėmiai klausykitės apie ką kalba jūsų tėvai, broliai ir seserys, jūsų pažįstami draugai ir kaimynai. Komunistų partija, sovietinė valstybė — jūsų tėvynė atstoja tėvus. Todėl tik partijai turite būti ištikimi, jos šlovę kelti, atiduoti visa, ką turite geriausio. Jūsų visi siekimai bei sumanymai ir širdys turi priklausyti partijai. Tarnaukite tik jai. Be to, turiu priminti, kas pripažįsta buržuazinį Dievą, tas negali būti ištikimas komunistų partijai, o jeigu jis neištikimas, tuo pačiu jis yra partijos ir socialistinės valstybės išdavikas. Apie tokius privalote pranešinėti, juos turite sekti."

Šnipinėti visus

Tuo būdu buvome įpareigoti sekti savo mokytojus, draugus ir draugės, gimines — brolius, seseris ir tėvus. Ką išgirdę, skubiai turėjome pranešti savo mokyklos politvadovui arba slaptosios komisijos viršininkui. Taigi, niekas tuo metu mokslo lygio kėlimu nesirūpino. Jiem svarbu buvo, kad visas jaunimas įsijungtų visu šimtu nuošimčių į šnipinėjimo darbą. Mūsų politvadovas tik šypsodavosi iš mokslo reikalingumo. Marksizmo — leninizmo istoriją jis laikydavo visų mokslų mokslu. Jeigu kuris uolus "šnipas - pranešėjas" iš einamųjų mokslo dalykų neišlaikydavo egzaminų, vistiek pažymėjime ar atestate buvo įrašomi augščiausi pažymiai.

Bet man šnipinėjimo darbas nebuvo prie širdies. Neįskundžiau nė vieno mokinio, nei tėvų, nei kitų žmonių. Kartą politvadovas Fuska pakvietė mane į savo kabinetą pasiaiškinti. Įėjusi į vidų ir pamačiusi tą šlykštų išsigimėlį, nejučiom pasišlykštėjau — toks jis buvo bjaurus. Jis piktai pažiūrėjo į mane, susiraukė ir jo veidas man atrodė kaip rupūžės. Varlės kvarksėjimu jis paklausė mane: "Kodėl esi apsileidusi, kodėl tau komunistų partijos šlovė nerūpi, kodėl neveikli?" Ilgai negalvojusi atsakiau, kad jis jau turi 30 uolių šnipų - pranešėjų. Ar jam dar negana? — paklausiau. — Argi jis negali manęs vienos palikti šventoje ramybėje?

(Bus daugiau)

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

368-6813

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Kai pasiteiravau televizijos priimtuvų krautuvėje apie spalvotą televiziją, atvyko pas mane agentas, kuris daug kalbėjo. Neįsigilinusi į jo aiškinimus, pasirašiau sutartį pirkti juoda-balta televizijos priimtuvui už $249. Vėliau pasiteiravau apie kainas įmonėje ir sužinojau, kad tokio priimtuvo parduodamoji kaina yra $199. Tada kreipiausi į minėtą krautuvę, prašydama panaikinti sutartį, bet ji atsisakė.

Galime pranešti, kad ji tą sutartį pagaliau panaikino. Prie to prisidėjo Consumer Protection Bureau ir Jūsų paaiškinimai.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

PABĖGTŲ MILIJONAI KVEBEKIEČIŲ...

Jei Kvebekas atsiskirtų nuo Kanados, kristų ekonominis lygis, pasitrauktų daug gyventojų — sako kvebekietis prancūzas

GERARD FILION

(Canadian Scene) 1967 m. pajamos vieno asmens Ontario provincijoje buvo $555 didesnės nei Kvebeke. Nuo 1955 m. liki 1965 m. pagamintų prekių vertė Kvebeke pakilo nuo $5.900 milijonų ligi $9.400 milijonų, Ontario provincijoj — nuo $9.600 mil. ligi $17.600 milijonų. 1965 m. investacijų Kvebeke buvo $1.846 milijonai, Ontario provincijoj — $2. 871 milijonas. 1968 m. investacijos Kvebeke siekė $3.372 milijonus, Ontario provincijoj—$5.499 mil.

Ontario investuoja penkis kartus daugiau už Kvebeką metalo žaliavose, šešis kartus daugiau mašinerijos, aštuonis kartus daugiau susisiekimo medžiagose ir du kartu daugiau elektros įrengimuose. Tai sritys, kurios parūpina daugumą darbų, augštesnius atlyginimus ir didesnį pelną. Šiais metais mes būsime labiau atsilikę už Atlanto provincijas.

Humanistų kraštas

Kvebekiečiai yra 12-toje vietoje švietimo atžvilgiu, palyginus su kitomis etninėmis grupėmis Kvebeko provincijoj. Kaimo gyventojai, persikėlę į miestus po II D. karo, yra baigę daugiausia tik 7 skyrius. Europos imigrantai po šio karo turėjo didesnį techninį išsilavinimą. Dėlto jie čia gavo geresnius darbus, negu Kvebeko prancūzai. Angliškai kalbantieji kvebekiečiai pasirūpino paruošti savo jaunimą pramoniniam gyvenimui 20 šimtmety. Švietimas, kurį mes davėm ir už kurį esame atsakingi, neišvengiamai mus vedė į ekonominių vertybių nepaisymą ir kultūrinių iškėlimą. Lenktynės dėl literatūros, moralės ir politinių mokslų, paniekinant technikos ir administracijos mokslus, padarys mūsų jaunimą nereikšmingais kalbėtojais ir reformatoriais, bet jie bus nepajėgūs panaudoti savo dešimties pirštų. Tada mes skųsimės dėl permenkos ūkinės pažangos ir, žinoma, kaltinsime ką nors kitą.

Ekonominis atsilikimas

1941 — 1961 m. Ontario gyventojų skaičius paaugo 72%; Kvebeko — 57%. Prancūzų kilmės asmenų bėgimas į Ontario provinciją 1871 — 1961 m. padidėjo 8,6 karto, o į Kvebeką — tik 4,5. Vyksta nuolatinė prancūzų migracija į Ontario, nes ten atlyginimai didesni ir mažiau bedarbių. Jei Kvebekas atsiskirtų nuo Kanados, pragyvenimo lygis kristų ir niekas nesulaikytų iš Kvebeko išvykstančių tūkstančių gyventojų. Separatizmas Kvebekui kainuotų mažiausiai 1.000. 000 ar daugiau gyventojų.

Nedarbo atžvilgiu Kvebekas stovi po pajūrio provincijų. Mokesčiai Kvebeke yra didesni nei visose kitose provincijose, nes mes norime išlaikyti bendrą valstybės tarnautojų lygį, nors mūsų pajamos yra mažesnės už Ontario 20%, už Kanados vidurkį — 10%.

Kas turėtų būti daroma? Jei neužtenka privačios iniciatyvos paspartinti gerovės augimui, turi įsikišti vyriausybė. Kaip nėra nemoralu įvesti mokesčius ir steigti darbovietes, taip nėra nemoralu imti juos socialinėms pašalpoms. Kvebeko sąmata peršoko $3.000 milijonų ribą. Ligoninių draudą ir labdarą atsieina beveik $1.000 milijonų. Per 5 metus St. Lawrence sritis buvo tyrinėjama ir rasta, ką visi ir be to žinojo, kad ji reikalinga konkrečios iniciatyvos. Toje srityje nebuvo įsteigta nė viena darbovietė. Laikas padaryti galą šiai komedijai, kurią daro ekonomistai ir sociologai, ruošią planus, nes ko kito jie nesugeba padaryti. Yra daugybė dalykų, kurių Kanada negamina, bet kuriem yra rinka ir viduje ir užsieniuose. Šeimos ir mokyklos pašalpos praryja $100 milijonų per metus iš Kvebeko sąmatos. Panaikinkim jas ir investuokim tą sumą gerovei kelti.

Ko trūksta?

Mes stokojame žmonių su fantazija, sveika įžvalga ir gabumais daryti sprendimus. Europos bendrovės duoda pirmenybę kandidatams su patyrimu iš Šiaurės Amerikos bendrovių. Apgailestauju, kad mūsų jaunieji paskęsta teoriniuose moksluose. Juk, palyginti, neturtinga visuomenė negali išlaikyti didelio skaičiaus filosofų, sociologų, antropologų, psichiatrų ir rašytojų.

Kvebeko socialinis klimatas nėra palankus ūkinei pažangai. Čia aš negalvoju apie separatizmą, studentų protestus ar bombas. Tuo noriu pabrėžti publikos panieką verslui ir verslų vadovams. Už šios paniekos slypi senas intelektualinis nusistatymas, išsiaknię prietarai prarastoj moralėj ir palaikomi mažumos pozicijų. Prekių gamyba ir tarnyba. kitaip tariant, pramonė, prekyba, finansai nėra mažiau vertingi nei žemės ūkis ar menas. Mes turime įtikinti savo jaunimą, kad atsiraitotų rankoves ir išmoktu dirbti. Pramonės vadovai gali būti lyginami su senovės tyrinėtojais arba didžiaisiais praeities generolais. Daug daugiau nei valstybės galvos jie formuoja tautos gyvenimą.

Rusų ir ukrainiečių augimas

R. BULOVAS

Paskutiniais keleriais metais komunistiniai Kanados ukrainiečiai pradėjo rūpintis savo kalbos ir tautos likimu Sovietų Sąjungoje. Gana vėlai jie susiprato sielotis tuo reikalu.

Ukrainos miestai jau nuo carų laikų kalba rusiškai. Kaimuose vyrauja ukrainiečių kalba. Kaimai irgi buvo atmiešti rusais, kurie buvo atvežti į ištremtų ar badu išmirusių 1932-3 metais ukrainiečių vietas. Atskiras mokyklas ar atskiras klases turėjo ukrainiečių ir rusų vaikai. Gyventojų prieauglis dėl žemo gyvenimo lygio ir gyvenamų patalpų stokos labai krito. Gyventojų statistika vaizdžiai rodo skirtingą rusų ir ukrainiečių prieauglį. Rusų imperijoje 1897 m. gyventojų buvo 129,2 milijono; rusų — 43,9 milijonai arba 34% visų gyventojų; ukrainiečių— 29,7 mil. arba 23% visų gyventojų (be šiaurės Bukovinos, Galicijos ir Pakarpatijos sričių). Sov. Sąjungoj 1926 m. gyventojų buvo 147 milijonai; rusų—78 mil. arba 53% visų gyventojų; ukrainiečių — 31,2 mil. arba 21% visų gyventojų (be piet. Besarabijos, vak. Volynijos ir minėtų sričių). Sov. Sąjungoj 1939 m. gyventojų buvo 170,5 milijono; rusų — 99 mil. arba 58,4% visų gyventojų; ukrainiečių — 28 mil. arba 16,5% visų gyventojų. Sov. Sąjungoj 1959 m. gyventojų buvo 208,827,000; rusų — 114, 589.000 arba 54,8% visų gyventojų; ukrainiečių — 36,981,000 arba 17,7% visų gyventojų (su piet. Besarabija, šiaurine Bukovina, Pakarpatija, Galicija, vakarine Volynija).

1959 m. 12% ukrainiečių kalbėjo vien rusiškai. Tai sudaro 4.437.720 asmenų. Atėmus šį skaičių iš 36,981,000, lieka 32, 543,280 gyventojų su ukrainiečių gimtąja kalba.

1901 m. surašymu, Austro-Vengrijoje buvo rasta 3.074.000 unitų ukrainiečių ir apie 200,000 katalikų ukrainiečių, kurie buvo užrašyti lenkais, Galicijoje ir šiaurinėje Bukovinoje. Austro-Vengrijoj gyveno 3,3 milijono ukrainiečių. Tad 1900 m. ukrainietiškai kalbančių buvo 33 milijonai, o 1960 m. 32,5 milijono, nežiūrint, kad apie 6 milijonai ukrainiečių buvo prijungta prie Ukrainos po II D. karo. Per tą patį laiką rusų paaugo iš 43,9 mil. 1897 m. iki 114,6 mil. 1960 m., plius apie 10 milijonų nerusų su gimtąja rusų kalba. Taigi, beveik 125 milijonai rusiškai kalbančių.

Žinoma, rusai augo ne vien tik ukrainiečių sąskaiton. Visos tautos, esančios Sovietų Sąjungoje, prie to prisidėjo ir prisideda. Juo rasiškai ir kultūriškai tauta yra artimesnė rusams, juo daugiau narių netenka rusų naudai. Bet svarbiausias dalykas — rusų pajėgumas sukaupti savo rankose absoliutinę valdžią ir, prisidengus mesianizmo ir komunistinės ideologijos skraiste, terorizuoti bei naikinti tautas.

Jei "EGLUTĘ" užsakysi, Vaikui džiaugsmą padarysi — Skaitant nuotykius Pupučio, Valandos pavirs minutėm.

VINCAS TAMOŠIŪNAS, Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininkas, kūrėjas - savanoris, uolus Detroito lietuvių veikėjas, knygų platintojas, lietuviškos spaudos rėmėjas. Jis nupirko 10 egz. "Lithuania 700 Years" ir išdalino kitataučiams. Taipgi jis yra paskleidęs knygą "Lithuanians in Canada".

Vakarų Vokietijos Lietuvių Bendruomenės apylinkių veikėjai, suvažiavę Vasario 16 gimnazijon aptarti veiklos reikalų

Nuotr. K. J. Dėdino

Kurorte, kur gydomas reumatizmas

Hot Springs, Arkansas, kasmet aplanko milijonas žmonių

VALERIJA ANYSIENĖ

Giminių suviliota, atsidūriau nedideliame mieste, kuris, kaip mačiau, vertas didesnio dėmesio ir pažinimo. Tai mažas rojus trokštančiam pataisyti sveikatą ir rasti poilsį. Šios žavingos vietovės vardas yra Hot Springs. Miestelis nedidelis, turįs apie 40 tūkstančių gyventojų, apsuptas Quachito kalnų.

Karštas vanduo

Iš kalnų teka srovės karšto vandens. Vandens cheminė sudėtis ir radioaktyvumas turi gydomųjų savybių. Atskirų šaltinių temperatūra yra kiek skirtinga — svyruoja nuo 130° iki 150° Fahrenheito. Iš 45 šaltinių vanduo teka per vamzdžius į didžiulius rezervuarus po žeme. Šio vandens suvartojama kiekvieną parą apie 1.000.000 galonų. Bendra vandens temperatūra yra 143°F — perkaršta maudymuisi, todėl dalis jo, 400.000 galonų, atšaldoma iki 90°F. Atskirais vamzdžiais teka šiltas ir šaltas vanduo į 30 maudyklų mieste ir parke. Be to, kaikurie viešbučiai ir sanatorijos turi savo vamzdžius iš versmės. Miesto centre yra išgarsinta maudyklų eilė, bene aštuonios, tvarkomos privačių bendrovių.

Pirmieji gyventojai

Šitų versmių gydomoji savybė jau seniausiais laikais buvo žinoma vietos indėnams, pirmiesiems šios šalies gyventojams. Jie buvo ūkininkai, gyveno pastoviuose kaimuose ir paliko daug savo kultūros pėdsakų. Jie ypatingai pasižymėję gražiais odiniais išdirbiniais, papuošalais, moliniais indais, medžio raižiniais. Visas kraštas jų kalba buvęs vadinamas "Tanico", t. y. karšto vandens vietovė. Ta vietovė pasidarė kaip ir šventykla, buvo neutrali vieta tarp apylinkės indėnų.

Ispanas De Soto

Garsas apie stebuklingus gydymo ir atsijauninimo šaltinius plačiai pasklido tarp indėnų ir pasiekė ispanų ausis. 1541 m. ispanas De Soto su savo palydovais atžygiavo į šią vietą, praleido daug dienų medžiodami, mėgindami stebuklingą vandenį. Kalnų vardas "Quachita" reiškia laimingos medžioklės vietovę.

Ispanų avantiūristinis charakteris neleido ilgai džiaugtis ramiu gyvenimu. Jieškodamas aukso ir kitų turtų, De Soto su savo palydovais paliko versmių šalį ir žygiavo tolyn; grįždamas susitiko su karingais indėnais prie Mississippi ir buvo užmuštas. Jo pavardė liko žinoma kaip tos šalies suradėjo ir šiandien Hot Springs mieste daug viešbučių, restoranų ir kitų pastatų yra pavadinta jo vardu.

Nors De Soto žuvo, bet jo žygis atidarė vartus ispanų veržimuisi į pietvakarius. Jie užvaldė visą apylinkę, išplatino savo religiją ir kultūrą. Prancūzai toje srityje įsigalėjo 1674 m., ispanai atgavo ją 1762 m., o 1800 m. vėl pateko į prancūzų rankas. 1803 m. amerikiečiai atpirko už 15.-000.000 dolerių visą Luizianos sritį.

Prezidentas Jeffersonas siuntė 3 ekspedicijas nupirktai šaliai ištirti. Viena tų ekspedicijų, mokslininkų Dunkbar ir Hunter vadovaujama, 1804 m. pasiekė Hot Springs. Buvo ištirtas vanduo ir jo gydomosios savybės. 1836 m. visa sritis isijungė į Šiaurės Amerikos valstybių sąjungą kaip 25-ta valstija, pavadinta Arkansas.

Vanduo gydo

Gandas apie gydomąjį vandenį plito po visą Šiaurės Ameriką. Žmonės pradėjo lankytis masėmis. Maudėsi tarp krūmų ir uolų, kol pagaliau verslininkai atkreipė dėmesį ir 1830 m. pastatė pirmąsias maudyklas. Tai buvo primityvūs pastatai ir šaltinių vanduo tekėjo mediniais loviais. Ilgainiui Hot Springs išaugo į puikų kurortą su moderniai įrengtomis maudyklomis, kurias dabar per metus aplanko milijonas su viršum žmonių.

Ėjo tolimesni šaltinių vandens tyrinėjimai. Chemikai bei medikai rado, kad tas "thermal water" turi savyje radioaktyvumo ir tinka kaikurioms ligoms gydyti. Cheminės analizės parodė, kad versmių vanduo yra turtingas mineralais. Gauta gerų rezultatų skilvių, inkstų ligas gydant. Aš pajutau jo veikimą jau ketvirtą dieną ir nustojau imti tabletes, kurias šiaip turiu vartoti po kiekvieno valgio.

Į Hot Springs daugiausia atvažiuoja artričiu bei reumatizmu sergantieji. Tvirtinama, kad vonios daugeliui padeda, sumažina skausmus, sutinimus, uždegimas sumažėja ar net visai dingsta. Kaikurie, sakoma, visai pagyja. Žinoma, būtų naivu manyti, kad po dviejų ar trijų savaičių praeis sąnarių sukietėjimas ir chroniškas reumatizmas. Bet neišsenėjęs infekcinis sąnarių reumatizmas, muskulinis reumatizmas bei podagra labai pasiduoda gydymui. Taipgi teigiamai veikia ligonius su augštu kraujo spaudimu.

Gydymo būdas

Kadangi svarbiausias gydymo metodas yra vonios, aprašysiu smulkiau visą procedūrą. Kaip minėjau, svarbiausios aštuonios miesto maudyklos yra pastatytos miesto centre vienoje eilėje. Jos beveik visos vieno didumo ir kiek skiriasi savo įrengimu bei kaina. Galima iš karto pirkti knygutes su 6, 12, 18, 24 voniom arba pavieniui. Į bilieto kainą įeina šilta sėdimoji vonia, pirtis, vyniojimas skaudančių vietų karštais rankšluosčiais ir dušai. Už vieną dolerį galima gauti vandens masažą vonioj (whirlpool); rankiniai masažai atliekami specialistų už $3,5. Visą laiką galima gerti mineralinį vandenį. Kainos labai prieinamos, ypač ne sezono metu.

Išėjus iš karštų patalpų galima patogiai pailsėti salėse ant guolių. Čia palsėję pacientai gali eiti į masažų skyrių arba grįžti į apsirengimų kabinas.

Patarnavimas labai geras, atliekamas daugiausia negrų. Prieš keletą metų prie vienos maudyklos buvo užrašas: "Baltojo personalo patarnavimas". Įsiuntę negrai sudaužė maudyklos langus. Dabar tokių užrašų nematyti.

Gražūs vaizdai

Kurortas įrengtas slėnyje, kuris yra apsuptaas Quachito kalnų. Pakraštyje yra vienos ketvirtainės mylios parkas, labai prižiūrimas ir mėgstamas svečių bei vietinių. Iš centrinės gatvės eina daug gatvių, dažniausiai į atkalnę, su gražiais namais, viešbučiais, vilomis. Visas miestelis skęsta gėlynuose. Maudyklų gatvė ištisai apsodinta magnolijomis. Puikūs didžiuliai žiedai pradeda skleistis jau balandžio gale. Žydėjimas trunka iki rudens. Iš miestelio pravesti geri keliai į kalnų viršūnes, iš kur matyti puikus reginys. Ant vienos viršūnės yra įrengtas bokštas, iš kurio matoma tolima apylinkė.

Gamtovaizdžiai yra ramūs. Ir aplamai tai rami vieta. Nėra muzikos aikštėse, triukšmingų orkestrų, mažai vaikų, o ir esantieji elgiasi tvarkingai. Atrodo, kad tai miestas senų žmonių ir ligonių. Teko girdėti, kad daug Amerikos žmonių, kuriems atėjo laikas išeiti į pensiją, perka tenai namus ir juos atidaro gydymo ir poilsio trokštantiems svečiams.

Hot Springs kartą į metus, vasario ir kovo mėnesiais, vyksta garsios arklių lenktynės. Tuomet suvažiuoja turtuoliai iš visos Amerikos. Tai pats brangiausias sezonas. Hot Springs taip pat yra žinoma lošimų vietovė.

Už miesto ribų yra Hamiltono ežeras su vingiuotais krantais ir salomis. Matosi eilė namų bei vilų, o ežeras pilnas laivų bei jachtų.

Hot Springs temperatūros vidurkis 80° F. Sausio mėnesį ji nukrinta iki 33° F. Kartais ten iškrinta net sniego. Karščiausia būna rugpjūčio mėnesį, bet šiluma neviršija 95° F.

Mieste galima apsigyventi visur. Namų savininkai gyvena iš svečių. Kainos svyruoja tarp 10-15 dol. už kambarį į savaitę su virtuve arba ir be jos. Panašios kainos moteliuose ir pigesniuose viešbučiuose. Galima gaminti savo maistą arba valgyti viešbučiuose. Hot Springs restoranai giriasi, kad jų valgis esąs geriausias JAV.

Suradau ir keletą lietuvių. Jų tenai yra apie 20 šeimų. Kaikurie sveikatos sumetimais ten nuolat gyvena. Ten susitikau su dr. Jono Šliūpo našle. Atrodo, kad artimesnio bendravimo tarp minėtų šeimų nėra.

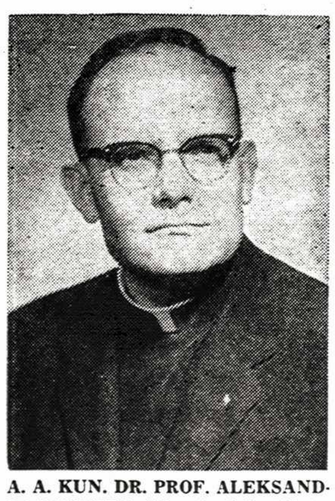

A. A. KUN. DR. PROF. ALEKSANDRAS NORIUS. Žiūr. skyriuje "Lietuviai pasaulyje".

PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas įteikia atžymėjimą-diplomą Hamiltone mokytojui A. Mikalauskui, dirbusiam lietuvių mokykloje 20 metų

Nuotr. A. Juraičio

"Vanagai" ir "balandžiai" mūsų tarpe

AL. GIMANTAS

Kaip amerikinėj visuomenėj, taip ir lietuviuose nuolat susiduriame su taip vadinama "balandžių" ir "vanagų" sąvoka. Skirtumas tik tas, kad amerikiečiai dažniausiai tai taiko Vietnamo konflikto atvejui, o mūsiškiai pasaulinės politikos problematikai. Bet ir pas vienus, ir kitus esama tam tikrų bendrumų: "balandžiai" daugiausia randami jaunesniojoj kartoj, "vanagai"— vyresniojoj. Lietuviuose šitame apibendrinime išimtys labai retos, o amerikiečiuose žymiai dažnesnės.

Dabartinė situacija lietuvius dažnai stato į keblią padėtį ta prasme, kad visa eilė žymiųjų amerikiečių politikų, kurie pritaria Lietuvos reikalams, kiti net nepabijojo prisidėti prie Rezoliucijų Komiteto sąjūdžio, neretai pasirodo esą "balandžiai" kitu atveju. Žiūrėk, vienas ar kitas amerikietis senatorius gražiai pakalba Lietuvos laisvės reikalu JAV kongrese, o sekančią ar tą pačią dieną jau skaitai ar girdi jo pareiškimą, remiantį balandinę kryptį. Čia ir iškyla, bent jau mūsų akyse, tam tikri prieštaravimai. Nes nevieno mūsiškių nuomone, jei tu stoji už Lietuvos ir kitų pavergtų tautų išlaisvinimą, kuo gi tad skiriasi Vietnamo reikalai? Šiandien ten aktyviai kovojama prieš svetimųjų priespaudą. Lietuva dar ir šiandien svetimųjų tvarkoma. Ryšys labai ryškus ir nedviprasmiškas. Tad ir kyla klausimas, kiek tokių ryškių asmenybių pareiškimai Lietuvos reikalais yra nuoširdūs, jei jų žodžiai ir mintys prieštarauja logiškai įvykių eigai?

Stebint lietuviškąją visuomenę, žymiai garsesnė yra "vanagų" laikysena politinėje srityje. Lietuviai, jei tik galėtų, visas pasaulines problemas bandytų spręsti jėga. Deja, tos jėgos buvo pagailėta, kai atėjo tikrai kritiškos ir lemtingos tautai ir valstybei dienos. Tada "vanagai" aiškiai pralaimėjo prieš "balandžius": buvo pasiduota šimteriopai galingesniam priešui neiššovus nei vieno šūvio! Reiškia, mūsų sentimentai, jausmai, ryžtas ir galutiniai sprendimai lyg ir nevisai pilnai derinasi. Juk ir anais laikais rinkome pinigus ginklų fondui, rėmėme kariuomenę, šaulius, ginklavome kiek tik galėdami tas karines organizacijas, prisaikdindavom jaunuosius karininkus, kuriems būdavo tariami žodžiai kardu paliečiant pečius: "Be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk!" O gal tai tik pasimokymas iš istorijos? Pilėnai, kad ir kaip narsus, didvyriškas žygdarbis, vargu ar reikalingas mažos tautos išsigelbėjimui. Šiandien, vartydami istorijos puslapius, jau galime kaiko išmokti, kaiką žymiai blaiviau vertinti.

Šiandien, neturint nei savo valstybės, nei užsienių reikalų ministerijos, nei karinių jėgų, lengviau neklaidingai spręsti vienus ar kitus konfliktus ar net ir ištisus painius pasaulinių problemų kompleksus. Pvz. buvo Berlyno blokada. Iš daugelio tautiečių tuomet teko girdėti: karas! Buvo vengrų sukilimas, pernai čekų. Mes kaltinome tiktai vakariečius už jų neveiklumą. Laivo pagrobimo, lėktuvo numušimo atvejais išvada tik viena: karas!

Kai moraliniai pasaulio autoritetai, paties popiežiaus neišskiriant, nuolat šaukia, kviečia ir ragina ieškoti taikos, mūsų tarpe dar vis garsiai ir plačiai tvirtinama, kad visos problemos, jei kita pusė nenusileidžia, turi būti sprendžiamos ginklo jėga. Tai bene išimtinai vyresniosios kartos balsai. Daugiausia tokių asmenų, kuriems dėl amžiaus vargu ar tektų kariauti vienos ar kitos kariuomenės eilėse. Prie jų dedasi, gal ir negausi, tam tikra dalis viduriniosios kartos. Tuo tarpu mūsiškis jaunimas, su retomis išimtimis, t.y. tie, kuriems kaip tik tektų nešti pačią sunkiausią ir kruviniausią betkurio karo naštą, neskuba su savo sprendimais, tikėdami, kad gal bus galima rasti būdus išvengti ginkluoto konflikto.

Mokytoja A. GRAJAUSKIENĖ, dirbanti Hamiltono Vyskupo Valančiaus šeštadieninėje mokykloje, apdovanojama PLB švietimo tarybos atžymėjimu-diplomu už 25 metų darbą mokyklose. Diplomą įteikia švietimo tarybos pirm. A. RINKŪNAS

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

ĮSTATYMŲ PRIĖMIMO PROCEDŪRA PROVINCIJOS PARLAMENTE

Įstatymo priėmimas Ontario parlamente yra įdomi procedūra demokratinės sistemos atžvilgiu. Įstatymo projektas, kurį pateikia vyriausybė, tampa įstatymu ne dėlto, kad vyriausybė jį pateikė parlamentui. Yra daugybė galimybių veiksmingai opozicijai įsiterpti — įstatymą atidėti tolimesniam svarstymui ar net pakeisti, kol jis parlamento dar nepriimtas.

Kai ministeris nori pateikti naują įstatymo projektą arba pakeisti esamą įstatymą, privalo pirmiausia pranešti parlamento sekretoriui, kuris parūpina tam reikalui atitinkamą spausdintą pranešimą, skelbiamą kasdieniame — "Notice Paper". Tai įgalina ir vyriausybinės partijos, ir opozicijos narius iš anksto pasiruošti. Tada, paskirtą dieną, bet neanksčiau kaip dvi dienas po minėto paruošiamojo pranešimo, ministeris siūlo parlamentui pirmąjį projekto skaitymą.

Ministeris ta proga paaiškina projekto tikslą, bet jo svarstymo tokiu atveju gali ir nebūti. Parlamento nariai gali prašyti ministerį papildomų paaiškinimų, liečiančių specifinius klausimus įstatymo projekte. Kai pastarasis šiame tarpsnyje balsuojamas, sakoma, kad įvyko "pirmasis skaitymas".

Tada įstatymo projektas atspausdinamas ištisai ir jo kopijos išdalinamos visiems nariams studijuoti. Tuo pačiu metu projektas įrašomas darbotvarkėn "Order Paper" ir laikomas paruoštu antrajam skaitymui.

Antrasis skaitymas

Kiek vėliau ministeris pasiūlo parlamentui antrąjį skaitymą. Tada įstatymo projektas laikomas paruoštu pilnam svarstymui principiniu požiūriu. Opozicijos atstovai, būdami jau pankankamai susipažinę su projektu, gali pilnai išreikšti savo pastabas. Kai visi atstovai, norėję kalbėti apie įstatymo projektą principiniu požiūriu, būna pareiškę savo pastabas, ministeris gali atsakyti į visus priekaištus ir duoti tolimesnių paaiškinimų. Tada balsuojama, ir įstatymo projektas laikomas paruoštu detaliniam svarstymui parlamento komitete. Prieš siunčiant įstatymo projektus parlamento komitetui, daugelis jų perduodami nuolatiniam komitetui pilnai apsvarstyti ir duoti progą dalyvauti visuomenės grupėms ar paskiriems asmenims, kurie gali būti įstatymo paliesti. Nuolatinis komitetas dažnai padaro pakeitimų prieš grąžindamas projektą parlamentui. Tokiu atveju įstatymo projektas vėl spausdinamas su pataisomis.

Trečiasis skaitymas

Kai projektas yra svarstomas viso parlamento komiteto, laisvai diskutuojamas kiekvienas paragrafas. Daugiausia pakeitimų padaroma kaip tik šiame tarpsnyje. Kadangi čia įstatymas svarstomas ne parlamento visumos, bet komiteto, diskusijos būna labai laisvos, plačios, ir kiekvienas atstovas gali kalbėti neribotą skaičių kartų. To nėra parlamento visumos posėdžiuose.

Kai projektą apsvarsto parlamento komitetas, grąžinamas parlamentui per jo pirmininką trečiajam skaitymui. Šiame tarpsnyje neįprasta svarstyti, nors taisyklės to nedraudžia.

Paskutinis tarpsnis, atiikus visą procedūrą, įskaitant trečiąjį skaitymą, yra karališkasis patvirtinimas.

The Hon. John Roberts
Prime Minister of Ontario

RYAN & ODETTE
LAIDOTUVIŲ NAMAI
Telefonas LE 2-5965
1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO
• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •
• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •
Lawrence G. Odette
Morley D. Hogle
Directors

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių — pusę metų — vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 unciju bonka — $5.50. Užsakymus su piniginę perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NUSKENDO MOKSLEIVIAI

Skaudi nelaimė ištiko Molėtų rajono Suginčių vidurinę mokyklą. Grupė aštuntokų, birželio 13 d. baigę egzaminus, nutarė pasirstyti Želvos ežere be priežiūros palikta valtimi, kurion susėdo net 14 jaunuolių. Valčiai apsivertus tolokai nuo kranto, nuskendo Janina Azaravičiūtė, Genė Baltaduonytė, Laima Repečkaitė, Vita Šakalytė, Angelė Leišytė, broliai Jonas ir Petras Baltaduoniai. Kiti išplaukė į krantą arba buvo išgelbėti vietinių gyventojų.

MAŠINŲ PARODA

Raudondvario žemės ūkio mechanizavimo ir elektrifikavimo mokslinio tyrimo institute atidaryta mėnesį truksianti paroda "Kompleksinis žemės ūkio mechanizavimas", kurioje išstayta daugiau kaip 100 žemės ūkiui skirtų mašinų bei įrengimų. Jų tarpe yra mašinų komplektas bulvėms sodinti, joms prižiūrėti ir nukasti, mašinos daugiamečių žolių sėkloms apdoroti ir pirmą kartą parodoje išstatyta pašarinių runkelių nuėmimo mašina. Parodą atidariusio žemės ūkio "ministerio" M. Grigaliūno teigimu, Lietuvoj dabar kolchozai ir sovchozai turi apie 32.000 traktorių, 8.000 kombainų, 19.000 sunkvežimių. Kiekvienam kolchozui tenka po 55, sovchozui — po 120 elektros variklių. Elekrifikuota daugiau kaip 70% kolchozininkų ir sovchozininkų namų.

KAS GALI SKRAIDYTI?

"Komjaunimo Tiesa" birželio 12 d. paskelbė pranešimą stamboka antrašte: "Lietuvos Civilinės aviacijos valdyba priima moksleivius į civilinės aviacijos lakūnų ir technikų mokyklas". Pagrindinės sąlygos — kandidatai turi būti Sovietų Sąjungos piliečiai nuo 17 iki 22 metų amžiaus, baigę vidurinę mokyklą, skraidyti tinkamos sveikatos. Atitarnavusiems sovietinėje armijoje ir priklausantiems LDAALR (Laisvanoriška Draugija Armijai, Aviacijai, Laivynui Remti) aviacijos sporto klubams amžiaus riba yra 24 metai. Lakūnų ir technikų paruošimas trunka 2 metus 10 mėnesių. Kandidatai turi pristatyti civilinės aviacijos Lietuvos valdybos priėmimo komisijos pirmininkui pareiškimą su brando atestatu, autobiografija, darbovietės arba mokyklos ir komjaunimo parašytom charakteristikom, išrašu iš darbo knygelės, sveikatos pažymėjimu ir trim nutraukom. Reikalavimas komjaunimo išduotos charakteristikos liudija, kad kandidatas turi būti komjaunuolis. Egzaminai rusų kalbos ir literatūros — raštu, matematikos — žodžiu. Taigi, tiems, kurie moka tik lietuvių kalbą, yra susipažinę su K. Donelaičio "Metais", vysk. A. Baranausko "Anykščių šileliu", Maironio "Jūrate ir Kastyčiu", V. Krėvės "Dainavos senų žmonių padavimais", E. Mieželaičio "Žmogum", J. Avyžiaus "Kaimu kryžkelėje", J. Marcinkevičiaus "Mindaugu" ar kurio kito lietuvio rašytojo kūriniais, kvalifikacijų nepakanka. Matyt, bijoma, kad rusų kalbos nemokantis lietuvis nepakiystų Lietuvos padangėje ...

SVEIKINIMAI KOMPARTIJOM

Tarptautinės kompartijų konferencijos proga sveikinimus bei linkėjimus Kremliui turėjo siųsti ir lietuviai. Kauno politechnikos instituto Vilniaus skyriaus dėstytojai, studentai ir tarnautojai rašė: "Savo darbą mes skiriame socializmo stiprinimui, kovai prieš imperializmą, už socialinę pažangą visame pasaulyje ..." ("Tiesa" nr. 135). Panašaus turinio laiškus, giriančius L. Brežnevo prieš Kiniją pasakytą kalbą ir smerkiančius imperializmą, tik, žinoma, ne rusiškąji, pasiuntė: Vilniaus elektros skaitiklių gamykla, "Elfa", "Lelija", Vilniaus namų statybos kombinatas, skaičiavimo mašinų gamykla, Vilniaus universitetas, Mokslų Akademijos prezidiumas, Vilniaus operos ir baleto teatras, Kauno elektros stočių įrengimų kapitalinio remonto įmonė bei kitos įstaigos ir gamyklos. Atrodo, vėl grįžta Stalino laikų sveikinimo telegramų manija.

ZARASIEČIŲ ŠVENTĖ

Septintą kartą Zarasuose buvo surengta tradicine vadinama Sovietų Sąjungos "tautų draugystės" šventė, kurioje dalyvavo, be svečių iš Kauno, Vilniaus, Rokiškio, rusų atstovai iš Nevelio rajono, ukrainiečių — iš Liubomlio ir gudų — iš Breslaujos rajonų. Šventė buvo pradėta raudonų gėlių padėjimu prie sovietų partizanės Marytės Melnikaitės paminklo. Didvyrių kalnelyje ant Zarasaičio kranto taip pat yra palaidoti Sovietų Sąjungos kovotojai — Aleksejus Šatalinas, Borisas Garinas, Piotras Naliotovas, Nikifirovas Parchomenka, Konstantinas Starodubovas, Izguta Aitykovas, Viljaminas Zaicevas, Dimitrijus Totmianinas, Nikolajus Čerkasovas ir Andrejus Lucevičius. Šventės atidaromąjį žodį tarė maskvinio augščiausio sovieto deputatas, socialistinio darbo "didvyris", sovietų okup. Lietuvos profsąjungų pirm. Pr. Dobrovolskis. Po to dalyviai persikėlė į Draugystės salą Zaraso ežere. Aidint jungtinio moksleivių choro atliekamam kompartijos internacionalui, estradon buvo įneštos sovietinių respublikų vėliavos. Reportažą "Tiesoj" birželio 17 d. paskelbusi Zonė Maskeliūnaitė vėliavom skiria reikšmingą sakinį: "Jų šilko raudonis dar sykį primena, kam skirta zarasiečių skambi daina, sportinės žaidynės ..." Programon buvo įtrauktas montažas "Tėvyne, tau mūsų širdžių sutartinė", pradėtas pirmo skyriaus mokinių šokiu "A B C", pratęstas jaunesniųjų ir vyresniųjų mokinių dainomis, suaugusiųjų pasiutpolkėm ir užbaigtas V. Bagdono "Draugų daina". Hipodrome varžėsi žirgai ir važiuotojai. Programą papildė iš Vilniaus atvykęs ansamblis "Lietuva", atvežęs zarasiečiams dainą "Lietuva brangi" ir svajingąjį "Sadutės" šokį.

IŠGELBĖJO MERGAITĘ

Iš Telšių į Tryškius tuščius vagonus gabeno garvežio mašinistas Alfonsas Raudonis ir padėjėjas Stasys Savickis. Mamos neprižiūrima, tarp bėgių žaidė Gintaučių kaimo gyventojo Ganzelio dvejų metų dukrelė. Kai jiedu pastebėjo ant bėgio sėdinčią mergaitę, traukinį jau buvo pervėlu sustabdyti. Nepadėjo nė ant bėgių pilamas žvyras. Vaiką išgelbėjo S. Savickis, iššokęs iš traukinio, pralenkęs garvežį, laiku spėjęs žaidėją nukelti nuo bėgių. Paskui, kaip paprastai tokiais atvejais, atsirado ir pavėluotai klykianti mama. Šiuo atveju viskas baigėsi džiaugsmo ašaromis.

KOMUNISTINĖ SANTUOKA

Vilnietis V. Statkus "Švyturio" 2 nr. redakcijai pasakoja: "Pirmasis pasibučiavimas ... pirmasis atlyginimas ... diplomas ... pirmosios sutuoktuvės ... pirmasis kūdikis ... Koks svarbus gyvenime tas pirmas kartas. Žmogus nori, kad prisiminimai apie tai būtų giedri. Prieš Naujus Metus aš pirmąkart susituokiau ir, žinoma, norėčiau, kad tai būtų paskutinė santuoka. Tačiau dėl pirmųjų sutuoktuvių nuotaikos noriu kai ką pasakyti. Gerbiami draugai, bičiuliai, Civilinės metrikacijos biuro, miesto vykdomojo komiteto darbuotojai, į jūsų jausmus beldžiu pačiais gražiausiais žodžiais: suteikite mūsų jaunų žmonių santuokai daugiau iškilmingumo, rimties ... Dabar to nėra. Atėjau su būsima žmonele pateikti pareiškimus. Abudu drovimės. Nedidukame kambaryje trilinka eilė, lyg prie bananų. "Ir čia eilė? Kuris paskutinis?"— klausiu dalykišku balsu, kaip krautuvėje. Atstovėjom, surašėm lapus, pasirašėm, sužinojom, kada ir kelintą valandą tuoksimės. Pasirodo, tai dienai Vilniuje paskirta daugiau kaip 50 santuokų. Žmogus, kuris mūsų gyvenimą surišo, buvo jau pavargęs, kalbėjo monotonišku balsu, be nuoširdumo, jausmingumo. Ir liko atminty kažkoks kartėlis. Supraskite jaunavedžių psichologiją: kai jie tuokiasi, visas pasaulis turi šypsotis tik jiems. Jie nori kažko nepaprasto, kilnios muzikos. Ir jeigu jiems reikia tuoktis šiandien, ar juos gali paguosti pažadai, kad po 2-3 metų Vilniuje bus pastatyti Santuokos rūmai su iškilmių salėmis, vargonų muzika. Juo labiau, kad tokius pažadus aš girdėjau, kai man buvo dešimt metų ..."

V. Kst.

KARTU VALGOM, džiaugiamės, dirbam ir žaidžiam. Dainavos mergaičių stovykla kviečia jus įsijungti į jos šeimą nuo liepos 20 iki rugpjūčio 3 d. Jei esate tarp 7 ir 16 metų, užsiregistruokite ir pakvieskite savo draugės. Kreipkitės: Dainava, 15100 Austin Rd., Manchester, Mich. 48158, USA.

FORT WILLIAM — Port Arthur, Ont.

LIETUVIŲ PROJEKTUI tautybių parke aukojo: Kredito Kooperatyvas "Parama" Toronte — $100; p. Boris — $25; Juozas Erslovas — $20; dr. M. Anysas Toronte — $10. Kitų aukotojų pavardės bus paskelbtos vėliau. Aukos labai reikalingos projekto vykdymui. Nuoširdžiai dėkojame visiems. **Apylinkės valdyba**

DETROIT, MICH.

"LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ" radijo programa anksčiau transliuota šeštadieniais 3-4 v.p.p. iš WJLB, dabar transliuojama antradieniais ir ketvirtadieniais 8-9 v.v. iš WMZK-FM stoties banga 98 mc. — pačiame viduryje FM radijo rodvklės. Programos reikalais kreipiamasi į vedėją Ralph Valatką nauju adresu: 17696 Warwick, Detroit, Michigan 48219, USA. Tel. 537-5550.

HAMILTON, ONT.

ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI bus atžymėti gausiomis lietuvių vedybomis. Ligi šiol jau sukūrusių šeimas ir tokių, kurie planuoja šiais metais vedybas, yra 14. Tokių gerų metų čia dar niekad nėra buvę. Tik gaila, kad daugumas jų veda ar išteka už kitataučių.

PARAPIJOS CHORAS dalyvavo St. Catharines tradcinių Joninių vaidinime "Žydintis vasaros vėjas". Tai buvo paskutinis jo pasirodymas šį sezoną. Rudenį, per Tautos Fondo priešadventinį subatvakarį, lapkričio 29, mūsų ansamblis hamiltoniečiams dar sykį suvaidins patobulintą tą pačią G. Veličkos 2 veiksmų muzikinę pjesę. Po pirmojo pasirodymo čia, taip pat ir Toronte, ansamblis susilaukė geriausio įvertinimo ir dar to nemačiusių susidomėjimo. Ansamblis yra pakviestas gastrolėm į Detroitą spalio 11 d.

ALB. PILIPAVIČIENĖ grįžo iš Lietuvos. Ji savo 16 dienų atostogas praleido Vilniuje, Maskvoje ir Amsterdame. Vilniuje išgyveno 5 dienas, kur su ja susitikti buvo atvykę iš kitų Lietuvos vietovių jos tėvai, brolis ir pusseserės. Sakosi apžiūrėjusi visą Vilniaus miestą, kurio niekad nebuvo mačiusi, ir buvo nuvykusi pamatyti Trakų pilies, kuri jai padariusi didelį įspūdį. Šitoj organizuotoj $620 ekskursijoj buvo ir daugiau lietuvių.

IŠ FLORIDOS, po metų studijų Florida State University, grįžo Vida Staniūtė ten gavusi magistro laipsnį. Nuo liepos mėn. ji pradeda dirbti Toronto universitete Adult Education departamente.

LIETUVOJE MIRĖ Petras Stuoka, hamiltoniečių P. Stuokos, Br. Stanienės ir St. Milerienės tėvas. Velionis visą laiką gyveno Lenkimų miestely ir buvo sėkmingas prekybininkas. Viena jo duktė, vienuolė pranciškonė, dirba misijose Afrikoje, Kasablankoje. Už mirusį AV bažnyčioje buvo atlaikytos šv. Mišios.

VASAROS ATOSTOGŲ nuotaikom gyvena Hamiltono lietuviai. Sekmadieniais daugiau žmonių pasirodo tik ankstyvosiose pamaldose, o po to visi išskuba prie ežerų ir į savo vasarvietes. Nebėra vasarai suplanuotų jokių pobūvių ir visas organizacinis gyvenimas kuriam laikui aprims. Tik Lietuvių Dienai rengti komitetas ir per vasarą reguliariai posėdžiaus, nes labai daug darbų reikia atlikti ruošiant 15-tąją Kanados Lietuvių Dieną, kuri šiemet įvyksta Hamiltone rugpjūčio 30 ir 31 d.d. Jaunimas pradeda ruoštis stovyklavimui. Skautai vyksta į Romuvos stovyklavietę liepos 19 — rugpjūčio 8 d., ateitininkai — į Wasagą nuo liepos 6 ligi liepos 20 d. Nemažai yra vykstančių ir į vieną, ir į kitą stovyklą. **K. M.**

SILVIJA MARTINKUTĖ baigė humanitarinius mokslus McMaster universitete bakalauro laipsniu. Šį rudenį ji tęs studijas, siekdama magistro laipsnio. Silvija baigė Šv. Patriko pradžios mokyklą ir Central gimnazijos 12 klasių Hamiltone. Dvejus metus dirbo kaip sekretorė įstaigoje, vėl grįžo į tą pačią gimnaziją ir baigė XIII klasę. Tada pradėjo studijas Mc Master universitete anglų, ispanų ir vokiečių kalbas bei literatūrą. Ji aktyviai dalyvavo lietuvių studentų veikloje, buvo vietinio lietuvių studentų klubo pirmininke. Nuo pat mažens buvo veikli ateitininkė. Yra narė tautinių šokių grupės "Gyvataras", dalyvavo išvykoje į Prancūziją. Taip pat priklausė dramos mėgėjų teatrui "Aukuras", kur pasižymėjo kaip talentiga artistė. Silvija gražiai kalba lietuviškai, visada kviečiama pranešėja minėjimuose. Ji parodė, kad galima šalia anglų kalbos gražiai išmokti savo tėvų gimtąją kalbą. Hamiltoniečiai sveikina Tave, Silvija, taip tvirtai bei prasmingai žengiančią į gyvenimą. **J. P.**

GAILESTINGOJI SESUO TERESĖ VERBICKAITĖ IR EVERESTAS APANAVIČIUS, statybininkas, susituokė birželio 7 d. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Apeigas atliko mons. J. Tadarauskas. Vestuvinės vaišės įvyko Country Club salėje Burlingtone, dalyvaujant daugiau kaip šimtinei svečių. Vaišių programai vadovavo jaunosios brolis Stasys Verbickas. Jaunieji susilaukė daug sveikinimų žodžiu bei telegramomis. Jaunoji pora mūsų kolonijoje — veiklūs tautiečiai. Teresė — aktyviai reiškiasi ateitininkų organizacijoje, buvo viena iš steigėjų Hamiltono moksleivių ateitininkų kuopos ir ilgametė jų globėja. Moksleiviai ateitininkai vestuvių proga pasiuntė gražų sveikinimą. Everestas — nuoširdus lietuviškų organizacijų rėmėjas. Jauniesiems linkime sėkmės jų bendrame gyvenimo kelyje. **J. P.**

VLADĄ JASINEVIČIŲ ištiko skaudi nelaimė — grįžtantį iš darbovietės užkliudė važiuojąs automobiliu tos pačios darbovietės darbininkas ir nulaužė kojį. Pastaroji yra sugipsuota, ir ligonis tikisi neužilgo pasveikti. Bičiuliai linki jam geriausios sėkmės. **J. K.**

SLA KUOPOS metinė gegužinė — liepos 6, sekmadienį, A. Padolskio vasarvietėje Willow Parke prie Paris, Ont. Pradžia — 2 v.p.p. Rengėjai kviečia atsivežti ir jaunimą — bus sporto varžybos su premijomis. Vaikams ten yra įrengtos sūpynės, maudymosi baseinas ir t.t. Bus vertingų daiktų ir piniginių dovanų loterija.

PADĖKA

Mums įsigijus už miesto namelį, būrys draugų ir bičiulių suruošė staigmeną — birželio 14 d. įgriuvo pas mus su savo vaišėmis ir dovanomis, maloniai mus nustebindami ir pradžiugindami. Šio pobūvio pradininkei G. Latauskaitei ir visiems prie jo prisidėjusiams reiškiame nuoširdžią padėką. Mūsų gili ir nuoširdi padėka: P. Armonui, V. Apanavičiui, R. Alderoice, V. R. Bartnikams, Ž. Čečkauskui, B. A. Daugiliams, Enskaičių šeimai, A. N. Gutauskams, L. D. Gutauskams, Z. S. Gasiūnams, B. Grajauskui, B. G. Juodeliams, P. S. Kanopoms, P. T. Kareckams, V. Kairiui, J. Karaliūnui, D. Latauskaitei, Lengnikams, P. Lesevičiui, A. Muliuoliui, J. A. Mikšiams, A. J. Pilypaičiams, A. M. Pleskevičiams, D. Prunskytei, V. Sasnauskui, J. M. Stukams, A. S. Šukaičiams, Z. A. Stanaičiams, V. Tauškalaitei, V. Verbickui, A. V. Ulbinams. Taip pat tariame lietuvišką ačių "Aukuro" valdybai ir jos vadovei E. Kudabienei už gražią ir atminting dovaną. Praleistas vakaras su jumis ir jūsų įteiktosios gražios dovanos ilgai liks mums maloniu ir džiugiu prisiminimu.

A. ir M. Trumpickai

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781

SUDBURY, ONT.

LIETUVIAI PASIŽYMI MOKSLE. Algis Kručas baigė politinius mokslus Sudburio Laurentian universitete babalauro laipsniu su pagyrimu (cum laude). Gimęs 1947 m. gegužės 27 d. Wentorf bei Hamburg, Vokietijoj. Gimnaziją baigė Sudbury. Studijuos teisės mokslus Osgoode Hall Toronte. Jo brolis Vytautas Kručas pirmojo laipsnio pagyrimu baigė miškininkystės mokslo metus Toronto universitete. Vasaros darbų praktiką atlieka Kenoroj, Ont. Kitas brolis Vilius baibė XIII skyrių "Sudbury High" ir numato pardėti studijas Sudburio Laurentian universitete. Taip pat baigė XIII skyrių Irena Lapienytė; ši rudenį pradės studijuoti farmaciją Tote. Stasys Venskevičius labai augštais pažymiais baigė Švento Karolio gimnaziją ir ši rudenį pradės studijuoti geologiją Toronto universitete. Rita Zlatkutė baigė XIII skyrių ir ši rudenį pradės studijuoti humanitarinius mokslus Sudburio Laurentian universitete. Saulutė Poderytė baigė Marymount kolegijoj XIII skyrių; žada studijuoti Sudburio universitete.

ZITA GRIŠKONYTĖ, šiemet baigusi XII skyrių, yra pasižymėjusi paišyboj. Ne tik Sudburio tarpmokykliniame konkurse ji skina laurus; už piešinį, kuris buvo pasiųstas į Kanados parodą Toronte, laimėjo II vietą — mėlyną kaspiną. Tai buvo parodyta ir Sudburio televizijoj.

V. G. LUMBIAI ir **P. A. KRAUJELIAI** nusipirko sklypus JAV pensininkų sostinėj St. Petersburge. Jau keturi Sudburio lietuviai yra įsigiję nuosavybes Floridoj. Yra ir daugiau planuojančių ten persikelti.

SIBIRINIAI TRĖMIMAI buvo paminėti bažnyčioje pamaldomis su progai pritaikytu pamokslu. LB Sudburio apylinkės valdyba užprašė iškilmingas Mišias.

ŠĮ MĖNESĮ APLANKĖ mus daug svečių iš Kanados ir JAV. Kun. B. Jurkšas, vykdamas į Edmontoną, aplankė kun. Ant. Sabą, kun. L. Kemėšį Webbwoode ir J. M. Kriaučeliūnus. Dr. A. Valadka su šeima ir p. P. Stripinis iš Toronto aplankė savo giminaičius L. A. Baltučius. Ignas Ramonas su šeima iš Londono aplankė savo pusbrolį Kostą Ramoną. — L. Baltutis šiemet pirmutinis iš lietuvių pagavo 44 svarų eršketą. E. Tolvaišienė su Petruku ir Jūrate išvyko atostogų į Suvalkų trikampį.

Sudburiškis

W Westinghouse

VĖSINTUVAI IR DRĖGMĖSIURBIAI

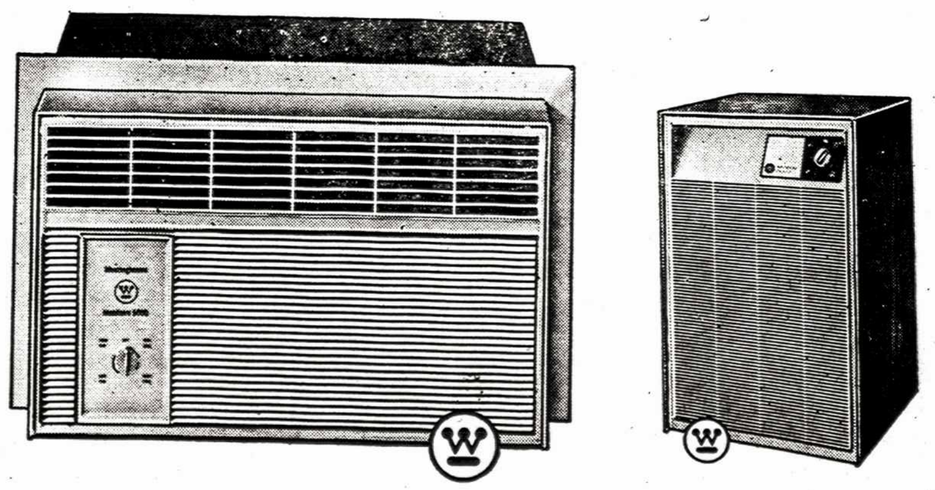

ORO VĖSINTUVAI
Nuo $179.00

DRĖGMĖSIURBIAI
Nuo $109.00

YOU CAN BE SURE IF IT'S WESTINGHOUSE W

Taip pat parduodame šaldytuvus, elektrines krosnis, skalbimo ir džiovinimo mašinas ir kt.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont. Tel. 522-5028

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PRIE LIETUVIŠKO KRYŽIAUS Niujorko Flushing Meadows parke birželio trėmimų metinių proga žodį tarė generalinis konsulas A. Simutis, JAV himną ir giesmę "Marija, Marija" sugiedojo solistė Louise Senken. Su vėliavomis dalyvavo latvių ir estų atstovai, lietuviai skautai. Kryžiaus globos komitetas, kurio vadovas yra Peter Wytenus, šį lietuvišką paminklą pagrindinai yra atremontavęs, perdažęs, atkūręs vandalų nudaužytus ornamentus.

EKUMENINĘ MALDOS DIENĄ birželio 15 Filadelfijoje, Šv. Petro ir Pauliaus katedroje, surengė inž. A. Gečio vadovaujamas komitetas, talkinamas finansų sekcijos pirm. inž. J. Ardžio ir muzikinės programos dalies vadovo V. Šalčiūno. Dalyvių tarpe buvo kardinolas J. J. Krol, liuteronų, katalikų, metodistų, episkopalų, baptistų, presbiterininkų, ortodoksų augštieji dvasininkai. Programą atliko latvių choras, estas tenoras H. Riivald, jungtinis estų ir lietuvių choras, giedojęs lietuvišką, estišką ir angliškas giesmes. Vargonininkas Zenonas Nomeika atliko J. S. Bacho, C. Francko, J. Kačinsko, L. Vierne kūrinius. Iškilmę magnetofono juoston įrašė ir radijo bangotransliavo Lietuvai Amerikos Balso atstovas. Šventę bei jos prasmę atžymėjo Filadelfijos didieji laikraščiai vedamaisiais. Kardinolas J. J. Krol beveik valandą užtrukusiame pamoksle išryškino ypač tikėjimo persekiojimą Lietuvoje. Kalbėjo ir kitų tikybų dvasininkai.

KUN. ALEKSANDRAS NORIUS birželio 17 d. palaidotas Great Falls miesto kapinėse, Montanoje. Koncelebracines Mišias atlaikė penki kunigai: velionies klebonas kun. M. Werner, Tėvų pranciškonų provincijolas T. L. Andriekus, OFM, kun. J. Patašius, kun. E. Jurgutis, OFM, ir kun. I. Gedvila. Laidotuvių apeigas atliko ir atsisveikinimo žodį tarė L. Andriekus, OFM. A.a. kun. A. Norius buvo gimęs 1926 m. Kėdainiuose, studijas baigęs ir kunigu įšventintas Romoje. Atvykęs į JAV 1958 m., Niujorko Columbia un-te gavo pedagogikos, rusų kalbos bei literatūros magistro laipsnius. Dėstė religiją, filosofiją, pedagogiką ir kalbas Šv. Jono un-te Brooklyne, nuo prajusios žiemos — Great Falls kolegijoje. Brooklyne jam yra tekę būti ateitininkų ir skautų dvasios vadu. Domėjosi ne tik moksline literatūra, bet ir visuomeniniu gyvenimu; sekė okupuotos Lietuvos ir išeivijos spaudą.

ALT SĄJUNGOS JUBILĖJINIAME SEIME išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: Teodoras Blinstrubas — pirm., Vaclovas Mažeika — I vicepirm., Kazimieras Pocius — II vicepirm., Cezaris Modestavičius — sekr. ir Mečys Šimkus — ižd. Naujoji valdyba žada paruošti bendrą veiklos planą.

ŠEIMOS ŠVENTĘ Elyria, Ohio, turėjo buvę torontiečiai Dalia ir Jonas Maurukai. Jų gausi giminė su draugais atžymėjo Jono amžiaus penkiasdešimtmetį, vyriausios dukros brandos atestatą ir Dalios mamytės, mūsų profesinio dramos teatro veteranės A. Vainiūnaitės-Kubertavičienės viešnagę iš Lietuvos. Gavęs biologinės chemijos doktoratą Toronto universitete 1955 m., J. Maurukas dabar yra Elyria, Ohio, Memorial ligoninės chemijos ir tyrimų laboratorijos vedėjas. Jis yra sukūręs preciziską mažiną laboratoriniams tyrimams. Ją bei chemikalus dabar Amerikai ir kitiems kraštams gamina Maurukas Co., Inc.

Britanija

LIETUVIŲ SODYBOJE per Sekmines įvyko pavasarinis Britanijos lietuvių sąskrydis, sutraukęs daug gražaus jaunimo. Mišias po atviru dangumi atlaikė kun. J. Sakevičius, MIC. Po to buvo surengtas skaučių bazaras, tradicinė Dainoros lietuviškų knygų, plokštelių, gintaro dirbinių ir rankdarbių paroda, pravesta 74 laimėjimus turėjusi loterija. Tautinių šokių festivalyje dalyvavo Bradfordo "Atžalynas" su vadovėmis B. Balčiūnaite ir J. Traškiene, Mančesterio DBLS jaunimo skyrius su pirm. B. Snabaitiene, V. Jurienės ir P. Nenortienės suorganizuota Londono jaunučių grupė, J. Baublienės ir J. Alkio vadovaujama londoniečių "Grandis". Festivalio dalyviai pašoko net 22 liaudies šokius. Programa baigta trumpomis vaišėmis, kurias suruošė DBLS centro valdybos pirm. J. Vilčinskas su Londono Lietuvių Namų bendrovės pirm. S. Nenortu. Sekminių išvakarėse skautai svečius pavaišino ant ješmo iškeptu avinu, o jaunimas turėjo šaunius šokius sodybos salėje.

LIŪDNOJO BIRŽELIO SUKAKTĮ Londono lietuviai su estais ir latviais atžymėjo pamaldomis St. Martin-in-the Fields bažnyčioje, Trafalgaro aikštėje. Po pamaldų buvo padėtas vainikas prie Nežinomojo karjo paminklo. Bendrą trijų tautybių susikaupimą suorganizavo Britanijos baltiečių taryba.

Brazilija

VINCAS IR JIEVA KUTKOS gegužės 4 d. iškilmingai atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jiedu visoj lietuvių kolonijoj yra gerbiami. Dėlto ir šią dieną buvo gražiai pagerbti Šv. Kazimiero bažnyčioje Villa Zelina. Tos parapijos klebonas kun. P. Ragažinskas atlaikė jubilėjines Mišias ir pasakė gražų papamokslą. Prie altoriaus matėsi visi penki p.p. Kutkų vaikai su šeimomis. Po pamaldų gražus būrys tautiečių, kun. P. Ragažinskas, Tėvai jėzuitai susirinko p.p. Kutkų bute. Visi linkėjo sulaukti ir deimantinio jubilėjaus. Prie gražiai paruoštų stalų pasivaišinta lietuviškais ir braziliškais valgiais, pasišnekučiuota. Man, atvykusiai iš Kanados, buvo smagu praleisti laiką tarp Sao Paulo lietuvių.

(Danutė Keršienė)

Italija

DR. A. GERUTIS, Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Šveicarijoje, sugrįžęs iš viešnagės JAV, lankėsi Romoje. Čia jis turėjo pasitarimus su diplomatijos šefu S. Lozoraičiu, dalyvaujant Lietuvos pasiuntinybės prie Vatikano sekr. S. Lozoraičiui jr. ir Romos radijo pranešėjui K. Lozoraičiui. Svečias taipgi aplankė Lietuvos pasiuntinį prie Vatikano S. Girdvainį.

Australija

LIETUVIAI SPORTININKAI jau pradėjo ruoštis XX Australijos lietuvių sporto šventei, kuri įvyks veiklioje Geelongo kolonijoje 1969 m. pabaigoj. Sportininkų pastangas papildys M. Kymanto iniciatyva suburta vaidintojų grupė "Aitvaras", premjerai pasirinkusi V. Alanto "Sąmokslą prieš save". Veikalą režisuoja M. Kymantas, talkinamas E. Jomantienės, techninėmis problemomis rūpinasi "Aitvaro" reikalų vadovas A. Jomantas.

"MINTIES" SPAUSTUVĖ Sidnėjuje jau atspaudė A. Krauso paruoštą 56 psl. leidinį "Australijos lituanistinių mokyklų mokytojų konferencijos darbai". Ši konfeerncija įvyko 1967 m. pabaigoj Melburne. Leidinyje yra A. Krauso parašyta savaitgalio mokyklų apžvalga, konferencijoje skaitytos paskaitos: A. Karazijienės — "Lietuvių kalbos dėstymas", J. Grigaitienės — "Lietuvių literatūros dėstymas", E. Jonaitienės — "Nesibaigiantis rūpestis", K. Kavaliausko — "Liaudies dainų mokymas" ir J. Janavičiaus — "Paskaitėlės jaunimui". Papildas — konferencijos rezoliucijos, vadovėlių ir mokykloms tinkamų knygų sąrašas. Leidinys gaunamas pas A. Krausą, 4 Grandview Ave., Maribyrnong, Vic. 3032, Australia.

JONAS ŠOLIŪNAS, rašydamas Australijos lietuvių savaitraštyje "Mūsų Pastogė" 12 nr. apie lietuvišką išeivijos spaudą, mini keletą laikraščių, jų tarpe ir "Tėviškės Žiburius". Rašo: "Gerai redaguojamas ir tėvų pranciškonų remiamas savaitraštis "Tėviškės Žiburiai" tapo vienu geriausių mūsų savaitraščių". Dienraštis "Naujienos" nebeišlaikąs konkurencijos su "Draugu", turinčiu stiprų finansinį pagrindą ir "niekam neprilygstamą redakcinį kolektyvą, kurio ne vienas laikraštis ir normaliose gyvenimo sąlygose galėtų pavydėti". Kiek autoriaus nuomonė apie laikraščius yra tiksli, sunku būtų pasakyti neturint atitinkamų duomenų. Tiktai atitaisytina jo informacija, kalbanti apie Tėvų pranciškonų paramą "T. Žiburiams". Pastarieji išsilaiko plačiosios visuomenės paramos dėka ir nėra pagrindo išskirti kurį nors vienetą, ypač vienuoliją. Tai matyti pažvelgus į "TŽ" metriką.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
čepozitus 5%
šėrus 5,5%
terminuotus indėlius 6½%

Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius ir perlaidas (money orderius). Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $1,600,000.00.

V. GERULSKIS ROOFING
DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.
ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.
MI 83400 ANCASTER, ONT.

Veikalas apie Liublino uniją

Keturi šimtai metų Lietuvos-Lenkijos sąjungos sutarčiai

Š. m. liepos 1 d. suėjo 400 metų, kai Liubline buvo pasirašyta Lietuvos ir Lenkijos sąjunga, kuri žinoma kaip Liublino unija. Nūdien nieks neabejoja, kad ji buvo sudaryta dėl ardai vis didėjančios Lietuvai grėsmės iš Rusijos pusės.

Apie šią sąjungą nuo pat jos sudarymo dienos pradėjo entuziastingai rašyti lenkai. Išskyrus vieną kitą XX a. jų istoriką, jie skelbė, interpretuodami 1569. VII. 1 sutartį vien pasirėmę jos 3-čio straipsnio citata, kad "Lenkijos karalystė ir Lietuvos didžioji kunigaikštystė yra jau vienas neišskiriamas vienalytis kūnas, taip pat viena bendra neišskiriama valstybė, kuri iš dviejų valstybių ir tautų susidarė ir susijungė į vieną tautą", nors kiti jos nuostatai aiškiai laidavo abiejų valstybių — Lietuvos ir Lenkijos — visišką nepriklausomybę. Šita politinės lenkiškosios ideologijos įkvėpta propagandinė nuomonė lengvai prigijo ir plačiai išsišakojo lenkų istorinėj literatūroj ir ilgainiui persimetė į rusų ir kitą užsieninę istoriografiją. Ta propaganda, sukūrusi utopinę pažiūrą apie nebeegzistuojančią kaip valstybę Lietuvą, turėjo sėkmės. Net toks Lietuvos patriotas istorikas, kaip T. Narbutas, jai patikėjo. Tikrenybėje tiek teisiškai, tiek faktiškai Lietuva, būdama toj sąjungoj, išlaikė per visą unijinį 200 metų tarpą savo valstybinę nepriklausomybę.

Iki šiol nesam, deja, nei savo, nei kuria svetima kalba išleidę išsamesnio specialaus darbo, kuris būtų lietuvišku požiūriu išnagrinėjęs Liublino uniją.

Teko patirti, kad J. Žmuidzinas, Lietuvos gen. konsulas Toronte, jau yra spaudai paruošęs prancūzų kalba per 200 puslapių veikalą, pavadintą "Lietuvos - Lenkijos k o m o nveltas (sandrauga)", kurį nusistatęs, jei susidarys sąlygos, šiemet išleisti. Tai plati teisinė Liublino unijos analizė, atlikta unijos sutarties teksto, Lietuvos konstitucinių įstatymų ir faktinio šios sąjungos veikimo šviesoje. Šio darbo rankraštį yra skaitę ir savo pastabų padarę istorikas dr. K. Jurgėla, Lietuvos teisės istorikas dr. A. Plateris ir, anksčiau redakcijoj, prof. Z. Ivinskis. P. G.

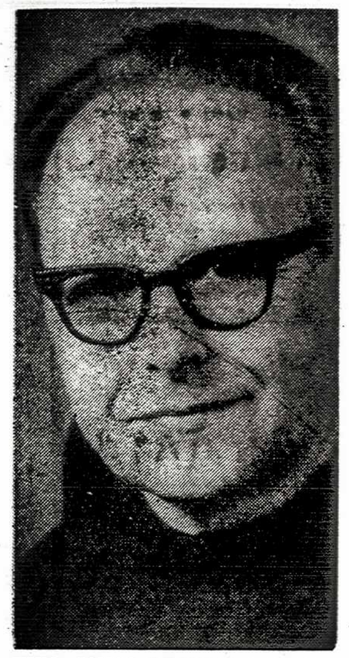

KUN. JONAS DEGUTIS, pranciškonas, š. m. birželio 7 d. Vašingtone įšventintas kunigu ir dabar vadinamas Tėvu Tadu. Gimęs I D. karo metu Novasiolkų k., Semeliškių valsč., Trakų apskr. Jo kelias į kunigystę buvo ilgas, nes kliūčių iš neturtingų ūkininkų turėjo ir mokytis, ir pats duoną užsidirbti. Baigęs Aukštadvario vidurinę mokyklą, dirbo Ukmergėje. Marijampolėje ir Kaune įvairius atsitiktinius darbus daugelyje sričių. Lietuvoje buvo įstojęs Telšių kunigų seminarijon, vėliau — Eichstaetto. Į JAV atvyko 1949 m. Į pranciškonų ordiną įstojo 1965 m. Studijas baigė Wappingers Falls ir Vašingtone.

PROF. V. MYKOLAIČIO-PUTINO antrųjų mirties metinių proga Vilniaus universiteto literatūros katedra pasipuošė velionies portretu, kurį sukūrė ir padovanojo dail. Sigutė Valiuvienė. Prienų rajono Naujos Ūtos kaimo bibliotekos vedėja L. Dapkūnienė paruošė Putino atminimui skirtą albumą. Gimtasis rašytojo Pilotiškių kaimas tėra kelių kilometrų atstume nuo Naujos Ūtos. Nemažai nuotraukų albumui buvo gauta iš ten tebegyvenančio brolio Juozo Mykolaičio.

Proga pagerbti Lietuvos kankinius

NEPASIKARTOS!

Mums tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška koplyčia Šv. Petro bazilikoje, Romoje. Tapti šio darbo dalininku jau nedaug laiko beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos kankinių koplyčios kūrėjų eilėse.

Aukas siųsti:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND,

2701, W. 68th St. Chicago, Ill. 60629.

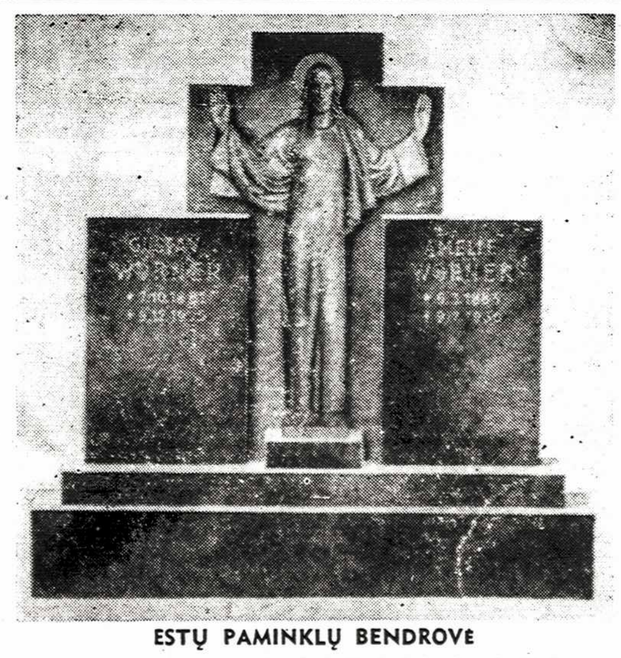

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

JUO ILGIAU LAUKSITE, JUO ILGIAU REIKĖS KENTĖTI! KURIE IŠ TIKRŲJŲ NENORITE KENTĖTI — JAUSITĖS GERIAU UŽ KELIŲ MINUČIŲ — paėmę DIANA LAŠŲ tuojau geriau jausitės nuo didelio nušalimo, krūtinės skausmų, drebulio, siogos, sąnarių skausmų, gerklės skaudėjimo, užkimimo, čiaudėjimo, bėgančios nosies, astmos, bronchito. Taipgi lengviau galėsite kvepuoti. Nieko nėra geresnio kaip DIANA DROPS, kurie greitai veikia. Tik $2.00 už bonkutę.

GAUNAMI VAISTINĖSE

ROXODIUM skysčiai įtrinti nuo artričio, reumatizmo, raumenų, nugaros skausmų, išijo, bursičio pečiuose ir rankose, alkūnių, riešo, skausmo pirštų sąnariuose, kojos skausmų, kelių, kulnų, krūtinės skausmų, neuralgijos — galvos skausmų, skausmų apie ausis, veidą, spranda, nuo susižeidimų, įdrėskimų, išsisukimų, išsiplėtusių kojos venų, galvos niežėjimų, spuogų ant veido ar kūno. Pajusite rezultatus per kelias minutes. Roxodium nedegina ir nedažina odos. Saugokite akis nuo šių vaistų. $2.00 bonkutė.

GAUNAMI VAISTINĖSE AR

Luscoe Products Limited

559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

Krikščionybės atsinaujinimo keliu

DR. B. POVILAITIS

Milijonai žmonių pasaulyje šiandien gyvena labai skirtingą gyvenimą nuo to, kuris buvo prieš šimtą, penkiasdešimt ar net dvidešimt penkis metus. Nepaprastai greita pažanga fizikos, biologijos bei medicinos moksluose, kartu su nepalyginamu šuoliu pirmyn technologijoje paliko didelę spragą tarp materialinių ir dvasinių sričių. Nors žmonių bendruomenė didžiuojasi savo naujaisiais technikos bei mokslo laimėjimais, tačiau tie laimėjimai padarė ir nemažai žalos jos visuomeninei tvarkai. Technikos pažanga, įgalinusi žmones pasigaminti save naikinančius ginklus, įnešė taip pat nemažai susirūpinimo ir baimės.

Senelis — atnaujintojas

Tie, kurie buvo ar yra pasaulietinių dalykų avangarde, nelaukė kol kitose srityse pažanga paspartės, kad darna būtų išlaikyta. Konservatyvių sričių atstovai, prie kurių ir daugumos religijų daugelį atstovų tenka priskirti, matė tą spragą didėjant, tačiau, būdami konservatyvūs, vis nesiryžo ką nors konkretaus daryti. Užtat daug kas nudžiugo, kartu ir nustebo, kad 83 metų amžiaus senelis, Katalikų Bendrijos galva, popiežius Jonas XXIII pamatė moderniniu gyvenimo ranką, rašančią ant sienos apie reikalą Bendriją atnaujinti. Jis sušaukė Vatikano II santarybą, tikėdamasis, kad šios santarybos nušviesta Bendrija praturtės dvasinėmis gėrybėmis ir, padarius reikiamus pakeitimus aiškinimuose, paveiks atskirus žmones, šeimas ir tautas, kad jie kreiptų savo mintį į augštesniuosius dalykus. Vatikano II santaryba pradėjo savo darbą 1962. X. 11. Popiežius Jonas XXIII, nesulaukęs santarybos pabaigos, mirė 1963 m. Santaryba buvo tęsiama ir užbaigta 1965. XII. 8, popiežiumi esant Pauliui VI. Santaryboje dalyvavo apie 2400 balsavimo teisę turinčių vyskupų, vienuolių ir kt. Vatikano II santaryba svarstė ir priėmė keliolika dokumentų, siekdama įlieti naujo kraujo į Bendriją ir paskatinti pasaulio tautose krikščioniškosios minties atgimimą, sustiprinti krikščionybės dvasios atnaujinimą, iškelti pasauliečių vaidmenį, jų apaštalavimą ir t.t.

Sunku persilaužti

Pagrindiniai Vatikano santarybos nutarimai pritaikyti kasdieniniame gyvenime jau daugelyje pasaulio kraštų, tačiau bendro metodo nėra. Kiekvienoje vyskupijoje tai vykdoma vis kitokiu būdu, stengiantis prisitaikinti prie žmonių papročių ir jų pajėgumo galvoti bei suprasti. Pirmoji iniciatyva turėtų normaliai išeiti iš dvasininkų — jie turėtų parodyti daug geros valios ir noro. Tačiau ir jie, būdami žmonės, turi savo charakterį, dažnai suformuotą senosios konservatyvinės dvasios, ir todėl jie ir toliau linkę būti konservatyviais, kartais nematydami aiškaus reikalo ar neturėdami didesnio noro mestis į naują kelią, nors tas kelias ir būtų Bendrijos rekomenduotas. Neabejotina, kad ir nemažas pasauliečių skaičius, ypač vyresniojo amžiaus, gavusių tik elementarinį religinį auklėjimą bei turinčių tik minimalų religinių reikalų supratimą, neprisideda prie Vatikano santarybos skelbiamojo religinio atsinaujinimo pagreitinimo. Daugelyje kraštų, kur bendrasis žmonių išsilavinimas yra žemas ir kur jų ekonominė būklė yra bloga, skelbimas ne tik krikščioniškojo atsinaujinimo, bet ir iš viso pačios krikščionybės randa dažnai nederlingą ir neparuoštą dirvą.

Londono pavyzdys

Atsinaujinimo reikalams apsvarstyti ir jo eigai įstatyti į pačias geriausias ir vietos sąlygom tinkamiausias formas Londono, Ontario, vyskupas G. Emmett Carter 1966 m. nusprendė sušaukti antrąjį šios vyskupijos sinodą. Pirmasis sinodas įvyko 1956 m. Vyskupas, būdamas pilnas naujos dvasios, pasiryžo ją perteikti ir savo vyskupijos žmonėms. Sinodui pravesti jis pasirinko sunkoką parlamentinę tvarką. Pačioje pradžioje nustatė, kad nemažiau kaip pusė visų balso ir balsavimo teisę turinčių sinodo narių būtų pasauliečiai vyrai arba moterys. Tai negirdėtas precedentas ligi šiol Bendrijos istorijoje. Neabejotina, kad vyskupas susilaukė nemažai kritikos, ypač iš konservatyviojo elemento. Tačiau jis nepakeitė savo nusistatymo.

Keturi tarpsniai

Sinodo veikla buvo paskirstyta į 4 tarpsnius. Pirmajame kunigai ir vienuoliai, komisijų nariai ir parapijų išrinktieji atstovai į sinodą studijavo grupiniu ir diskusiniu būdu kaikuriuos pagrindinius Vatikano santarybos priimtuosius dokumentus, ypač dogminę konstituciją apie Bendriją ir pasauliečių apaštalavimą. Sinodo nariams tai buvo neabejotinai labai svarbu, nes tik panašios studijos bei diskusijos įgalino pilniau atskleisti gilesnę Vatikano santarybos dokumetų prasmę ir aiškiau įžvelgti, kaip tai turėtų būti įgyvendinta Londono vyskupijoje.

Antrajame tarpsnyje komisijos, kurių buvo iš viso 14 su 3 pakomisėm, ėmėsi darbo paruošti pranešimams su konkrečiais pasiūlymais, kaip Vatikano santarybos nutarimai geriausiai galėtų būti pritaikyti vietos sąlygoms. Buvo sudarytos sekančios komisijos: liturgijos, vyskupijos organizacijos ir bendrųjų reikalų, kunigų ir sielovados su pakomise imigrantų sielovados reikalams, vienuolių, misijų, pasauliečių apaštalavimo su pakomise jaunimo reikalams, ekumenizmo ir religinės laisvės, informacijos ir viešųjų reikalų, socialinio gyvenimo, pašaukimų ir kunigų auklėjimo, universitetų bei kolegijų, mokytojų, krikščioniškojo auklėjimo su pakomise prancūzų reikalams, Dievo žodžio. Komisijų darbuose, be kunigų ir vienuolių, dalyvavo žymus skaičius pasauliečių — vyrų bei moterų. Visi komisijų nariai buvo pilnateisiai ir sinodo visumos posėdžių nariai. Iš lietuvių komisijose dirbo: a.a. kun. J. C. Danielius — kunigų ir sielovados, kun. D. Lengvinas — liturgijos, kun. dr. J. Gutauskas ir kun. B. Pacevičius — misijų, veter. dr. C. Kuras ir dr. B. Povilaitis — imigrantų sielovados.

Trečiasis sinodo tarpsnis buvo parlamentinis, kuriame viešųjų posėdžių metu komisijų pateikti pranešimai buvo vertinami, diskutuojami, priimami ar atmetami balsavimo būdu, nusprendžiami pakeitimai. Balso ir balsavimo teisę turėjo visi kunigai, visi komisijų nariai ir rinktieji parapijų atstovai pasauliečiai. Iš kiekvienos parapijos buvo išrinktas vienas pasaulietis atstovas, vyras ar moteris, kurie turėjo pasikvietę antrininkus, turinčius balso bei balsavimo teisę, kai rinktasis atstovas negalėjo sinodo posėdyje dalyvauti. Lietuvių parapijų rinktieji atstovai buvo (skliausteliuose — jų antrininkai): inž. St. Naikauskas (dr. C. Kuras) — Windsoras; Ed. Petrauskas (J. Bendoraitis) — Londonas; dr. B. Povilaitis (P. Augaitis) — Delhi. Parlamentinis tarpsnis pradėtas 1967 m. spalio 8 d. Londone, Šv. Petro bazilikoje iškilmingomis pamaldomis, kuriose, o taip pat pirmame posėdyje dalyvavo ir anglikonų vyskupas G. N. Luxton. Sinodo sesijos buvo šaukiamos savaitgaliais Londone, Windsore ir Sarnijoj. Sinodas buvo iškilmingai uždarytas 1969 m. gegužės 25 d. pamaldomis Londone, kur vyskupas Carter viešai paskelbė priimtuosius komisijų dokumentus kaip viešus šaltinius, pagal kuriuos iškylą klausimai turi būti sprendžiami Londono vyskupijoje. Kartu vyskupas paskelbė ir eilę potvarkių, remdamasis šio sinodo nutarimais. Tuo būdu jis pradėjo ketvirtąjį sinodo tarpsnį — nutarimų įgyvendinimą. Kaikurie tų potvarkių jau įgyvendinti, kiti bus netrukus įgyvendinti, o artimoje ateityje tenka laukti jų ir daugiau.

(Bus daugiau)

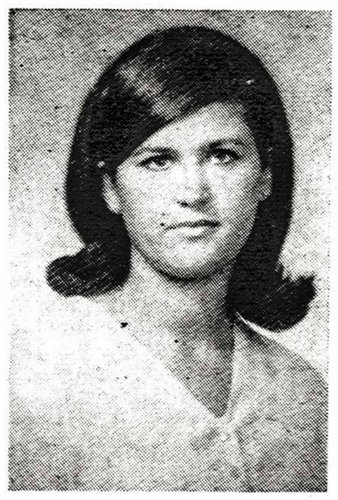

DR. DIANA JUCAITĖ - JUCEVIČIŪTĖ, š. m. birželio 8 d. gavusi medicinos daktarės laipsnį Arkansas univestitete Little Rock. Ji yra duktė Aleksandro ir Stasės (Bumelytės) Jucevičių, gimusi 1945 m. Vokietijoj. Į JAV su tėvais atvyko 1949 m. Čikagoj baigė pr. mokyklą pirmąja mokine, o Hot Springs, Arkansas, — vidurinę mokyklą. Mediciną studijavo Illinois ir Arkansas universitetuose. Gyvendama Čikagoje dalyvavo jūrų skautų ir Marijos Augšt. M-klos "Rūtos" veikloje. Augštesniojoj lituanistikos mokykloj baigė 6 skyrius ir išmoko gražiai lietuviškai kalbėti. Birželio 24 d. jaunoji daktarė pradėjo dirbti Los Angeles, Kalifornijoj, County General Hospital. Mokslo baigimo proga ji gavo daug sveikinimų, jų tarpe savo dėdės prof. Jono Valiukonio. Visi linki laimingo kelio medicinos laukuose.

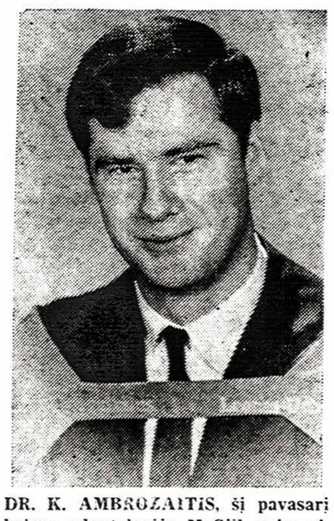

DR. K. AMBROZAITIS, šį pavasarį baigęs odontologiją McGill universitete ir gavęs dantų gydytojo-chirurgo diplomą. 1965 m. tame pačiame universitete jis gavo gamtos mokslų bakalauro laipsnį. Netrukus išvyksta į pajūrio provincijas (Nova Scotia, New Brunswick ir Prince Edward Island), kur darbuosis kaip dantų gydytojas federacinės valdžios sveikatos departamente (Department of National Health and Welfare). Pastarojo teikiamas gydymas indėnams rezervuotose vietovėse, kur federacinė valdžia rūpinasi medicinine pagalba suaugusiems ir mokyklinio amžiaus vaikams.

ALGIS KRUČAS, baigęs politinius mokslus bakalauro laipsniu Sudburio Laurentian universitete. Plačiau — korespondencijų skyriuje

SILVIJA MARTINKUTĖ, baigusi Hamiltono McMasterio universitete humanitariniuh mokslus bakalauro laipsniu. Plačiau žiūr. Hamiltono kronikoj

Atsiųsta paminėti

IŠ VATIKANO SUSIRINKIMO DOKUMENTAI, III dalis, popiežių kalbos ir raštai. Vertė prel. Vytautas Balčiūnas, kalbą tikirno Vladas Kulbokas, iliustravo dail. Telesforas Valius, išleido "Krikščionis gyvenime" 1969. 360 psl. kietuose viršeliuose. Kaina $4. Spaudė Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė, 361 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

Lux Christi nr. 3(58), liepa. Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybės žurnalas. Redaktorius — kun. dr. A. Juška. Administratoriaus adresas: kun. P. Činikas, MIC. 815 Park St., Racine, Wis. 53403, USA.

Akiračiai nr. 4(8), balandis. Atviro žodžio mėnraštis, redaguojamas D. Bielskaus, K. Drungos, R. Mieželio, L. Mockūno, dr. T. Remeikio, dr. Z. Rekašiaus ir dr. R. Šliažo. Metinė prenumerata — $5 JAV, kitur — $6. Adresas: 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Brian Beedham, THE CRISIS OF COMMUNISM. Atspaudas nr. 14 iš britų savaitraščio "The Economist", oro paštu kainuojas amerikietiškų $0.60. Adresas: The Marketing Department, The Economist Newspaper Ltd., 25 St. Jame's St., London, SW I, Britain.

Problems of Communism No. 3, May-June. Leidėjas — U.S. Information Agency.

Aidai nr. 5(221-234), gegužė. Mėnesinis žurnalas, leidžiamas Tėvų pranciškonų, redaguojamas dr. Juozo Girniaus. Administratorius — T. Benevenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 1121, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ MOKSLO IR KULTŪROS simpoziumas įvyks š. m. lapkričio 26—30 d. d. Čikagoje. Jame dalyvaus lietuviai mokslininkai ir augštąjį mokslą baigę profesijonalai. Simpoziumo tikslas — supažindinti lietuvių visuomenę, ypač jaunąją kartą, su mokslininkų, kultūrininkų profesiniais laimėjimais, duoti eilę vertingų paskaitų, sudaryti sąlygas simpoziumo dalyviams pasikeisti nuomonėmis ir patirtimi mokslinėje, profesinėje bei kultūrinėje srityse, apsvarstyti Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugijos steigimo galimybes. Programą organizuoja lietuvių mokslininkų iniciatorių grupė. Visais jos reikalais kreiptis šiuo adresu: Prof. dr. Algirdas A. Avižienis, School of Engineering and Applied Science, University of California, Los Angeles, Cal. 90024, USA. Simpaziumo techniniais ir finansiniais reikalais rūpinasi JAV LB centro valdybos sudarytas rengėjų komitetas. Jo adresas — Bronius Nainys, 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

LILIJA ŠUKYTĖ, Metropolitan operos solistė, šį rudenį tris kartus koncertuos lietuviams. Pirmasis jos pasirodymas bus rugpjūčio 29—31 d. d. Hamiltone rengiamoj XV Kanados Lietuvių Dienoj. Laisvės Žiburio radijo rengiamas L. Šukytės koncertas įvyks rugsėjo 14 d. Niujorko Town Hall koncertinėje salėje. Hartt College Millard auditorijoje, Hartford, Conn., L. Šukytės koncertą spalio 5 d. rengia šatrijietės skautės ir tam reikalui specialiai sudarytas komitetas. Pelnas skiriamas N. Pr. Marijos seselių Putname įrengiamai jaunimo stovyklavietei.

DAIL. ZITOS SODEIKIENĖS darbų parodą Šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose Los Angeles rengia Akademinis Skautų Sąjūdis. Liepos 12, šeštadienį, paroda bus atidaryta 3—9 v. p. p., susipažinimas su dailininke įvyks 7.30 v. p. p. Liepos 13, sekmadienį, parodą bus galima aplankyti nuo 11.30 v. r. iki 8 v. p. p.

LIETUVIŲ DIENĄ Šv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste atžymėjo pamaldomis, skulptorės Elenos Kepalaitės ir tapytojos Ilonos Avižienytės-Peterienės darbų paroda, koncertu, kurio programoje dalyvavo kompozitoriaus B. Budriūno vadovaujamas parapijos choras, solistai Antanas Pavasaris, Rimantas Dabšys, pianistė Raimonda Apeikytė. Dėmesio centre betgi buvo viešnios iš Bostono sol. Daivos Mongirdaitės lietuviškos dainos ir operų arijos. Paskutinį kartą Los Angeles ji yra koncertavusi 1962 m. Lietuvių Dienos dalyviai turėjo progą gėrėtis D. Mongirdaitės padaryta pažanga.

BIRŽELIO TRĖMIMAMS atžymėti skirtame koncerte Čikagos Švč. M. Marijos gimimo parapijos bažnyčioje buvo atliktas seniai begirdėtas Č. Sasnausko kūrinys "Requiem", kurį išpildė buvusio operos sol. Vlado Baltrušaičio diriguojamas parapijos choras, solistai Alė Kalvaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis. Šiame religinės muzikos koncerte A. Kalvaitytė taipgi giedojo J. Dambrausko "Domine Deus", S. Baras — "Ignemisco" iš G. Verdi "Requiem", J. Vaznelis— T. Dubois oratorijos "Septyni Kristaus žodžiai" ištrauką.

"DIRVOS" NOVELĖS paskelbto konkurso taisyklės šiemet leidžia autoriams pasirinkti jos temą, pobūdį bei ilgį. Rankraščiai turi būti perrašyti mašinėle, pasirašyti slapyvardžiu, atskirame užklijuotame vokelyje pridedant tikrąją autoriaus pavardę, adresą ir telefoną. Kas nori, ant vokelio gali užrašyti pastabą: nelaimėjus — neatplėšti. Rankraščius iki š. m. spalio 1 d. siųsti šiuo adresu: "Dirvos" novelės konkursui, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA. Laimėtojui skiriama $300 premija, bet ji gali būti palikta sekantiems metams, jeigu nebūtų gauta premijos vertos novelės. Šiemetinio konkurso mecenatas — Simas Kašelionis. Konkurso rengėjai rezervuojasi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo autoriui skelbti "Dirvoje", išleisti atskiru leidiniu arba panaudoti novelių rinkinyje. Autoriui paliekamos antrojo leidimo teisės.

VYDŪNUI SKIRTĄ POPIETĘ Melburne suorganizavo Australijos LB krašto kultūros tarybos lituanistinė sekija. Programa buvo pradėta Alberto Čelnos vadovaujamo dainos sambūrio juoston įdainuota Vydūno "Senovės atminimo" daina, Alberto Zubro paskaita "Išlikimas tautoje". Po to vaidybos ir dailaus skaitymo forma žiūrovams buvo pateikta Vydūno tragedija "Vėtra". Spektaklį režisavo Elizabethan operos sol. Paulius Rūtenis, pagrindinius vaidmenis atliko, be paties režisoriaus, P. Vaičaitis, A. Karazijienė, R. Kazlauskas, E. Šidlauskas, H. Antanaitis, J. Klupšienė, D. Antanaitienė ir kiti senos mėgėjai. Pastatymo koordinatoriaus pareigos teko Albertui Šeikiui.

KALBININKAS PR. SKARDŽIUS baigia ruošti spaudai knygą "Ankstyvesnė ir dabartinė lietuvių bendrinės kalbos vartosena", kurią išleis Čikagos Pedagoginis Lituanistikos Institutas. Tai bus apžvalginis darbas, kritiškai vertinąs prieškarinę ir pokarinę lietuvių bendrinės kalbos vartoseną, nagrinėjąs jos problemas, taisymus, svetimą įtaką.

DAIL. HENRIKAS ŠALKAUSKAS individualią savo 24 darbų parodą birželio pradžioje surengė Australijos sostinėje Kanberoje. Šiai parodai nemažą dėmesį skyrė televizija ir spauda.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

RYGOJ SURENGTAM radijo pjesių konkurse varžėsi Lietuvos, Latvijos, Estijos, Armėnijos, Tadžikijos ir Leningrado radijo žurnalistai. Pirmąsias vietas laimėjo vilniečiai M. Barysas ir J. Požėra už pjesės "Žmonės turi žinoti tiesą" ir "Man vaidenasi arkliai".

VILNIAUS MEDICINOS DARBUOTOJŲ klube Maironiui skirtą vakarą surengė jo monografijos autorė V. Zaborskaitė ir dramos aktorius L. Noreika. Programa buvo pradėta V. Zaborskaitės pateikta Maironio kūrybos apžvalga. L. Noreika padeklamavo 20 Maironio eilėraščių ir 6 poemų ištraukas. Raudonojo Kryžiaus ligoninės gydytojas I. Vorobiejus dalyvius supažindino su Maironiui skirtu filmu, ekrane atskleidusiu poeto gimtinės ir apdainuotų vietų vaizdus.

ŽEMĖS ŪKIO STATYBOS projektavimo instituto liaudies šokių ansamblis, vadovaujamas R. Tamučio, sovietų laivu "Litva" iš Juodosios jūros lankė Viduržemio jūros uostus. Koncertai surengti Atėnuose, Neapolyje ir Genuvoje. Ansamblis taipgi atliko koncertines programas laivo keleiviams.

ATSISVEIKINIMO VAKARĄ Vilniaus baleto teatre surengė Henrikas Banys, baleto scenai paskyręs 25 metus. Jis yra sukūręs pagrindinius vaidmenis "Audronėje", "Raimondoje", "Don Kichote", "Gulbių ežere" ir eilėje kitų baletų. H. Banys su G. Sabaliauskaite sėkmingai reiškėsi išvykose į Bulgariją, Belgiją, Prancūziją, Turkiją, Indiją, Ceiloną, Kambodiją, Lenkiją. H. Banys dabar žada pereiti į pedagogiką. Tobulintis šioje srityje jis yra siunčiamas į Maskvą.

VILNIAUS KRAŠTOTYRININKŲ RAMUVOS liaudies dainos vakaras įvyko Trakų rajono Rūdiškių vidurinėje mokykloje. Programoje dalyvavo vieinės dainininkės Ona Čiupailienė su dukra Zose, Uršulė Kuncevičienė iš Žuklijų ir Ona Rutkauskienė iš Panošiškių, 75 metų amžiaus sukaktį atžymėjęs klarnetistas Jonas Beržanskis. Akompanavo Leonardas Šimkus. Ramuvos dainininkės ir dainininkai programą papildė dzūkų, kupiškėnų dainomis ir sutartinėmis. Mokyklos salėje buvo surengta Onos Čiupailienės, Uršulės Kuncevičienės ir Onos Kazokienės audinių parodėlė.

SU OPEROS TEATRU atisveikino prieš 27 metus P. Mascagni operoj "Cavalleria rusticana" debiutavęs dramatinis tenoras Antanas Satkūnas, turėjęs labai gražų balsą, bet nepakankamą išsilavinimą ir muzikinį pasiruošimą. Paskutinį kartą Kauno teatre jį teko girdėti 1944 m. pavasarį, dainuojant dvi į vieną spektaklį sujungtas operas — P. Mascagni "Cavalleria rusticana" ir R. Leoncavallo "Pajacus". Jeigu bent viena šių operų būtų buvusi šiek tiek ilgesnė, A. Satkūnas tada spektaklio nebūtų įstengęs užbaigti. Forsavimas buvo visiškai išsėmęs jėgas. Solistui tada taipgi trūko elementarių vaidybinių duomenų ir koncentracijos. Repeticijų metu dirigentai jį nekartą apibardavo už permažą dėmesį operai, kai jo žvilgsnis nukrypdavo į praeinančias choristes. Su operos teatru A. Satkūnas atsisveikino G. Rossini "Sevilijos kirpėjo" nežymia ištrauka. Operos sol. Vladas Česas "Literatūroje ir Mene" mini A. Satkūno pokaryje sukurtus vaidmenis — Radamesą G. Verdi operoj "Aida" ir Don Chose G. Bizet — 'Carmen", bet taipgi prasitaria, kad šis dramatinis tenoras bandė jėgas ir baritono vaidmenyse. Tai, žinoma, gali reikšti baritonų trūkumą operos teatre arba dainininko nesugebėjimą pakankamai tobulai įsisavinti augštutinį registrą.

FILMĄ VILNIAUS TELEVIZIJAI apie 'Žalgirio" rankininkes, du kartus laimėjusias Europos rankinio taurę, sukūrė rež. Henrikas Šablevičius. Jo apybraiža "Moteriški žaidimai" ne tik pateikia esminius varžybų momentus, bet taip pat atskleidžia ilgas treniruočių valandas ir vidinę dramą, nes tokioms moterims tenka atsisakyti pramogų, motinystės džiaugsmo ir netgi dėmesio savo grožiui. O visdėlto jos veržiasi į sporto areną, matyt, rasdamos džiaugsmo ir pasitenkinimo pasiektuose laimėjimuose.

LITERATŪROS VAKARĄ ant Punios piliakalnio surengė žymiųjų lietuvių rašytojų ir menininkų gimtines lankantys Pakruojo rajono mokyklų lituanistikos mokytojai. Programoje dalyvavo poetai J. Graičiūnas, J. Strielkūnas, prozininkas J. Aputis ir "Literatūros ir Meno" vyr. red. pavaduotojas D. Šniukas.

ŽEMAITĖS LITERATŪRINĘ PREMIJĄ už geriausią 1968 m. prozos kūrinį kaimo tema laimėjo R. Kašauskas. Šią metinę premiją skiria rašytojos gimtinėje, Ušnėnų kaime, suorganizuotas jos vardo kolchozas.

LIETUVIŲ POEZIJOS ANTOLOGIJĄ "Vieniša jūra" 16.000 egz. tiražu išleido latvių leidykla "Liesma" Rygoje. Antologijon yra įtraukti poetai — A. Baltakis, A. Bernotas, V. Blažė, J. Degutytė, S. Geda, J. Macevičius, A. Maldonis, Just. Marcinkevičius, M. Martinaitis, E. Matuzevičius, E. Mieželaitis, V. Mykolaitis-Putinas, V. Reimeris, V. Rudokas, V. Šimkus, P. Širvys, J. Vaičiūnaitė, A. Venclova ir A. Žukauskas. Jų eilėraščius ir biografijas vertė grupė latvių poetų. Įvadinį straipsnį "Šių dienų lietuvių lyrika" parašė literatūros kritikas V. Kubilius. Leidinį apipavidalino latvis dail. G. Eleris.

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT — JANE $4.900 įmokėti, tik 8 metų senumo, mūrinis 6 kb. namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė ir vonia, 6% ilgalaikė skola, už mėnesio galima užimti.

WESTON — JANE, 5 kambariu atskiras mūrinis (bungalow) namas su garažu ir įvažiavimu, įrengtas rūsys. Prašoma kaina $25.900. Įmokėti apie $4.000. Arti susisiekimo ir krautuvių.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, $10.000 įmokėti. 12 dideliu kambariu, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, 3 virtuvės, 2 prausyklos. Geros pajamos.

PRINCE EDWARD Drive-Berry Rd. 4 butai po 2 miegamuosius; $25.000 įmokėti, 14 metų senumo, 4 garažai, vandens alyvos šildymas. Pirma skola tik iš 5% ir ilgam laikui.

WINDERMERE — BLOOR, $8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN, $9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,

$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 **Namų telef. 766-8479**

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:	MOKA:	
Pirm. 10-1.30 ir 4.30-7	už depozitus	— 5¼%
Antr. 10-1.30	už šėrus	
Treč. uždarytas	1968 m. išmokėta	5¾%
Ketv. 10-1.30 ir 4.30-7	IMA:	
Penkt. 10-1.30 ir 4.30-8	už asmenines paskolas	7½%
Šešt. 9-12	už mortgičius	7½%
Sekm. 9.30-1		

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ

$2.000 gyvybės drauda nemokamai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

RONCESVALLES — WESTMINSTER. 6 gražūs kambariai, mūrinis naujai atremontuotas namas. Moderni virtuvė, nauja prausykla. Garažas ir geras privažiavimas. Tik $3.500 įmokėti, atvira 10-čiai metų skola iš 8½%, galima tuoj užimti.

DUNDAS — BROCK. Mūrinis, atskiras, 10 kambarių, 3 virtuvės, naujai įrengtas šildymas, 2 prausyklos. Viena atvira skola. Vertas dėmesio, nes prašo tik $27.000.

BLOOR — HIGH PARK. 4 atskiri butai; atskiras, mūrinis, netoli parko ir susisiekimo. Tik $10.000 įmokėti, prašo $49.000. Vertas dėmesio pirkinys.

RUNNYMEDE — BLOOR. Naujos statybos, mūrinis, 6 dideli ir šviesūs kambariai, įrengtas rūsys, didelis sklypas. Garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti apie $12-15.000.

LAKESHORE RD. — NEW TORONTO. Gražių plytų modernios statybos 5 metų senumo keturbutis (fuorplex). Visa laiką išnuomotas, arti krautuvės ir susisiekimo. Prašo $59.000 su maždaug $15-18.000 įmokėjimu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

ARMADALE ST., $31.500 prašoma kaina; apie $10.000 viena ilgametė atvira skola; atskiras plytų namas, 6 kambarių, gerame stovyje, su dviem virtuvėm ir prausyklom, geras įvažiavimas iš priekio ir iš užpakalio (lane), geras rajonas, užbaigtas rūsys.

INDIAN GROVE, $6.000 įmokėti, viena atvira skola; 9 dideli kambariai, 2 prausyklos, 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, garažas; dabartiniu metu nuomojamas visas namas, gana pigus.

INDIAN GROVE—BLOOR, 13 kambarių didelis gražus namas su dideliu sklypu arti Bloor ir Dominion krautuvės, 8% skola.

WESTONE, $27.900 prašoma kaina, įmokėti apie $5.000, viena atvira skola su 8½% balansui; vienaaugštis (bungalow) su privačiu įvažiavimu ir garažu.

HUMBERSIDE AVE., $29.900 prašoma kaina, įmokėti apie $7.000, balansui viena atvira skola; trijų augštų plytų namas, 3 virtuvės, geros pajamos, geram rajone.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR — RUNNYMEDE, mūro, atskiras, pirmame ir antrame augšte po 5 kambarius ir prausykla, II augšte 2 dideli kambariai, atskiras 9 pėdų šoninis įvažiavimas ir 2 garažai.

ST. CLAIR — BATHURST, $8.000 įmokėti, mūro, atskiras, tikras 2 butų pastatas; prašoma kaina $32.000; liks viena atvira skola 10 metų.

HIGH PARK — RONCESVALLES, mūro, atskiras, 10 kambarių per 3 augštus, labai švarus ir jokių remontų nereikalingas, parduodamas prieinama kaina.

BLOOR — WILLARD, tik 6 namai į pietus nuo Bloor, 7 kambariai, 2 modernios virtuvės, prausyklos I ir II augšte, privatus 9 pėdų pločio įvažiavimas, gražus kiemas; namas gražiai išdekoruotas, nereigalingas jokio remonto.

Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Lietuvių Skautų Brolijos ir Seserijos vadovų bei vadovių sąskrydis Dainavoje. Laužo programoj dalyvauja Kanados skautės ir skautai
Nuotr. V. Bacevičiaus

PADĖKA

Mes buvom tie, kur ilgai vienas kito jieškojom.
Laimingi kartu, trumpu vieškeliu keliavom.
Viskas žydėjo ir žaliavo, gamta džiugino kiekvieną.
Tu išėjai su byrančiais žiedais, palikai mane vieną.
Tomai, ar tu jau negrįši, manęs nepaguosi,
Kai pilna širdžia skausmo už tave meldžiuosi?

Staiga mirus mano brangiam vyrui

A.A. T. TREČIOKUI,

nuoširdžiai dėkoju kun. P. Ažubaliui ir kun. J. Staškevičiui už atlaikytas šv. Mišias, Rožinį koplyčioje, palydėjimą į kapines. Taip pat dėkoju sol. V. Verikaičiui ir A. Simanavičiui už gražų giedojimą bažnyčioje. Mano gili padėka giminėms, draugams ir pažįstamiems už užuojautas, gėles, užprašytas šv. Mišias, už lankymą velionies laidotuvių namuose ir gausų dalyvavimą palydėjime į amžinojo poilsio vietą. Reiškiu didelę padėką karstanešiams. Ypatinga padėka E. J. Bukšaičiams ir mano sūnui J. Firavičiui, tvarkiusiems laidotuves, taip pat ponioms, prisidėjusioms prie paruošimo pusryčių.

Visiems nuoširdus ačiū —

Liūdinti O. TREČIOKIENĖ

SPORTAS

Detroito LSK Kovo ir Klevelando lietuvių klubo bendras turnyras įvyko birželio 8 d. Detroite. Dalyvavo 34 golfininkai. I v. laimėjo Pr. Čekauskas 84 smūgiais, II v. — I. Anužis 88, III ir IV v. pasidalino H. Bankaitis 91 ir R. Kezenius 91. Gerai sužaidė: A. Vėlavičius 92, A. Račka 92, A. Banys 94, V. Vaičaitis 96 iš Klevelando.

Susidomėjimas golfo sportu pastaruoju metu gerokai pagyvėjo — vienur įsisteigė nauji klubai, kitur — golfo sekcijos prie esamų sporto klubų. ŠALFAS Sąjunga įsteigė golfo komitetą, kurin įeina pirm. Algis Rugienius iš Detroito, Jonas Baris iš Čikagos ir Kostas Lukošius iš Toronto. Komiteto užduotis: 1. koordinuoti golfo veiklą Amerikos ir Kanados lietuvių tarpe, 2. steigti golfo klubus ir prie esamų sporto klubų golfo sekcijas, 3. sudaryti lietuvių golfo rinktinę prieš kitataučius, 4. aiškinti golfo taisykles bei jas nustatyti, 5. suruošti ŠALFAS S-gos pirmenybes. Komitetas pageidauja: 1. visus lietuvių kilmės golfininkus stoti į golfo klubus ar sekcijas; kur nėra klubų ar sekcijų, registruotis ŠALFAS S-gos golfo komitete 30717 Lund Dr., Warren, Mich. 48093, USA; 2. visus golfo klubus ir sporto sekcijas rinkti ar skirti golfo vadovus ir pristatyti juos golfo komitetui minėtu adresu, pranešti savo klubo ar sekcijos veiklos programas, kad komitetas galėtų visą golfo veiklą koordinuoti. Numatomos lietuvių golfo varžybos: liepos 13 d. Detroite uždaras, specialus DLSK Kovo turnyras Warren Valley Golf Course; liepos 27 d., Detroite vietos lietuvių atviras turnyras Rochester Golf Course.

AUŠROS ŽINIOS

Toronto mokyklų lengvosios atletikos pirmenybėse Gina Draudvilaitė pasiekė naują Toronto miesto rekordą 60 jardų bėgime — 7.6 sek.; Ilona Bubelytė išsikovojo I v. šuolyje į tolį 14'7" ir I v. šokime į augštį 4'8.5". Jaunesniųjų grupėje Lina Radžiūnaitė laimėjo I v. 60 j. bėgime, palikdama II-je vietoje Birutę Plučaitę.

Visi lengvaatlečiai raginami vykti į Prisikėlimo parapijos — "Aušros" stovyklą, kuri šiemet bus nuo liepos 20 iki rugpjūčio 3 d. Stovyklavietėje pagrindinai pertvarkytas sporto stadijonas ir stovyklos metu bus ruošiamasi Š. Amerikos baltiečių pirmenybėms. Vyresnio amžiaus pirmenybės įvyks Klevelande liepos 26-27 d., o jaunučiams — latvių stovyklavietėje netoli Hamiltono rugsėjo 7 d.

Aušros krepšinio kursai — stovykla įvyks rugpjūčio 23-30 d.

Lengvosios atletikos treniruotės vyksta kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį nuo 7 v.v. Parkdale gimnazijos stadijone.

1969 M. VASAROS MUZIKOS FESTIVALIS TORONTE

Toronto miesto taryba per parkų ir pramogų skyrių, drauge su Toronto Muzikų Draugija, remiama muzikos plokštelių pramonės fondo ir "Toronto Daily Star", praneša sekančią programą

LIEPOS 6 — 10 SAVAITEI

SEKMADIENĮ, LIEPOS 6		
2.30 v.p.p.	High Park	Ellis McLintock ir jo orkestras
2.30 v.p.p.	Kew Gardens	Generalinio gubernatoriaus kavalerijos orkestras. Svečias solistas — Peter Glenn
2.30 v.p.p.	Willowvale Park	Toronto įgulos artilerijos orkestras
5.30 v.p.p.	High Park	Vargonų rečitalis — Ronnie Padgett
7.30 v.v.	Earlscourt Park	Johny Lombardi programa
PIRMADIENĮ, LIEPOS 7		
8.30 v.v.	Ramsden Park	Kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras
8.30 v.v.	Greenwood Park	Kadriliaus šokiai—Angus McKinnon orkestras
ANTRADIENĮ, LIEPOS 8		
8.00 v.v.	Allan Gardens	Kanados karališkojo pulko orkestras
8.30 v.v.	Withrow Park	Kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras
TREČIADIENĮ, LIEPOS 9		
12.15 v.p.p.	Nathan Phillips Square	Pat Riccio ir jo orkestras
8.30 v.v.	Eglinton Park	Jack Denton ir jo orkestras
8.30 v.v.	Riverdale Park	Donna Marie Debold, Owen McBridge, Peter a. Sunny a. Co., M. C. — Ted. Mac Gillivray
8.30 v.v.	Monarch Park	Kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras
8.30 v.v.	Dufferin Grove Park	Kadriliaus šokiai—Angus McKinnon orkestras
KETVIRTADIENĮ, LIEPOS 10		
7.15 v.v.	Rennie Park	Vaikų teatras — "Aladdin"
7.30 v.v.	Forest Hill Memorial Park	Larry Dubin ir Big Muddys Dixieland, Ray Sikora Dixieland
8.00 v.v.	Nathan Phillips Square	Ellis McLintock ir jo orkestras
8.30 v.v.	High Park	Kadriliaus šokiai — Bob Scott ir jo orkestras
8.30 v.v.	Kew Gardens	Kadriliaus šokiai — Al Aylward ir jo orkestras

KING ARTHUR'S COURT MOTELIS

1501 Central Ave.

Hot Springs, Arkansas 71901, USA

Sav. Antanas Bertulis

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.
532-7733

1613 Dundas St. W. **Sav. R. Svasiulis**

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Stovykla Wasagoje prasideda sekmadienį, liepos 6. Tėvai prašomi nevežti vaikų šeštadienį, nes stovykloje dar nieko nebus. Sekmadienį stovykloje bus Mišios 11 val. ir po jų — stovyklos atidarymas.

Stovyklautojai prašomi nepamiršti atsivežti: asmeniškus reikmenis, rašymo priemones, muzikos instrumentą (kas turi), žygiui globėjų (sponsorių) lapą (kiek galima daugiau), gerą nuotaiką. **Nesivežti:** radijo aparatų, kortų, komikų, cigarečių, Stovyklon priimami ir neateitininkai nuo 7 iki 18 m. amžiaus. Papildomų informacijų kreiptis į V. Kolyčių tel. 534-5586 ar Z. Girdauską tel. 533-0342. Iki pasimatymo stovykloje!

Dainavoje vyksta ateitininkų moksleivių stovykla: prasidėjo birželio 23 d. ir baigsis liepos 6 d. Suvažiavo ateitininkai iš JAV ir Kanados — apie 130. Stovyklos vadovybė: kapelionas — kun. A. Saulaitis SJ, komendantas — A. Norvilas, muzikos mokytojas — F. Strolia, berniukų vadovas — P. Alšėnas, mergaičių — L. Gustainytė, vakarinės programos vedėja — E. Bradūnaitė, sporto vadovai — J. Juodėnas, R. Kryžanauskaitė, berniukų vad. padėjėjas — J. Oniūnas, mergaičių vad. padėjėja — J. Kuraitė, stovyklos sekr. — E. Razgaitytė. Stovyklą aplankė daug svečių, jų tarpe — kun. prof. St. Yla. Iš Toronto yra 18 stovyklautojų.

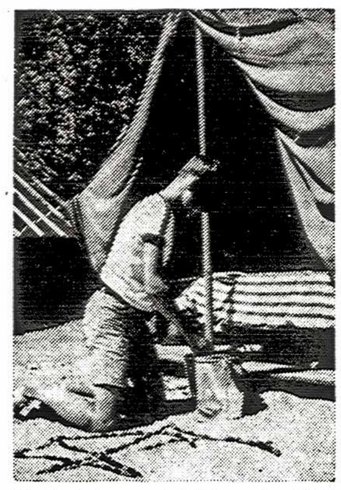

Ateitininkų moksleivių stovykloje Wasagoje. Jau laikas registruotis

Skautų veikla

● "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai nuoširdžiai sveikina sesę Ritą Narušytę ir ps. Juozą Karasiejų, sukūrusius lietuvišką šeimą. Jų vestuvėse birž. 28 d. dalyvavo daug skautų-čių.

● Kam dar trūksta stovyklinių registracijos lapų, tesikreipia į tuntininkus. Vienetuose registracija baigiama ir lapai su registracijos mokesčiu grąžinami per tuntininkus stovyklos registratoriams — M. Yčui, 25 Traymore Cres., Tor. 9, arba V. Sendžikui, 19 Bermuda Ave., Toronto 18. Paskubėkite, jei kas dar to reikalo nesutvarkė.

● Septintoji Romuvos stovykla truks 3 savaites. Pirmoji savaitė skirta jaunesniesiems skautams-tėms. Dvi kitos savaitės skirtos skautams-tėms. Bus įdomių naujovių, kaip lauko virtuvės ir skautiškas maisto pasigaminimas šalia reguliaraus maitinimosi bendroje virtuvėje. Į stovyklą atvažiuoja 50 Detroito skautų-čių, 25 iš Londono, 10 — Windsoro.

● Rugpjūčio 15 d. tam tikram skautų skaičiui bus galimybė aplankyti Winnipege rengiamą stovyklą. Tikslas — padėti stovyklauti pradedančiam vakarų Kanados lietuviškam jaunimui bei su juo susipažinti. Į tokią stovyklą važiuoti yra privilegija, nes važiuojantieji atstovaus Kanados lietuviams skautams. Dėlto kandidatai į tą stovyklą bus atrenkami pagal nustatytas sąlygas. Reikalaujama: kalbėti lietuviškai, turėti tvarkingą uniformą, sugebėti dainuoti arba pasirodyti prie laužo programose, būti stovyklavusiam septintoje Romuvos stovykloje. Vienetų vadovų pristatymu tokia atranka bus padaryta Romuvos stovykloje.

● Romuvos valdyba, kuri tvarko stovyklos ūkinius reikalus, praneša, kad dar trūksta šeimininkių šios vasaros stovyklai, ypač I ir II savaitei. Kviečiamos mamytės ir ponios įsijungti į talką savo vaikams padėti. Šeimininkės jokio mokesčio nemoka, dirba kas antrą dieną ir jų vienas šeimos narys-stovyklautojas atleidžiamas nuo stovyklos mokesčio. Kreiptis — s. I. Meiklejohn, tel. 291-1092.

● Birželio 21-22 d. Romuvoje buvo vykdomi naujų kelių pravedimo darbai, kuriuos prižiūrėjo s. G. Stanionis, ten savaitgalį praleidęs su sūnumi Edmundu.

● Prieš kurį laiką Toronto vadovams-vėms buvo išdalinti aukų lapai rinkti aukas dr. M. Anyso knygai "Žymiosios lietuvės moterys". Šiuos lapus su pinigais iki liepos 15 d. prašome persiųsti adresu: Dr. M. Anysas, 37 Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

● Šį šeštadienį, liepos 5 — visi į Romuvą! Tai didžioji priešstovyklinė talka! Laukiama bent po viena iš šeimos, kuri savo vaikus siunčia stovyklauti. Vykstantieji paskambina Romuvos k-to pirm. dr. J. Yčui, tel. RO 2-2221.

● Kas dar nežinotų, kaip nuvažiuoti į Romuvą, tesikreipia į ps. dr. J. Yčą tel. RO 2-2221. Yra išspausdinti specialūs žemėlapiai, kurių galima gauti. Ji prasideda liepos 6 d. Sudaryta patyrusi vadovybė. Bus dvi grupės — jaunesniųjų ir vyresniųjų.

Č. S.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTOR

VAKARUOSE 9 BUTŲ APARTAMENTAS, vandeniu šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie $12.000 pajamų į metus, prašo $30.000 įmokėti, lieka viena skola. Vos keliolikos metų senumo.

HIGH PARK, tiktai $4.900 įmokėti, tikras dvibutis, naujas šildymas, balkonai, viena skola balansui.

RUNNYMEDE — BLOOR, apie $6.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, netoli Bloor gatvės, prašoma kaina $27.900

JANE — ANNETTE, $5.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, vos keliolikos metų senumo, kvadratinis planas, privatus įvažiavimas, lietuvių mėgstama ir gausiai apgyvendinta vieta, prašoma kaina $25.000.

HIGH PARK — BLOOR, apie $6.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, vandens šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, didelis kiemas, netoli Bloor.

INDIAN ROAD — BLOOR, $8.000 įmokėti, 9 didelių kambarių atskiras stiprus mūrinis namas, priedo — saulės kambarys, yra net moderni vonia pirmame augšte, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, gražus didžiulis kiemas, visai netoli į pietus nuo Bloor gatvės, prašoma akina $39.900.

PRINCE EDWARD DRIVE — BLOOR, apie $10.000 įmokėti, gražus dviejų miegamųjų vienaaugštis, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina $31.500.

BLOOR ST. WEST, apie $10.000 įmokėti, puikus 6 kambarių vienaaugštis, Kalifornios stiliaus, labai platus didžiulis sklypas su daug medžių bei įvairių krūmų, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina $34.900.

HIGH PARK — RONCESVALLES, tikras dvibutis, puikiame stovyje, garažas su labai plačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo bei krautuvių. **MIMICO,** 5 butų pastatas maždaug 7 metų senumo, dviejų ir vieno miegamųjų, privatus įvažiavimas, geros statybos.

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454 Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5¼% už depozitus	7½% už asm. paskolas
5¾% už šėrus	7½% už mortgičius
6¾% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

BROCK — DUNDAS, $3.500 įmokėti, 2 miegamųjų vienaaugštis (bungalow), atskiras, moderni virtuvė, nauja šildymo krosnis, po namu pilnas rūsys; didelis sklypas, prašoma $17.900.

QUEEN — DOWLING, $4.500 įmokėti, plytinis 9 didelių kambarių namas, moderni virtuvė, šilto vandens šildymas, augštas rūsys, kuriame galima įrengti butą, keli namai nuo Queen gatvės.

QUEBEC — ANNETTE, $10.000 įmokėti, atskiras plytinis 9 šviesių kambarių namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas, vienas mortgičius balansui.

BLOOR — WEST MALL, $12.000 įmokėti, vienaaugštis (bungalow), plytinis, atskiras su pristatytu garažu, keturi miegamieji, viso 7 kambariai, alyva šildomas, kilimai, mortgičius iš 8% iki 1987 m.

PARKSIDE DR. — PARKDALE RD., $3.500 įmokėti, plytinis 7 kamkambarių namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos su šiek tiek baldų, vandens šildymas.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

GERIAUSIA MĖSA ir SKANUMYNAI

Pirkite moderniausiose, geriausios kokybės, europinio stiliaus, Š. Amerikos mėsos ir skanumynų krautuvėse

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS KRAUTUVĖSE

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. RO 6-4982

Yorkdale Shopping Centre 783-8866

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.

NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS

24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba

DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ

Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas 5-riems metams ir ilgiau

Tel. 362-5777.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165, Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373. Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai. Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI

mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyrų ir jaunimo moderni drabužių krautuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų drabužių. (MOD CONSERVATIVE FORMAL)

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE GULF SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. Tel. 535-9468 Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (liepos 1—7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Gulf

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltone skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia galite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

A.P. GARAGE

A. PAŠKEVIČIUS

laikinai persikėlė į

2264 DUNDAS St. W.

LE. 5-9130

(International Auto Body)

Towers — Loblaw's kiemas

Įvažiavimas tiesiai iš Dundas gatvės

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

SKAITYTOJAI PASISAKO

RUSIŠKASIS MESIANIZMAS

Labai tikslus buvo "TŽ" birželio 12 d. vedamasis apie sugrįžusį Muravjovą. Kad jis sugrįžo ir kad nūdienis Muravjovas daug piktesnis ir rafinuotesnis, negu caro laikų Muravjovas-korikas, kad jis turi ne vien tik kartuves, kietą širdį ir žiaurius pagalbininkus, bet ir tankus, modernius kitokius ginklus, — tą visi gerai žinome. Tai teko mums patiems pergyventi ir savo akimis baisias deportacijų scenas matyti. Bet mums daug įdomesnė tolimesnė vedamojo minčių dalis su klausimu: "Ir ko gi tasai Muravjovas (Sovietų Sąjunga — Pr. Al.) siaučia?" Įdomus ir atsakymas į tą klausimą, pateiktas taip pat klausimo formoj: "Ar jam neužtenka didžiųjų Rusijos plotų? Juk tie plotai jam net perdideli—yra dar daug tuščios erdvės, kurion veržiasi kiniečiai. Kodėl gi jam parūpo Lietuva, Latvija ir Estija, kur nėra jokių tuščių plotų? Reikia jam daugiau gyventojų? Bet juk tie 6 mil. pabaltiečių yra, palyginti, mažas būrys, kuris negali užpildyti nei tuščių Sibiro plotų, nei apginti nuo kiniečių grėsmės." (Taikli sarkazmo frazė — Pr. Al.). Tai vis labai aštrūs klausimai ir labai logiškai apgalvoti atsakymai. Vienok pati įdomiausia vedamojo vieta yra toji, kur atsakoma į klausimą, ko tas XX šimtmečio Muravjovas siekia, kur primenamas jame pabudęs senasis mesianizmas. Tai tikra tiesa. Mesianizmo nerealūs siekimai žavėjo rusus jau labai seniai. Prieš eilę metų apie tą rusiškojo mesianizmo "idea fix" rašė a. a. dr. Pranas Ancevičius Toronto dienrašty "The Globe and Mail". Nors jo straipsnis buvo įdėtas laiškų skyriun, bet ėjo per du dienraščio numerius. Dėl kaikurių užuominų, rašinį papildant, teko tada įsikišti atskiru rašiniu ir šias eilutes rašančiam. Ir manosios pastabos "The Globe and Mail" buvo atspaustos. Toji visa medžiaga angliškai skaitančią visuomenę supažindino su išsigalvota ir rusų įsivaizduojama mesianizmo idėja.

Žodis "mesijas" reiškia "pateptąjį", išganytoją. Tai didelės misijos vykdytojas ir augštų tikslų įgyvendintojas. Bet argi rusas tinka tokiai misijai? Anaiptol, ne! Jai netiko nei carinio laikotarpio rusas, nei juo labiau dabartinės raudonosios Rusijos bolševikas. Pas juos visą laiką trūko ir tebetrūksta visų mesijui reikiamų savybių: kultūros, civilizacijos, tvarkos pajautimo, išsiauklėjimo. Juk žinome, rusai caro laikais dėl apsileidimo, kultūros stokos vaikščiojo kiauromis kelnėmis (turiu galvoj rusų liaudį, ne "činovninkus" ar dabartinius partijos "aparatčikus"). Negeresni jie ir dabartiniuose kolchozuose. Ne be reikalo ir anekdotas byloja, esą neapsimoka "pavyti ir pralenkti Ameriką", nes amerikiečiai pamatytų rusų kiaurus užpakalius... Be to, mes rusus turėjome progą pažinti praktiškai nepriklausomybės laikais. Juk caras mums paliko nemažai rusų kolonistų, ypač apie Jonavą. O mes, būdami humaniški, jų neištrėmėm, nerepatrijavom į "matušką Rusiją", bet laikėme lygiateisiais piliečiais su lietuviais, nors jie mūsų gyvenime buvo rakštis.

Nežiūrint pasiektos nepriklausomoj Lietuvoj didžiulės pažangos, ypač žemės ūkyje, rusai kolonistai buvo susmukę, prasigėrę, žiemą ir vasarą dėvį sulopytus, dvokiančius kailinius, apžėlę barzdomis, nesikirpę — tikri šių laikų hipiai... Ot tau ir ruso mesianizmas! Ką gi su tokiu "mesianizmu" jie gali "išganyti" bei kokius pavyzdžius duoti, būdami patys nedidelės kultūros žmonėmis? Tiesa, dabar jie pakilo augštėliau išradimų technikoj ir, gailma sakyti, praturtėjo (žinoma, ne kolchozininkai, bet naujieji bolševikai kapitalistai — "aparatčikai") siųsdami "sputnikus" į erdves, gamindami raketas ir kt. Bet tai žymia dalimi padarė sugaudyti ir nuvežti Rusijon gabiausi vokiečių inžinieriai. Atominių bombų ir raketų planus jie išvogė iš Amerikos per savo šnipus. Gi pačių rusų, anot anekdoto, didžiausią išradėję Plotnikovą išradęs kitas rusas — Petrovas... Taigi, toks rusiškasis "mesianizmas"...

Pranys Alšėnas

ŠEIMOS DIENOS ŠEIMOSE

Švietimo ir Šeimos Metai — 1969 — paskelbti PLB valdybos. Ko tikimasi iš šių metų? Sustiprinti lietuvišką dvasią išeivijoj. Ugnis užsiliepsnoja, kai kas nors papučia. Šiais metais reikia visiems lietuviams gerokai papūsti, kad blėstanti lietuvybė užsiliepsnotų. Be visų viešų organizacijų ruošiamų pobūvių, kiekviena šeima turėtų ką nors konkretaus nuveikti šioje srityje. Suaugę lietuviai mėgsta sueiti, paūžti, išgerti, pakalbėti, vaikus nuvarius kitur, kad netrukdytų. Šiais metais tegul būna kitaip. Kiekviena šeima, turinti vaikų ar neturinti, galėtų susikviesti lietuviškų švenčių progomis visus gimines ar kaimynus ir jiems suruošti pobūvį, panašiai kaip anglai kanadiečiai daro savo vaikams gimimo dienos pobūviuose. Pagal turimų vaikų amžių turėtų būti ir atitinkami pobūviai — su vaišėmis, lietuviškomis programomis. Vieni vaikai gali pašokti lietuviškus šokius, kiti pagroti, padainuoti, padeklamuoti, lietuviškai paskaityti. Suaugęs jaunimas gali net padiskutuoti Lietuvos ir šių dienų jaunimo problemas su savo draugais, suaugusiais "seniais". Į tokius šeimų pobūvius, jei nėra savų vadovų, galėtų ateiti mokytojai ar kunigai. Mokytojai galėtų paruošti net tokių šeimų pobūvių programas. Lietuviškos organizacijos, parapijos mokyklos sielojasi lietuvybės stiprinimu. Visos šeimos ateikime į talką. Lėšos atsiras iš ruošiamų patiems sau pagerbti visokių sukaktuvių.

Pajudinkime naują lietuvybės stiprinimo vagą. **Jonas Karka**

PAVOGTI PAVEIKSLAI

Turbūt girdėjot apie lietų, kuris mano studiją (Australijoj) gerokai išplovė. Praradau nemažai paveikslų — pusiau ir visai užbaigtų. Tačiau dėl to paroda Macquarie galerijoj nenukentėjo. Nenukentės paroda ir Kanberoj (liepos mėnesį). Praėjusią parodą lankė daug žmonių. Lankėsi, teiravosi, pirko ir vogė paveikslus. Taip — vogė. Du paveikslus, matyt, kas nors taip pamėgo, kad neturėdamas pinigų nemokamai įsigijo. Aplamai, paveikslų vagys mėgsta mano kūrybą. Per paskutinius ketverius metus pavogė keturis paveikslus, o prieš 17 metų iš draugo stalčiaus pavogė visą aplanką, kuriame buvo apie 20 mano piešinių ir akvarelių. Visa kolekcija! Šitų paskutinių pavogtų darbų ypatingai gaila, nes jie yra nariai cikluose, kurie iš viso sudaro 172 paveikslus. **Leonas Urbonas**

GARSĖJAM VAIDAIS IR DARBAIS

(Atkelta iš 2-ro psl.)

narių iškeltais klausimais. Atkreiptas dėmesys, kad dar yra daug lietuvių, aktyviai nepriklausančių Bendruomenei, jieškota kelių juos pritraukti. Ryžtasi baigti bergždžius ginčus ir kaupti jėgas pozityviems darbams. Reikšta nuomonė, kad gausus dauginamasis biuletenių ir organizacijų bei klubų, kuriems priklauso vis tie patys asmenys, nėra sveikintinas reiškinys.

Gimnazijos parkė

Į suvažiavimo programą buvo įtrauktas direktoriaus pranešimas, tačiau jis vyko po posėdžių uždarymo, kuris buvo atliktas pirm. Valiūno žodžiu ir Tautos himnu. Direktorius kalbėjo Romuvos parke ne tik posėdžiavusiems Bendruomenės veikėjams, bet ir dideliam skaičiui pačios gimnazijos sukviestų svečių. Norėta šia proga pagausinti naujų mokinių skaičių sekantiems mokslo metams. Savo kalboje dir. Vincas Natkevičius aiškino lietuviškosios gimnazijos pajėgumą ir vertingumą; kalbėjo apie naujo bendrabučio statybos planus, kvietė visus lietuvius leisti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją. Kad kalba būtų patrauklesnė, moksleiviai parodė, ka jie gali. Muzikos mokytojo Kazio Motgabio diriguojamas mišrus choras padainavo eilę lietuviškų dainų, mergaičių bendrabučio vedėjos ir mokytojos Elizos Tamošaitienės šokėjai pašoko 5 tautinius šokius, o jos paruoštos Romuvos raganėlių ratelio mergaitės su talkininkais išpildė eilę pačios mokytojos sukurtų linksmų - modernių šokių, kaip jaunystės ritmą, kaminkrėčius ir t. t. Neapsileido ir sportininkai. Mokytojo Gerhardo Bauro išlavinti, mažieji krepšininkai rodė savo galią krepšinio rungtynėse, o didesnieji laimėjo tinklinį prieš mokytojus. Užbaigai dar buvo parodyti Joninių papročiai su įvairiais žaidimais, įspūdingu laužu, vainikėlių plukdymu, kolektyviniu rūtų laistymu ir t.t. Šiai daliai vadovavo mokytojai Alfonsas Krivickas ir Fricas J. Skėrys.

Birželio penkioliktoji

Sekmadienis buvo skirtas paminėjimui lemtingųjų lietuvių tautos įvykių — tragiškų ir didvyriškų. Paraleliai buvo laikomos pamaldos evangelikams (rūmuose) ir katalikams (parke). Evangelikų pamaldoms vadovavo mokyt. Fricas J. Skėrys, pasakydamas programai pritaikintą turiningą pamokslą. Katalikams pamaldas laikė kun. Bronius Liubinas. Savo pamoksle jis pabrėžė reikalą budėti, vertinti kiekvieną žmogų ir pasitikėti Dievu. Maldose buvo prisimintas tą dieną JAV-bėse priėmęs vyskupo šventimus prel. dr. Antanas Deksnys, kurio darbo laukas apims ir Vokietijos lietuvius.

Senojo bendrabučio salėje dir. Vincas Natkevičius skaitė paskaitą apie lietuvių tautos laisvės kovas. Medžiagą sėmė iš Daumanto "Partizanų už geležinės uždangos". Ypač pabrėžė lietuviuose per istorijos eigą giliai įsispaudusį laisvės troškimo bruožą. Partizanų judėjimas išryškino lietuvių idealistinį principingumą ir parodė, kad dvasinės vertybės statomos augščiau už medžiagines. Visos iškilmės ar, geriau sakant, darbai baigti gimnazistų tėvų susirinkimu, kuriam vadovavo Ričardas Tendzegolskis. **ELI**

KANADOS ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

iki 80.000. Apkarpyti bus ir atsarginiai daliniai, o taip pat ir civiliai tarnautojai šioje ministerijoje, kur jų dabar yra 38.000. Dalį karinių bazių teks uždaryti. Šių priemonių verčia imtis premjero P. E. Trudeau nutarimas užšaldyti krašto apsaugos metinį biudžetą $1,8 bilijono ribose sekantiem trejiem metam. Pakeitimų detalės bus paskelbtos rugpjūčio 1 d.

J. Chretien, ministeris indėnų reikalams, supažindino federacinio parlamento narius su reformomis, kurios yra planuojamos įgyvendinti per penkerius metus. Jos panaikins išskirtines indėnų teises, vyriausybės sutartis su indėnais ir leis jiems parduoti savo dabartinius rezervatus. Lig šiol federacinė vyriausybė indėnams padengdavo mokslo išlaidas universitetuose, parūpindavo nemokamą sveikatos apsaugą, advokatus teismuose, neimdavo mokesčių už pajamas rezervatuose, teikdavo finansinę paramą namų statybai. Šių lengvatų dabar bus atsisakyta, nes 260.000 Kanados indėnų norima sulyginti su kitais piliečiais. Parama jiems bus teikiama tik būtinais atvejais, kaip ir kitiems kanadiečiams. Atrodo, šių reformų tikslas yra panaikinti rezrvatus, kurie buvo tapę indėnų getais ir trukdė jų įsijungimą į augštesnio lygio gyvenimą. Užuot ėmęsi iniciatyvos savo būklei gerinti, indėnai sėdėdavo rezervatuose ir skųsdavosi permaža finansine parama. Visos valdžios pastangos atsidauždavo į indėnų abejingumą, nenorą imtis darbo, siekti mokslo. Privilegijų panaikinimas juos privers susirūpinti ateitimi.

Metropolinio Toronto taryba patvirtino planą, kurio dėka pensininkai miesto tramvajais, požeminiais traukiniais ir autobusais galės važinėti už pusę kainos. Tokius leidimus numatoma išduoti tik tiems pensininkams, kurie gauna senatvės pensijos papildą kaip neturintys kitų pajamų. Šia lengvata taipgi galės naudotis 65 metų amžiaus sulaukę imigrantai, negaunantys pensijos, jeigu jų sveikatos ir ligoninės draudą padengia Ontario provincija. Planą tikimasi įgyvendinti iki š.m. rugpjūčio 15 d. TTC bendrovei pusę pensininkų bilietėlių išlaidų turės padengti Toronto miestas iš savo iždo.

Ontario vyriausybė paskyrė $50 milijonų antriesiems mortgičiams, kurie bus duodami perkantiems namus ar butus pagal HOME planą. Šių pastatų vertė negali peržengti $19.000. Kadangi Toronte vidutinio namo kaina dabar jau yra apie $30.000, torontiečiams iš valstybinių mortgičių nedaug tebus naudos, išskyrus tuos atvejus, kai statybininkai laikysis HOME plano. Tačiau tokių pigių pastatų skaičius bus ribotas. Jų būsimieji savininkai galės gauti pirmąjį 75% namo ar buto vertės mortgičių iš privačių bendrovių, o 20% antrąjį mortgičių — iš Ontario provincijos. Įmokėti reikės tik 5% pastato vertės. Abu mortgičiai bus išduodami 35 metams. Jų palūkanos negalės peržengti NHA nustatytos ribos, kuri dabar yra apie 10%. Šiuo metu už antrąjį mortgičių privačios bendrovės ima iki 15%. Taigi, įvedimas 10% abiem mortgičiam sumažins pirkėjo išlaidas. Naujasis planas betgi leis NHA valstybinei agentūrai padidinti nuošimčius už abu mortgičius, kai pinigo vertė sumažins infliacija. Anksčiau tokios palūkanų pataisos paimtiems mortgičiams nebuvo leidžiamos iki jų galutinio termino. Už juos buvo atsiskaitoma pradinėmis palūkanomis.

Sardinijoj

Sardinijos saloje siaučia banditizmas. Italijos vyriausybei tai sudaro opią problemą. Turistams lankymasis pavojingas, bet turizmo agentūros reklamuoja:

— Aplankykite Sardiniją ir Orgose! Pamatysite kapines, kuriose yra palaidoti geriausieji Sardinijos banditai.

Kodėl?

Priežastis, dėl kurios susikrimtimas užmuša daugiau žmonių, negu darbas yra ta, kad daugiau žmonių kremtasi, negu dirba.

Meilės įrodymas

Poniutė apsipylė ašaromis:

— Tai baisu. Aš nepakelsiu, — ji skundėsi vyrui. — Gydytojas prirašė man suplonėjimo kursą, o tu nenori duoti pinigų jam apmokėti.

Vyras: — Aš tiek tave myliu, jog nė vienos tavo uncijos nenoriu nustoti.

Mokytojas ir mokinys

Mokytojas: — Sakyk, Melvin, ką darė Cezaris, kai Brutas jį perdūrė?

Mokinys: — Jis nieko nedarė, tik sušuko "Ouch!"

ŠYPSENOS

Juos painioja

Kai laidojo I. Krylovą (1795-1844), valdininkas paklausė:

— Sakykite, ką čia laidoja?

— Švietimo ministerį, — atsakė.

— Negali būti. Nejaugi mirė grafas Uvarovas?

— Ne Uvarovas, bet Krylovas.

— Bet Krylovas juk rašo pasakėčias, o ministeris yra Uvarovas.

— Juos painioja; tikrasis švietimo ministeris buvo Krylovas, o pasakėčias rašė Uvarovas savo pranešimuose apie liaudies švietimą Rusijoje..

Gomulkos širdis

Nūdien Lenkijoj kalbama, kad davimas širdies perkėlimo operacijai nėra nei afrikiečių, nei amerikiečių išradimas. Esą Gomulka savo širdį jau prieš 35 metus atidavęs Stalinui...

Seni klausimai

Kartą amerikiečių fiziką Robertą Oppenheimerį paklausė, ką jis galėtų papasakoti apie Einšteiną.

— Tai buvo tada, kai mes abu dirbome Princetono universitete dėstytojais. Egzaminų išvakarėse aš paklausiau Einšteiną, ar sunkūs bus jo klausimai.

— Jokiu būdu, — atsakė reliatyvumo teorijos kūrėjas. — Aš pateiksiu lygiai tokius pat klausimus, kaip praėjusiais metais.

— Jeigu taip, tai jūs gausite lygiai tokius pat atsakymus.

— Klystate, kolega, — šypsodamasis atsakė Einšteinas. — Teisingi atsakymai į tuos pačius singi atsakymai į tuos pačius klausimus turi būti kiti, nes per šiuos metus mokslas padarė didelę pažangą. **Parinko Pr. Alš.**

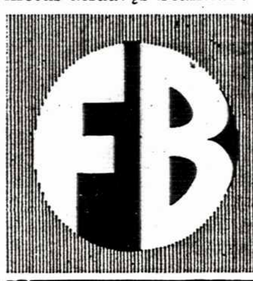

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED & REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington (PRIE SIX POINTS PLAZA)

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.

Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.

Pagal susitarimą.

Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.

Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

421 Roncesvalles Ave.

Toronto - Dominion Bank pastate II aukštas — įėjimas iš Howard Park Ave.

Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

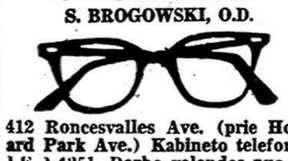

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

DRAUDIMO AGENTŪRA

AL DUDA

Telefonas 769-4131 arba 769-4612

2231 Bloor Street West — Bloor prie Runnymede

Komercinio, privataus turto ir automobilių draudimas

Finansavimas — Bonds — Mortgage garantijos.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Vasarai prasidėjus, lietuvių vasarvietėje Springhurste pagyvėjo gyvenimas. Praėjusį sekmadienį 10 ir 11 val. pamaldose Gerojo Ganytojo stovyklavietės salėje dalyvavo daug žmonių. Po 11 val. pamaldų atšvęsti Joninių atlaidai ir Petrinės stovyklavietėje. Kat. moterų draugijos iniciatyva gausūs svečiai buvo pavaišinti stovyklavietės aikštėje ir pastate. Oficialiąją dalį pravedė par. tarybos pirm. inž. H. Lapas ir moterų dr-jos pirm. V. Ottienė. Nuoširdi padėka abiejų parapijos kunigų už jaukų pobūvį ir vaišes skyriaus moterims ir visoms įsijungusioms ponioms.

— Šį sekmadienį pamaldos Springhurste 10 ir 11 val. Dešimtos valandos pamaldos skiriamos Gerojo Ganytojo stovyklautojams, kurie pradeda stovyklavimą šį savaitgalį.

— Šis penktadienis yra liepos mėnesio pirmasis. Pamaldos penktadienio vakarą 7.30 v.

— Šv. Jono Kr. šventės proga užprašytos pamaldos už Šv. Jono Pašalpinės Draugijos mirusius narius ir už a.a. Petrą Alekną.

— Šį šeštadienį tuokiasi Raimundas Punkrys su dr. Liuda Kuolaite.

— Šią savaitę išliejami Šv. Jono lietuvių kapinėse pamatai naujiems paminklams.

— Šį šeštadienį, 7.30 v.r., gedulingos Mišios už Oną Burneckienę, mirusią Lietuvoje. Mišias užprašė draugės kaip užuojautą Anelei Gatveckienei, velionės sesutei.

GEROJO GANYTOJO STOVYKLA prasideda šį šeštadienį, liepos 5. Vadovaus M. Duliūnas ir V. Staškevičius. Berniukų vadovai: Vikt. Kaknevičius, J. Govėdas, A. Valiulis; mergaičių vadovės — A. Aušrotaitė, B. Aušrotaitė, R. Underytė. Šeimininkės: p. Žukauskienė, p. Juzėnienė ir p. Underienė. Kapelionas — kun. J. Staškevičius. Visi dar neužsiregistravusieji stovyklautojai prašomi iki penktadienio vakaro registruotis Šv. Jono par. klebonijoje tel. EM 4-7646, o nuo šeštadienio ryto — Gerojo Ganytojo stovykloje, RR3, Stayner, Ont., tel. 112-705-428-5383. Stovykla truks 3 savaites: liepos 5-27 d. Kainos: 1 stovyklautojui už sav. — $20, 2 sav. — $35, 3 sav. — $50; 2 stovyklautojams iš šeimos už 1 sav. — $35. 2 sav. — $60, 3 sav. — $85; 3 stovyklautojams iš šeimos už 1 sav. — $40, 2 sav. — $75, 3 sav. — $105. Vykstant stovyklon reikia pasiimti pagalvę, antklodę, porą paklodžių arba miegmaišį, paprastų, stovyklinių - sportinių drabužių šiltoms dienoms ir vėsiems vakarams ir šventadieniška aprangą sekmadieniams. Kas turi, būtų gera, kad atsivežtų muzikos instrumentus, piešimo reikmenis ir vieną kurią savo mėgstamiausią eilėraščių ar apysakų knygutę. Valgiui indų bei įrankių atsivežti nereikia.

Krepšininkų stovyklai Gerojo Ganytojo stovyklavietėje daromi patobulinimai ir įvedamas aikštelių apšvietimas. Stovyklos komendantu sutiko būti hamiltonietis Jonas Bulionis. Stovykla prasidės liepos 26 d. ir truks 5 savaites.

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Pranui Valaičiui, artimuosius giliai užjaučiame. Velionis palaidotas birž. 26 d.

— Mišios: trečiadienį, 7.30 v. — už a.a. Mykolą ir Algirdą Slapšius, užpr. p. Petrauskų; 8 v. — už a.a. Myk. Slapšį, užpr. p. Slapšienės; sekmadienį, 9 v. — tretininkų intencija.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Mišios, išpažintis ir Komunija — 7 ir 8 v. ryto ir 7.30 v. vak. Ligoniai Komunija aprūpinami iš anksto susitarus.

— Mėnesinė rinkliava par. skoloms sumažinti — šį sekmadienį.

— Tretininkų mėnesinio susirinkimo šį sekmadienį nebus.

— Kun. B. Jurkšas, T. Benediktas ir T. Paulius yra išvykę atstogų. T. Ambrozijus šį šeštadienį išvyksta kapelionauti į ateitininkų stovyklą. Parapijoje lieka T. Placidas ir T. Rafaelis.

— Renkami žaislai neturtingiems Toronto vaikams. Kurie turi nebenaudojamų, bet dar pakankamai gerų žaislų, prašomi juos pristatyti į par. raštinę. Žaislai bus perduoti katalikų jaunimo organizacijai Youth Corp.

— Kviečiame visus tėvus savo vaikus ir jaunimą registruoti ir leisti į stovyklas. Toronte jų pasirinkimas yra gausus, išlaidos — nežymios, nauda — labai didelė.

— Nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai jaunavedžiams Juozui Karasiejui ir Ritai Narušytei.

K.L.K. Mot. Dr-jos Prisikėlimo skyrius birželio 22 d. turėjo narių ir jų šeimų iškylą į dr. A. ir V. Lukų vasarvietę "Alvą". Nors dangus ir neatrodė labai giedras, bet dalyvių susirinko netoli 80. Labai jauki aplinka ir vaišingi šeimininkai visus maloniai nuteikė ir pasijutome kaip namuose. Pasistiprinusios dešrelėmis, kava ir pyragais, šeimininkės vadovaujamos apkeliavome didelę dalį jos nuosavybės bei apžiūrėjome bebrų užtvanką. Prie vasarnamio A. Čižikas visą laiką mus linksmino įrekorduota pramogine muzika. Linksmai krykštavo didokas vaikų būrys, žaisdamas įvairius žaidimus. Į pavakarę aplankė mus ir sk. dv. vadas Tėv. Placidas. Iškyla nusitęsė iki vėlyvo vakaro. Skyr. valdyba ir narės yra labai dėkingos dr. A. ir V. Lukams už suteiktą retą progą gamtoje praleisti sekmadienio popietę. **B.D.**

Vyta Liuimaitė ir Osvaldas Kušneraitis susituokė birželio 14 d. Prisikėlimo bažnyčioje. Juos palydėjo pamergės: Rūta Liuimaitė, jaunosios sesuo, Rovena Kušneraitytė, jaunojo sesuo iš Niujorko, Roma Gineitytė iš Dayton, Ohio, Kristina Kruminaitė iš Toronto ir svočia Irena Dvilaitytė-Repšienė iš Findlay, Ohio; pabroliai: Vidas Augaitis, Arūnas Šlekys, Jonas Slivinskas, Viktoras Vasis ir svotas Antanas Dūda, visi iš Toronto. Koncelebracinėse Mišiose jungtuvių apeigas atliko Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM, o progai pritaikytą žodį tarė svečias iš JAV kun. V. Katarskis. Mišių metu vargonavo kun. B. Jurkšas ir smuikavo Stp. Kairys. Vestuvinės vaišės įvyko Holiday Inn, dalyvaujant gausiam būriui gimínių, draugų ir pažįstamų. Vakaro oficialiajai daliai sumaniai vadovavo K. Rusinas, o gausus jaunimas kėlė nuotaiką lietuviškomis dainomis. Jaunajai porai linkime šviesaus gyvenimo ir sėkmės — Vytai dėstant anglų kalbą Šv. Juozapo gimnazijoje Islingtone, o Osvaldui — tęsiant verslo administracijos studijas.

Dalyvis

Antanas Strakauskas iš Sudburio igojo savaitgalio proga lankėsi Toronte. Ta proga aplankė ir "TŽ" redakciją. Jis yra "TŽ" rėmėjas ir vizito proga paaukojo $10.

ATITAISYMAS. Aprašant inž. V. Sičiūno ir T. Girdzijauskaitės sutuoktuves "TŽ" 24 nr. įsibrovė netikslumas. Ten parašyta: "Karo metu, tėvui pasitraukus į vakarus, maža Tyrūnė liko pas sirguliuojančią motiną". Paaiškėjo, kad tėvas pasitraukė į vakarus 1944 m., o Tyrūnės motina buvo mirusi 1942. V. 10. Iki pasitraukimo pats tėvas rūpinosi Tyrūne. Vėliau ją globojo teta. Atsiprašome už netikslumą.

Laimos Švėgždaitės didoką nuotrauką įdėjo "The Telegram" birželio 5 d. laidoje universiteto baigimo proga. Ji baigė humanitarinių mokslų fakultetą bakalauro laipsniu. Po nuotrauka pažymėta: "A pretty girl looks even better when she's got that graduation feeling..."

Kredito Kooperatyvo "Parama" š.m. gegužės 31 d. balansas pasiekė $3,702,590.00, t.y. per penkis mėnesius paaugo $497,089.00. Per tą patį laikotarpį atskiros balanso pozicijos padidėjo: depozitai ir šėrai $432,674,00; paskolos ir mortgičiai $301,135.00. Atskaičius visas išlaidas, pelno susidaro $30,385.91. "Parama", nežiūrint finansinių svyravimų, auga ir stiprėja. Esant tokiai padėčiai, "Paramos" valdyba nutarė nuo š.m. liepos 1 d. įvesti dvejų metų terminuotų indėlių sąskaitą iš 6¾%. Šios santaupos mirties atveju nebus apdraudžiamos ir įpėdiniai negaus draudos premijos. Smulkesnių informacijų teirautis "Paramos" raštinėje. "Paramos" raštinė liepos ir rugpjūčio mėnesių šeštadieniais bus uždaryta. **Vedėjas**

"The Globe a. Mail" birželio 26 d. laidoje plačiai aprašo teisminę bylą Windsore, kurioje minimas ir Bernardas Kudzmavičius. Jo restorane š.m. balandžio 5 d. įvyko nelaimė, kurioje žuvo M. Thomas. Savininkas bylos pradžioje buvo laikomas atsakingu už tą nelaimę, bet vėliau kaltinimas buvo sušvelnintas ir pakeistas į netyčinį nusikaltimą. Su tuo sutiko ir kaltinamasis.

TORONTO ŠALPOS GRUPĖ "DAINA" paskutiniame prieš vasaros atostogas susirinkime apsidžiaugė kartūnų baliaus sėkme, prie kurios prisidėjo skautai, susilaikę nuo išvykos, gausūs dalyviai ir talkininkai. Bufetą globojo: J. Jasinevičius, V. Dagilis, M. Pikė. Vieną premiją už gražiausią suknelę paaukojo St. Yokubynienė. Fantus aukojo: V. Margio Drug Store, Mohawk Furniture, Parkside Meat Market, European Meat Market; asmeniškai — J. Augienė, A. Šarūnienė, M. Valiulienė, I. Juškevičienė, E. Jankutė, E. Abromavičienė, G. Bakevičienė, E. Kripienė, V. Štuikienė, E. Javienė, L. Morkūnienė, G. Kuzmienė, M. Tamošiūnienė, M. Pocienė ir Tonis Variety Cigar Store; po $10: M. Pocienė, Vl. Sližienė, dr. A. Valadka, J. Gustainis, sav. Litho-Art firmos, A. Valadkienė; po $5: A. Sungailienė, J. Pacevičienė, dr. J. Meiluvienė, dr. A. Pacevičius, G. Lapienė, J. ir M. Tamošiūnai, dr. J. Yčas, A. Žalkauskaitė, J. ir L. Novogrodskiai, U. Yauniškienė iš Winnipego; po $3: D. Gruodienė, A. Valienė, O. Kirvaitienė; po $2: N. Pečiulytė, M. Traškevičienė, I. Juškevičienė, M. Valiulienė, E. Kripienė, p. Dambaras; po $1: L. Jankutė, A. Dženkaitienė. Visiems dainiečių nuoširdus lietuviškas ačiū. Nors dainietės yra nutarusios savo narėms nedėkoti, bet daro išimtį V. Moklickaitei, surinkusiai aukų $60. Jos pareigingumą "Daina" labai vertina. Dėkojame Tėvams pranciškonams už dėmesį senelių šalpai.

Paskutiniame susirinkime "Dainos" valdyba buvo įgaliota pasiųsti seneliams ir ligoniams vasaros atostogų proga dovanėlių — šeimoms po $10, gausesnėm šeimom — po $15, pavieniams po $5 ir prieglaudose po $3. Be to, valdyba patenkins atsiradusius prašymus per tris vasaros mėnesius. Dėkingos esame V. Jasinevičienei už gražų priėmimą ir jos brolienei P. Abromaitienei, kuri talkino vaišėse, dalyvavo susirinkime ir įsirašė į "Dainos" nares. Sveikiname. Visiems "Dainos" rėmėjams ir mūsų narėms linkime malonių vasaros atostogų. Rudenį pirmas susirinkimas įvyks pas M. F. Yokubynienę. **V-ba**

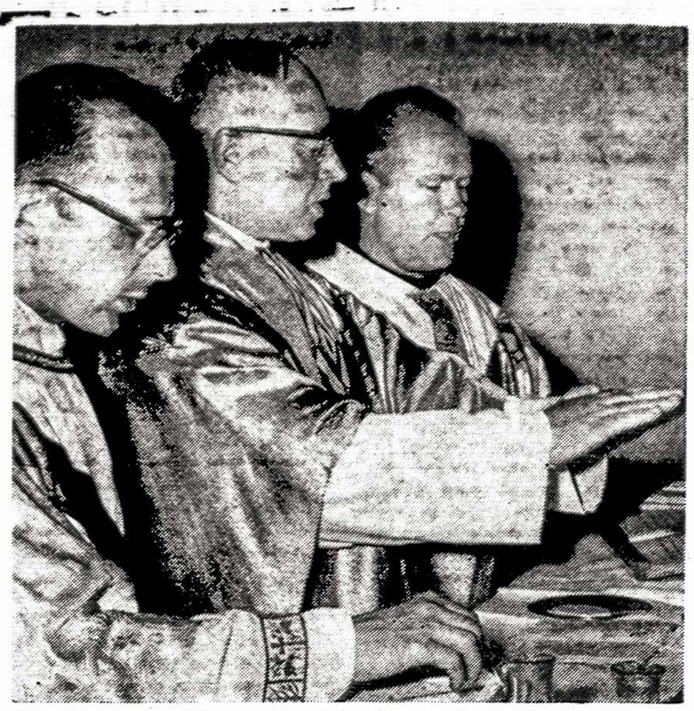

Kun. Matas Jarašiūnas (viduryje), baigęs teologiją Romoj, laiko primicines Mišias Toronte. Koncelebruoja kun. J. Staškevičius ir kun. Rafaelis Šakalys, OFM. Nuotr. St. Dabkaus

KLB švietimo komisijos narei

LAIMAI SENKEVIČIENEI,

jos *MAMYTEI* mirus,

nuoširdžiausią užuojautą reiškia —

KLB švietimo komisija

Mylimai **MAMYTEI** mirus,

LAIMĄ SENKEVIČIENĘ bei jos šeimą

nuoširdžiai užjaučia —

Z. K. Lembertai
O. K. Asevičiai

SĖKMINGAI PRAĖJO KARAVANAS

Tautinių grupių dienos, pavadintos karavanu, Toronte birželio 26-30 praėjo labai sėkmingai. Apie 30 grupių įrengė savo salėse tautinius paviljonus su tautodailės parodomis, muzikinėmis programomis, valgiais, gėralais. Jau pirmąjį vakarą paviljonus aplankė 20.000 asmenų. Didžioji spauda plačiai garsino paviljonus, neaplenkdama ir lietuvių "Vilniaus". Ypač gausiai lankėsi žmonės savaitgalio vakarais. Lietuvių "Vilnių" Prisikėlimo salėje aplankė per visus vakarus apie 2000 asmenų. Jie domėjosi gražiai paruoštu tautodailės stalu, jaunųjų dailininkų paroda, menine programa, ypač valgiais, kurie buvo įrašyti karavano valgių sąraše. Visi patiekalai liko išpirkti iki paskutinio gabaliuko. Meninę programą ketvirtadienio vakare atliko Stp. Kairio vadovaujamas kanklių, skudučių ir birbynių ansamblis, R. Narušytės tautinių šokių grupė "Gintaras". Programa buvo kartojama kas 30 minučių. Ją paįvairino ir anglų dainininkų grupė, sudaryta Folk Art Council iniciatyva. Ji koncertavo visuose paviljonuose. "Vilnių" aplankė visa eilė žymių svečių: min. J. Yaremko, parlamento atstovas dr. St. Haidasz, miesto tarybos narė p. Campbell, Folk Art Council direktorius L. Kossar ir kt. Žodžiu, "Vilniaus" paviljonas, įrengtas KLB Toronto apylinkės valdybos, gana plačiai pagarsino lietuvių vardą. Apylinkės valdybos pirm. L. Švėgždaitė, kuriai teko daugiausia rūpintis lietuvių paviljonu, pareiškė pasitenkinimą pasiektais rezultatais, nors apgailestavo, kad susilaukė mažokai talkos iš savo tautiečių pusės. Ypač nukentėjo meninė programa, kuri dėl ilgojo savaitgalio ir kitų priežasčių negalėjo būti pilnai atlikta. Kiek galima spręsti iš spaudos, karavano lankytojai bene daugiausia domėjosi valgiais ir gėralais. Imponavo tokie puikūs kepiniai — ežys, ąžuolo kelmas ir kt. "The Telegram" reklamavo net specialius paviljonų receptus. Į jų tarpą buvo įjungta ir "Laimos vasaros sriuba". Aplamai, karavano idėja pasirodė gana populiari ir netgi pelninga. Tik jai reikėtų daugiau kultūrinio bruožo, mažiau komercinio. Be to, nevienai grupei, neišskiriant ir lietuvių, reikėtų stipresnio pasiruošimo. Irengiant lietuvių paviljoną, ypač pasidarbavo jaunoji karta.

PADĖKA

Suruošusiems 20 metų vedybų sukakties pobūvį nuoširdžiai dėkojame už gražius sveikinimus, linkėjimus ir taip brangias dovanas: Tėvui R. Šakaliui, OFM. Z. O. Girdauskams, A. I. Pūkams, J. J. Šarūnams, A. E. Žemaitaičiams, A. V. Grybams, A. E. Banyliams, P. O. Vežauskams, A. M. Radžiūnams, Vl P. Gulbinams. J. F. Cicėnams, V. Biržiečiui, P. Skablauskui, P. M. Pivoriūnams, V. M. Lapinskams, A. V. Lapaičiams, J. V. Bilkiams, T. M. Savickams.

Visa tai liks ilgai mūsų širdyse. Dar kartą ačiū —

Kazys ir Marytė Janeliūnai

DĖKOJAME

Kun. A. Saulaičio pirmųjų Mišių Toronte iškilmių komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie tos šventės surengimo ir pasisekimo. Ypatinga padėka ponioms, atnešusioms pyragus ir savo darbu padėjusioms salėje. Nuoširdus ačiū visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie šios gražios šventės surengimo.

Organizacinis komitetas

PADĖKA

Už suruoštą mums staigmeną 20 metų vedybinės sukakties proga, už gražias dovanas, vargą bei rūpestį nuoširdžiai dėkojame: p.p. J. E. Benečiams, L. T. Zaleskiams, A. Z. Urbonams, J. B. Barysams, J. P. Barakauskams, H. L. Sukauskams, S. O. Pranckūnams, A. E. Geldučiams, V. V. Duobaičiams, A. A. Juciams, N. G. Juknevičiams, R. P. Tumpams, J. O. Kirvaičiams, svečiams iš Lietuvos — dr. A. Saunoriui ir R. Saunorytei, P. B. Butvilienei, P. L. Pocienei, P. J. Saunorienei, P. M. Šimanskiui, L. Aleknai, P. V. Jasinevičiui. Dar kartą neužmirštamas ačiū —

Petras, Sofija Styra

Toronto LSK Vytis Gerojo Ganytojo stovyklavietėje ruošia

KREPŠININKŲ STOVYKLĄ

Ji prasidės liepos 26 dieną ir truks 5 savaites.

Krepšininkų pratyboms vadovaus žinomas Š. Amerikos lietuvių krepšininkas **P. Čekauskas.** Registracijos reikalu prašoma kreiptis pas **J. Nacevičių, 168 Delaware Ave., Toronto 173,** arba **M. Duliūną, 162 Rusholme Rd., Toronto 4.**

ĮVAIRIOSE LIGONINĖSE atlikęs praktiką ir baigęs ligonių priežiūros bei praktiškos medicinos kursą **B. NAUJALIS** vėl reguliariai priima pacientus **SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 3-8008.**

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. TEL. 535-4724.

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Parduodamas nepasterizuotas medus
IŠ NUOSAVO BITYNO ĮVAIRIAIS KIEKIAIS.
Skambinti tel. 534-0563
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus
923-7194. Sav. A. Čeponis

ATLANTIC valgykla
1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKI PATIEKALAI
NAUJI SAVININKAI
V. ir V. IVANAUSKAI

BARONESSA BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. (kampas Bloor-Durie gatvių).
TEL. 762-4252
Sav. Alė Kerberienė

LIETUVIO SAVININKO TAKSIŲ VERSLAS, aptarnaujantis Mississauga apylinkę, išvežiojąs paštą, siuntinius ir mokyklos mokinius, jieško 2-3 partnerių, kurių vienas sutiktų 2-3 partnerių, kurių vienas sutiktų tel. 535-9468 ar vakare RO 6-8503.

PRIVAČIAI PARDUODAMAS 2 augštų, 6 kambarių namas su vieta automobiliams. Įmokėti $5.000-$6.000. Geras pirkinys. Vyrui mirus, žmona priversta parduoti. 3104 Lake Shore Blvd. W., New Toronto. Tel. 259-3695.

IŠNOUMOJAMAS netoli Prisikėlimo bažnyčios priekinis kambarys. Tel. 533-7306.

PENSININKAMS reikalingas be baldų 2 arba 3 kambarių ir virtuvės butas. Pageidautina netoli Prisikėlimo bažnyčios. Skambinti tel. 363-3892.

IŠNUOMOJAMAS 750 kv. pėdų pastatas, tinkamas raštinei, įstaigai ar kitam profesiniam naudojimui. Automatinis vėsinimas. Vieta 6 automobiliams pasistatyti. Tik $3.20 kv. pėda metams. Naujas pastatas ant Weston Rd. Geras susisiekimas su požeminiu traukiniu.
FRANK BARAUSKAS REAL ESTATE tel. 231-6226

SPRINGHURSTE — lietuvių vasarvietėje išnuomojami su atskirais įėjimais kambariai visam sezonui arba savaitėms. Galima virti. Ten pat veikia E. Kulienės maisto krautuvė "Lindale Grocery", kur galima gauti europietiškos duonos ir lietuviškų sūrių. Skambinti tel. 428-5862, Stayner, Ont. arba teirautis krautuvėje.

UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.
NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ
C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prakapas
Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088
Nemokamas krosnių išvalymas.
Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Mirė: Antanas Nanartavičius, sulaukęs 52 metų; palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios birželio 14 d. Cote des Neiges kapinėse; Margarita Kelly. 74 m., Ralph Goodrow žmona; palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios birželio 17 d. Mount-Royal kapinėse.

— Serga J. Trumpa, negali vaikščioti. guli namuose; Reddy Memorial ligoninėje Jonui Meištui padaryta operacija; Greenfield Park ligoninėje gydosi Petras Rzevuckas.

— Kazimieras ir Phillis Miliai susilaukė pirmagimės dukrelės; gyveno ir mokytojavo Montrealyje, dabar gyvena Detroite.

— Dažymo darbus bažnyčioje ir salėje baigus, buvo suruošta didelė vakarienė birželio 14 d. Atsilankė apie 300 žmonių. Pelno gauta $867.90. o vakarienės metu dar suaukota dažymui $542.

— Birželio 19 d. grįžo į Montrealį Jonas ir Malvina Jurėnai, kurie išbuvo tris savaites už "geležinės uždangos"; Leningrade — 5 dienas, Vilniuje — 5 d. ir Lenkijoje — 10 d. Lenkija jiems padarė didelį įspūdį, nes esant didesnei religinei laisvei matėsi labai daug žmonių bažnyčiose net ir šiokiomis dienomis.

— Kun. J. Gaudzė, kol gaus darbą ligoninėje, apsistojo Hamiltono lietuvių parapijoje. Jo adresas: 58 Dundurn St. N., Hamilton 13, Ont.

Išėjo iš spaudos "Lietuvos Pajūrio" 1969 m. 2 nr. Iš eilės tai 32 nr. Kartu atspausdintas ir 8 psl. priedas Erdmonui Simonaičiui pagerbti. Redaktorius — A. Lymantas, leidėjas — Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba. Laikraštis išeina 4 kartus per metus. Prenumeratos kaina metams — $5. Adresas: 5620 — 10th Ave., Rosemount — Montreal 405, P.Q.

"Ethnic Mosaic" paviljoną pasaulinės parodos aikštėje tautinių grupių reikalams gavo "The Quebec Ethnic Folk Arts Council", kuriam vadovauja lenkų kilmės Stanczykowski. Paviljono direktorium paskirtas Igor Kuchinsky. Šiuo metu vyksta įvairių tautybių tautodailės paroda, kuri spaudoje susilaukia ir kritikos. Paviljone leidžiama ruošti atskirų tautybių savaitės. Pirmieji ryžosi ta galimybe pasinaudoti japonai ir lenkai. Ta proga jie pademonstruos savo vokalines meno pajėgas.

"The Montreal Star" paskelbęs David Levy prokomunistinį straipsnį apie dabartinę Lietuvą, susilaukė Kanados lietuvių reakcijos — buvo pasiusta keletas laiškų, bet iki šiol, atrodo, nebuvo paskelbti. Tiktai birželio 25 d. laidos laiškų skyriuje atspaustas vienas sakinys iš dr. Pr. Gaidos ilgesnio laiško: "Sir, — The article entitled "Sovietdominated Lithuania clings to its culture", by David Levy, in your newspaper, made Lithuanians of Canada very unhappy." Tai taip elgiasi laisvo krašto didžioji spauda.

Toronto ukrainiečiai birželio 21 d. Natan Philips aikštėje surengė protesto mitingą prieš religijos persekiojimą Ukrainoje. Dalyvavo apie 2000 asmenų. Pagrindinis kalbėtojas buvo teisėjas, anksčiau buvęs darbo ministeriu, Michael Starr. Taipgi kalbėjo vysk. I. Borecky. Jis pareiškė: "Kol žmonės neturi pagrindinės religijos laisvės, negali būti taikos pasaulyje. Melskimės už persekiojamuosius ir jų persekiotojus." Dalyvauti protesto mitinge buvo kviesti ir lietuviai.

"Toronto Daily Star" birželio 30 d. moterų sekcijos ištisą puslapį paskyrė tautinių grupių karavanui. Redakcijos narė Helen Worthington ilgokame rašinyje "It's the mothers who like to carry on the old traditions", mini ir lietuvaitę Gražiną Pacevičiūtę, dėvinčią tautinius drabužius. Esą juos išaudusi moteris iš Lietuvos, dabar gyvenanti Toronte, o tėvai nupirkę kaip dovaną Gražinai lietuvių mokyklos baigimo proga. "Kaip daugelis įvairių tautybių jaunų kanadiečių, Gražina yra dviejų kultūrų auklėtinė".

Ruošiant tautinių grupių dienas Toronte, rengėjų buvo nutarta atskirų grupių paviljonus pavadinti savo miestų vardais. Kai atsirado programoje Vilnius, buvo užsimota rašyti slaviškai "Wilno", bet Folk Art Council direktoriaus L. Kossaro dėka palikta lietuviškoji forma. Prie įėjimo į paviljoną Prisikėlimo salėje plakatas skelbė, kad Vilnius — Lietuvos sostinė.

Toronto tautines grupes ruošiasi studijuoti britų ateivis prof. Anthony Richmond. Kanadon jis atvyko 1965 m .ir dėsto sociologiją Yorko universitete. Kanados taryba jam paskyrė $118.000, kuriuos jis dalinsis su savo keturiais padėjėjais. Jis numato studijuoti šias tautines grupes: italų, žydų, vokiečių ir slavų.

ARVYDAS RUDZEVIČIUS, neseiai baigęs Montrealyje atitinkamą kursą, perėjo dirbti A. Norkeliūno įsteigon Montreal Enterprises Reg'd. Naujasis profesijonalas išlaikė egzaminus ir tapo pilnateisiu nariu Quebec Insurance Brokers Association.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
3907A ROSEMONT BLVD.
Tel. OFF.: 722 - 3545 RES. 256-5355
Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986
S-tos "Lite" nr. 752D

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
TELEFONAS 727-3120
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA
6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120
NAMŲ:
ARVYDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS" **ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827**

DUODA PASKOLAS:		MOKA UŽ:	
Asmenines iš	9 %	Depozitus	5.0%
Nekiln. turto iš	8.5%	Šėrus (numatyta)	5,5%
įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000.		Term. ind. 1 metams	7.0 %
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)		Term. ind. 2 metams	7.25%
		Term. ind. 3 metams	7.25%
		Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.	

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 ik. 6 vel. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v
Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.